Kurucusu / NEZİH DEMİRKENT

EKONOMİ POLİTİKA

DÜNYA

2 ŞUBAT 2023 • Perşembe

16
GÜNCEL
Gelirde de borçta da lider Fenerbahçe

DOLAR		EURO		€/$	TLREF	BORSA	ALTIN		PETROL
TCMB Satış	Serbest Piyasa	TCMB Satış	Serbest Piyasa	Parite	Gecelik	BIST 100	İAB-Dolar/Ons	TL/Gram	Brent/varil$
18.8235	18.8110	20.4880	20.5150	1.0884	9,20	4.713,39	1.929,32	1.167,08	84,83

Anadolu'ya beyin göçü kalkınmada devrim yaratır

Prof. Işın Çelebi, Türkiye ekonomisinin temel meselesinin istikrar ve güven olduğunu söyledi. "Seçimlerin düğün bayram ortamında geçmesi çok önemli" dedi. Prof. Çelebi'nin hayalinde Avrupa yerine memleketine göç eden gençlerin Karaman'da, Mardin'de, Gaziantep'te üniversiteler ve OSB'lerle işbirliği içinde teknoloji üretip ihraç ettiği bir Türkiye var. Prof. Çelebi, Kurtuluş Savaşı ruhuyla başlatılacak yeni bir kalkınma hamlesi ile genç beyinlerin Anadolu'ya göçünün teşvik edilmesi gerektiğini anlattı.

Özlem ERMİŞ BEYHAN s15

Tarım makinalarında stokçuluk başladı s17

"İhracatta nicelik değil nitelik önemli"

Gaziantep Ticaret Odası (GTO) Başkanı Tuncay Yıldırım, ihracatta sorunların çözümünde niceliğe değil niteliğe odaklanmak gerektiğini vurguladı. GTO'ya kayıtlı şirket sayısının 3 bin 200'e yükseldiğini belirten Başkan Yıldırım, GTO Suriye Masası ile yerel ekonomiyi koruyarak haksız rekabetin önüne geçmeyi hedeflediklerini anlattı. Gaziantep'in ihracatındaki pazarlarına bakıldığında ilk sırada Irak'ın olduğunu aktaran Başkan Yıldırım, Irak'taki potansiyelin doğru değerlendirilmesi gerektiğinin altını çizdi.

Güneş DOĞDU SOYLU s19

Türkler Romanya'da 3.5 milyar liralık ihale kazandı

Türk inşaat şirketleri, son dönemde Romanya'da peş peşe yol proje ihalesi kazanıyor. ESTA İnşaat ve Günal Grup, Romanya'daki Baldana-Targovişte projesinin modernizasyon işleri için 3.5 milyar liralık imzayı attı. **Kerim ÜLKER s05**

Halka arzlarda 'aslan payı' bireyselin olacak

Bireysel yatırımcıların, "halka arzlardan yeterli pay alamıyoruz" şikayeti yerine ulaştı. Sermaye Piyasası Kurulu, tahsisat oranlarında değişikliğe gidiyor. Yeni arzlarda oran % 80'e kadar çıkartılacak.

Jülide YİĞİTTÜRK GÜRDAMAR

Piyasada yön ne olursa olsun halka açılan hisselerin günlerce tavan-tavan gitmesi dikkat çekerken, yüksek talep ve düşük tahsisat konusu yeni tartışmalara sahne oluyor. DÜNYA'nın edindiği bilgiye göre sermaye piyasalarında bireysel yatırımcıyı sevindirecek bir haber Sermaye Piyasası Kurulu'ndan geliyor. Geçtiğimiz günlerde halka arzlarda kurumsal yatırımcılara yönelik kararlar alan Sermaye Piyasası Kurulu, bireysel yatırımcı lehine tahsisat oranlarında değişikliğe gidiyor. SPK'ya yakın kaynaklardan edinilen bilgiye göre, ilk halka arzlarda yatırımcı gruplarına yapılacak tahsisat oranlarında bireysel yatırımcılara daha fazla ağırlık verilecek ve bu oran yüzde 80'e kadar çıkartılacak. Mevcut durumda asgari tahsisat oranı yüzde 10 ve uygulamada yüzde 40'ın üzerinde. **s02**

DÜNYA özel haber

Borsa devre kesti

Borsa İstanbul, şubat ayına da sert düşüşle başladı. BIST100 endeksinde dün yaşanan düşüşün yüzde 5'i aşması üzerine, saat 17:14 itibarıyla devre kesti. Endeks günü yüzde 5,29 oranında düşüşle 4 bin 713 puandan tamamladı. Uzmanlar, Almanya, Fransa, ABD, Hollanda, İngiltere ve Kanada'nın, Türkiye'de "terör saldırısı olabilir" uyarısı yapmasının bu düşüşte etkili olduğu görüşünde.

KOBİ'lere kullandırılan kredi 2 trilyon TL'yi aştı

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) toplulaştırılmış verilerine göre bankalar, 2022 yılının tümünde KOBİ'leri kredi yoluyla "net" 954,3 milyar lira fonladı. Böylece KOBİ kredilerinin bakiyesi 2022 yılında yüzde 88,8 artarak 2 trilyon 28 milyar lira ile tarihindeki en yüksek düzeye ulaştı. Bankacılık sektörünün 2012 sonunda 200 milyar liranın altında bulunan KOBİ kredi hacmi, 2014'de 300 milyarı, 2016'da 400 milyarı, 2017'de 500 milyarı, 2018'de 600 milyarı, 2020'de 800 milyarı, 2021 sonunda 1 trilyon lirayı aşmıştı. Kredi bakiyesi geçen yıl neredeyse ikiye katlandı. Bakiyenin 996,6 milyar lira ile büyük bölümünü geçen yıl hacmi net 460,7 milyar lira artan kamu bankalarınca açılmış krediler oluşturdu. Oransal bazda en büyük artış ise yüzde 115,6 ile yabancı bankaların KOBİ kredilerinde.

Naki BAKIR s04

Ayakkabıcı ve yan sanayici 'indirim'de anlaştı

Ayakkabı sektörü ve ayakkabı yan sanayicileri, yüzde 10 indirim kararı aldı. DÜNYA'nın önceki akşam duyurduğu gelişmenin detayları AYMOD Fuarı'nda paylaşıldı. Türkiye Ayakkabı Sanayicileri Derneği ve Ayakkabı Yan Sanayicileri Derneği, üyelerine ayakkabı fiyatlarında indirim çağrısında bulundu.

Nurdoğan ARSLAN ERGÜN s16

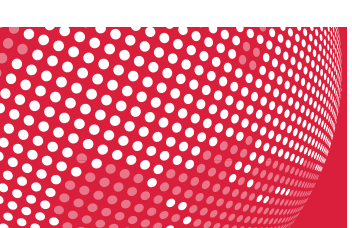

M. BÜLENT YILDIRIM
Hisse devirlerinin vergisel boyutu **s03**

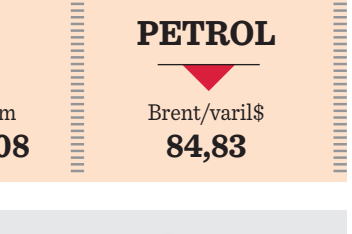

ÖMER EKİNCİ
Merhaba Dünya! **s05**

PROF. DR. BURAK KÜNTAY
Süper kahramanlar kitabı **s10**

DR. BERTAN KAYA
Yurt dışından şirket almanın tam zamanı **s15**

Hintli Adani 1 haftada 36 milyar dolar kaybetti s11

Yusuf Öztürk: **Denizcilik sektörünün de KDV'si düşürülmeli s13**

Vakko Down Town ile lüksü Bursa'ya götürüyor s14

sürdürülebilirlik

METRO TÜRKİYE'DEN DÖNÜŞÜM PROJESİ

AFRİKA'DAN TOPLANAN ATIK GİYSİLER SÜRDÜRÜLEBİLİR KUMAŞ OLDU s20

ISSN 1301-9090

DÜNYA FİYATI: 8.00 TL / KKTC: 9.00 TL | www.dunya.com | email: dunya@dunya.com | Eski Büyükdere Cad. No:37 Kat: 4 Maslak İş Merkezi 34485 Sarıyer / İstanbul | TEL : (0212) 285 10 12/14 | SAYI: 10573 - 13022

Halka arzlarda bireysel yatırımcıların payı artırılacak

Halka arzlarda bireysel yatırımcıların yeterli pay alamadığı algısı üzerine SPK harekete geçti. Buna göre, bireysel yatırımcıların ilk halka arzlarda daha fazla pay almasına imkân verilecek. Yeni halka arzlarda bireysel yatırımcıya tahsis oranı uygulamada yüzde 80'e kadar çıkartılacak.

Jülide YİĞİTTÜRK GÜRDAMAR
julide.yigitturk@dunya.com

Sermaye piyasalarında son günlerde gündemden düşmeyen halka arzlar hem yatırımcılar hem regülatör tarafından yakından takip ediliyor.

Piyasada yön ne olursa olsun halka açılan hisselerin genellikle günlerce tavan olması dikkati çekerken, halka arzlarda yüksek talep ve tahsisat konusu yeni tartışmalara sahne oluyor. Geçtiğimiz günlerde halka arzlarda kurumsal yatırımcılara yönelik kararlar alan Sermaye Piyasası Kurulu, şimdi de tahsisat oranlarında değişikliğe gidiyor. SPK'ya yakın kaynaklardan edinilen bilgiye göre, ilk halka arzlarda yatırımcı gruplarına yapılacak tahsisat oranlarında bireysel yatırımcılara daha fazla ağırlık verilecek ve bu oran yüzde 80'e kadar çıkartılacak.

'Yeterli pay alamıyoruz' şikayetleri

Pandemi sonrasında ivme kazanan ve son 3 yılda neredeyse 100'ün üzerinde şirketin halka açıldığı sermaye piyasalarında, halka arzlar son dönemin en önemli gündem maddesi oldu. Borsanın yüksek enflasyon ve düşük faiz politikası nedeniyle alternatifsiz olması ve halka açılan şirketlerin ciddi oranda prim yapması sonrasında özellikle yerli yatırımcı sayısında yüksek artış oldu ve 4 milyon yatırımcı barajı aşıldı.

2023 yılına girerken de halka arzlar devam ediyor. Bu anlamda halka arzlara yönelik hem kurumsal hem de bireysel yatırımcılardan yoğun ilgi sürerken, bireysel yatırımcılardan "Halka arzlardan yeterli pay alamıyoruz" şikayetleri de yükselmeye başladı.

Bunun üzerine SPK'dan hem bireysel yatırımcıyı daha fazla sermaye piyasalarına çekecek hem de aldığı payı artıracak kritik adımlar geldi. Kurumsal yatırımcılara yönelik sınırlamaların ardından Kurul, şimdi de bireysel yatırımcıya tahsisat oranını artırmaya karar verdi. 19 Ocak'ta SPK'nın kurumsal yatırımcılara yönelik ilke kararı aldığını hatırlatan kaynaklar, bireysel yatırımcıların halka arzlardan daha fazla pay alabilmelerine ilişkin yeni bir çalışma yapıldığını söyledi. Kaynaklar, kurumsal yatırımcıların halka arzlardan alacağı payın azaltılacağını, bireysel yatırımcıların payının ise artırılacağını ifade etti. Mevcut durumda asgari tahsisat oranının yüzde 10 ve uygulamada yüzde 40'ın üzerinde olduğunu aktaran kaynaklar, bu oranın yüzde 80 seviyesine çıkarılmasının amaçlandığını bildirdi. SPK'ya yakın kaynaklar, yurt içi kurumsal yatırımcılara tahsisat oranının ise yüzde 10-15 aralığına indirileceğini söyledi. Edinilen bilgiye göre, bu tahsisat oranı yasal düzenleme ile değil ama yönlendirme ile yapılacak.

Fonlara yönelik tedbir

Sermaye Piyasası Kurulu'nun bu kararı vermesinin arkasında yatan nedeninin özellikle bazı fonların halka arzlardan ciddi pay alması olarak gösteriliyor. Kaynaklar, "Aslında her zaman bireysel yatırımcılardan bu kadar yüksek talep gelmiyor. Fakat son halka arzlarda tespit edildiği üzere 3-5 kişi birleşerek fon kuruyor ve halka arzlara giriyorlar. Böylece bu fonlar kurumsal yatırımcı kimliği ile yüksek tutarda pay alabilirken bireysel yatırımcı tahsisat grubundan katılan yatırımcılara, katılımın yüksek olması nedeniyle ayrılan pay oranı/tutarına rağmen, bireysel yatırımcıya verilen pay düşük kalıyor."" dediler.

Kurumsal yatırımcılar mercek altında

Kaynaklar, Kurul'un özellikle yeni ilk halka arzlar sonrasında kurumsal yatırımcıları mercek altına aldığını söyledi. İlk halka arzlar sonrasında kurumsal yatırımcıların toplu satış yaptığı yönündeki iddiaların Kurulca sıkı takip edildiğini, her işlemin tek tek incelendiğini aktaran kaynaklar, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Kurul, ilk halka arz fiyatına müdahale etmez. Fiyatın dayandığı varsayımların makul ve ihtiyatlı belirlenmiş olup olmadığını inceler. İlk halka arz fiyatının iskontolu olması yatırımcılara yönelik teşviktir. Bütün bu unsurlar fiyat tespit raporlarında yer almaktadır. Diğer taraftan, ikincil piyasada oluşan fiyatlara ilişkin olarak ise, ilk halka arz iskontosu da dikkate alındığında fiyatlarda belli bir sınıra kadar yükseliş normal karşılanabilir. Fakat özellikle şirketlerin temel ekonomik göstergeleri ile desteklenmeyen ve ilk halka arz fiyatına nazaran kısa süreli fiyat artışlarına yatırımcılar dikkatli yaklaşmalı. Geçici beklentilerle hareket edilmemeli, şirkete ilişkin izahname dikkatlice okunmalı."

Kaynaklar, izahnamesi henüz onaylanmamış ilk halka arz başvuruları için söz konusu oranların uygulanacağını bildirdi. Konuya ilişkin görüşlerini paylaşan piyasa profesyonelleri, ilk halka arz fiyatının temkinli yaklaşık değer olduğunu, borsada işlem görmeye başladıktan sonra oluşan fiyatın ise piyasada belirlendiğini söyledi.

Tahsisatta asgari oran yüzde 10

Mevcut durumda bireysel ve kurumsal yatırımcılara en az yüzde 10 tahsisat zorunluluğu bulunuyor. Sermaye Piyasası Araçlarının Satışı Tebliği'nin 18. maddesinin 4. fıkrasına göre, halka arz edilecek sermaye piyasası araçlarının nominal değerinin, en az yüzde 10'unun yurt içi bireysel yatırımcılara ve yüzde 10'unun yurt içi kurumsal yatırımcılara tahsis edilmesi zorunlu. Bu fıkrada yer alan tahsisat sınırlamaları borsada satış yöntemiyle yapılan halka arzlar ve ek satış yapılması halinde ek satışa konu paylar için uygulanmaz. Kurul, halka arz edilecek sermaye piyasası araçlarının piyasa değerini, piyasa koşullarını ve benzeri gerekçeler ile ihraççının ve/veya halka arz edenin talebini de dikkate alarak asgari tahsisat oranlarını sıfıra kadar indirebilir veya bir kata kadar artırabilir.

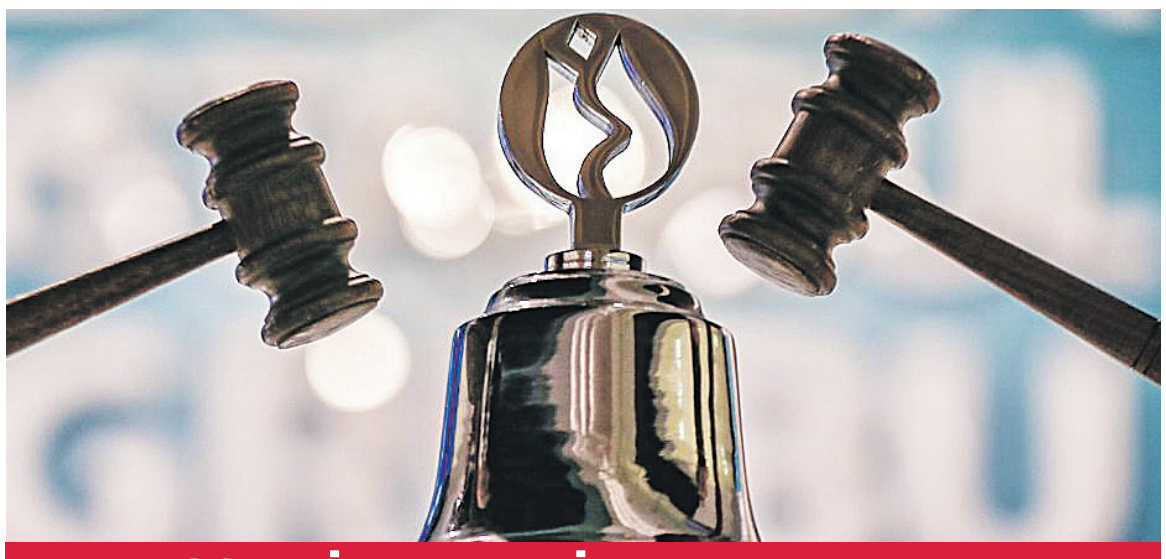

SON BİR YILDAKİ HALKA ARZLAR

Şirket	Halka arz tarihi	Halka arz fiyatı	Şirket	Halka arz tarihi	Halka arz fiyatı
Mackolik	19-20 Ocak	38	Pardus Girişim	9-10 Haziran	2,29
Söke Un	4-6 Ocak	7,5	Europen Endüstri	2-3 Haziran	16,25
Oncosem	28-29 Aralık	17,5	Şeker GYO	1-2 Haziran	1,1
SDT	28-29 Aralık	30	Sun Tekstil	11-13 Mayıs	26
EYG GYO	22-23 Aralık	14,23	Yayla Agro	11-13 Mayıs	12,5
Tera Yatırım	15-16 Aralık	10	İmaş Makina	20-22 Nisan	15
Ahlatçı Doğalgaz	14-16 Aralık	66	Kimtur	20-22 Nisan	29
Birikim Varlık	8-9 Aralık	14,2	BMS Tel	21-22 Nisan	17,5
Platform Turizm	8-9 Aralık	9,1	Suwen	13-15 Nisan	18,5
Özsu Balık	22-23 Kasım	7,69	Consus Enerji	14-15 Nisan	4,5
Sanica Isı	15-18 Kasım	20,03	LDR Turizm	29-30 Mart	18,65
Alfa Solar	9-11 Kasım	58,5	Smart Güneş	16-18 Mart	14
Hidropar	10-12 Ağustos	11	Ensari Deri	16-17 Mart	14
Aztek Teknoloji	10-12 Ağustos	10,9	Gür-Sel Turizm	3-4 Mart	8,25
Barem Ambalaj	3-4 Ağustos	36	Gezinomi	1-2 Mart	14
Obase Bilgisayar	28-29 Temmuz	10,5	Koleksiyon Mobilya	24-25 Şubat	1,45
Koroplast	20-22 Temmuz	4,68	Hitit Bilgisayar	23-25 Şubat	12,5
Kiler Holding	30 Haziran-1 Temmuz	7,1	Investco Holding	22-23 Şubat	24
Rubenis Tekstil	29-30 Haziran	12,5	DAP Gayrimenkul	15-18 Şubat	18,5
Kocaer Çelik (hisse bölündü)	22-24 Haziran	27,5	Hun Yenilenebilir	15-16 Şubat	1,82
Makim Makine	9-10 Haziran	8,8	Panelsan	9-11 Şubat	10,2

Payların ilk halka arzında kurumsal yatırımcı şartlarında değişiklik

19 Ocak'ta SPK'nın kurumsal yatırımcılara yönelik aldığı ilke kararları piyasa tarafından olumlu karşılanmıştı. Kurul, bireysel yatırımcıların ilk halka arzlardan taleplerinin daha fazla karşılanmasını, sınırlı sayıda yatırımcısı bulunan ya da fonun önemli bir kısmına sahip az sayıda yatırımcının olduğu serbest ve/veya özel fonların, payların ilk halka arzından bireysel yatırımcı aleyhine olabilecek şekilde fazla pay almamalarını teminen kararlar almıştı. Alınan kararlara göre, ortaklıkların paylarının ilk defa halka arz edilmesi işlemleri kapsamında; serbest ve/veya unvanında 'özel' ibaresi yer alan yatırım fonlarının kurumsal yatırımcı kapsamında sayılabilmesi için 'yatırımcı sayısının 50'den az olmaması' ve 'herhangi bir yatırımcının toplam fon katılma payı sayısının yüzde 20'sinden fazlasına sahip olmaması' koşullarının bir arada sağlanması gerekecek.
Kurul ayrıca, kurumsal yatırımcı şartlarında da değişikliğe gitmişti. Daha önce kurumsal yatırımcı kapsamından sayılan, aktif toplamının 50 milyon TL, yıllık net hasılatının 90 milyon TL, özsermayesinin 5 milyon TL'nin üzerinde olması kıstaslarından en az ikisini taşıyan kuruluşlar artık kurumsal yatırımcı olarak değerlendirilmeyecek. Daha önce halka açık olmayan ortaklıkların paylarının ilk defa halka arz edilmesi işlemlerinde, piyasa değerinin 100 milyon TL ve altında olması durumunda 'Borsa'da Satış' yönteminin uygulanmasına ilişkin hükümdeki tutar 250 milyon TL olarak uygulanacak.

Abdi İpekçi vefatının 44. yılında anıldı

Uğradığı silahlı saldırı sonucu 44 yıl önce hayatını kaybeden Milliyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Abdi İpekçi, Nişantaşı'ndaki Abdi İpekçi Anıtı ve Zincirlikuyu Mezarlığı'ndaki kabri başında törenlerle anıldı. Törene, Abdi İpekçi'nin kızı Nükhet İpekçi İzet, eski çalışma arkadaşları katıldı. Öte yandan, bir anma töreni de Nişantaşı'nda Abdi İpekçi'nin 44 sene önce saldırıya uğrayarak hayatını kaybettiği noktada bulunan Abdi İpekçi Anıtı'ının önünde gerçekleştirildi.

İSO Türkiye İmalat PMI ocakta eşik değer olan 50'nin üzerine çıktı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), ocakta yeniden eşik değerin üzerine yükselerek 50,1 oldu.

İSO Türkiye İmalat PMI anketinin ocak ayı sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, aralıkta 48,1 olan manşet PMI, ocakta yeniden eşik değerin üzerine çıktı ve 50,1'e yükseldi. PMI, böylece 10 aylık daralma döneminin sona erdiği sinyalini verdi ve sektördeki faaliyet koşullarının genel olarak istikrarlı seyrettiğini gösterdi.

Hem üretim hem de yeni siparişlerde yavaşlama aralık ayına kıyasla hız keserken bazı firmalar talepte iyileşme belirtileri olduğuna dikkati çekti. Üretimde düşüş son 14 ayın en ılımlı düzeyinde kaydedildi. Yeni siparişlerdeki azalma ise Ekim 2021'de başlayan yavaşlama döneminin en düşük oranında ölçüldü.

Ocakta yeni ihracat siparişlerindeki düşüş ivme kaybetmesine rağmen belirgin bir şekilde sürdü ve toplam yeni siparişlerdekine göre daha hızlı seyretti. İstihdam ocakta üst üste üçüncü ay yükseldi ve yeni istihdam yaratma hızı aralık ayına göre hemen hemen değişmedi.

İstihdamdaki artış sürdü girdi maliyetleri yükseldi

İstihdamdaki artış ve yeni siparişlerdeki yavaşlama, firmaların birikmiş işlerini azaltmaya devam etmelerini sağladı. Girdi fiyatları son 6 ayın en yüksek hızında artarken, ham madde maliyetlerindeki yükseliş ile liradaki zayıflık da genel maliyet yüklerinin artmasına katkı sağladı. Bunun sonucu olarak firmalar kendi satış fiyatlarını Haziran 2022'den bu yana en yüksek oranda yükseltti. Tedarikçilerin teslimat süreleri, üç aylık iyileşmenin ardından ocakta ılımlı bir artış gösterdi.

İSO Türkiye Sektörel PMI ocak raporuna göre, sektörlerin büyük bölümü ocakta üretim ve yeni siparişlerini artırdı. Geçen ay anket kapsamında takip edilen 10 sektörden 8'i üretimini artırdı. Üretimin yavaşladığı iki sektör gıda ürünleri ve tekstil oldu. Üretimdeki en güçlü artış son 31 ayın en yüksek büyüme temposuna ulaşan elektrikli ve elektronik ürünlerde gözlendi. Bu sektör, yeni siparişlerde de en hızlı genişleme yaşayan alan oldu. Toplam 7 sektörde yeni siparişler arttı.

700 bin kamu işçisinin zam talebi Bakanlık yolunda

TÜRK-İŞ, kamuda 700 binden fazla işçinin ücretlerine 2023-2025 döneminde yapılacak zammın belirleneceği Kamu Toplu İş Sözleşmeleri Çerçeve Protokolü'ne ilişkin talepleri neticelendirmek için bugün toplanacak. Sözleşmeye dair talepleri oluşturmak için üç kez toplanan TÜRK-İŞ, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına sunulacak ortak bir taslak metin için de HAK-İŞ ile görüşmelerini sürdürüyor. Görüşmelerin ardından son şekli verilecek olan kamu işçisinin zam talebini içeren metin, Çalışma Bakanlığına sunulacak.

Bursa	-1/7	Bolu	-3/6
Rize	4/7	Tokat	-2/1
Sinop	5/9	Sivas	-7/-2
Edirne	0/13	Kahramanmaraş	-2/5
Bilecik	-4/2	Mardin	1/3
Çanakkale	4/11	Bingöl	-2/-1
Manisa	0/11	Ağrı	-10/2
Kastamonu	-4/2	Gümüşhane	-2/-1
Nevşehir	-7/-2	Giresun	5/9
Yozgat	-10/-2	Ordu	4/10
Çorum	-10/0	Isparta	4/10
Antakya	5/13	Gaziantep	0/5

NAMAZ VAKİTLERİ

	İMSAK	GÜNEŞ	ÖĞLE	İKİNDİ	AKŞAM	YATSI
İstanbul	06:40	08:07	13:23	16:03	18:28	19:50
Ankara	06:24	07:50	13:07	15:50	18:15	19:35
İzmir	06:46	08:09	13:30	16:16	18:41	19:59
Bursa	06:39	08:05	13:22	16:04	18:29	19:50
Trabzon	05:57	07:25	12:40	15:20	17:45	19:07
Antalya	06:31	07:52	13:16	16:05	18:30	19:46
Gaziantep	06:04	07:26	12:49	15:38	18:02	19:19

Mahmut Bülent YILDIRIM
bulent.yildirim@dunya.com

Hisse devirlerinin vergisel boyutu

Pay veya hisse kavramının tanımına vergi kanunlarında yer verilmemekle birlikte, bu kavramın Türk Ticaret Kanunu'nda da tanımlanmadığını görüyoruz. Genel anlamıyla sermaye paylarını ifade eden pay veya hisse kavramı, bunun kıymetli evrak haline dönüştürülmesi ve sermayeyi temsil etmesi neticesinde pay senedi veya hisse senedi olarak ifade ediliyor. Türk Ticaret Kanunu'nun 135. Maddesi kavramlar başlığını taşımakta olup, "ortaklık payı", şahıs şirketlerindeki ortaklık payını, anonim şirketteki payı, limited şirketteki esas sermaye payını, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketteki ortaklık payını ifade eder şeklinde düzenlenmiştir.

Şirket ortaklarından biri veya birkaçının kendisine ait hisse paylarını şirket ortaklarından birine veya dışardan birine devretmesi işlemi hisse devri olarak adlandırılabilir. Şirketler zaman zaman gerek rekabet gücünü, gerekse sermaye gücünü artırmak gerekse pazarlama ve satış stratejileri gereği hisselerinin tamamını veya bir kısmını devredebilirler. Gelir vergisi kanununun mükerrer 80'inci maddesi ile ortaklık haklarının veya hisselerinin elden çıkarılmasından doğan kazançların değer artış kazancı olarak vergilendirileceği hüküm altına alınmış.

Limited şirket hisse devirlerinin vergilemesi

Türk Ticaret Kanunu düzenlemelerine göre limited şirketler tarafından hisse senedi ya da ilmühaber çıkartılamıyor. Limited şirketlerde sermaye payı ortaklık payı olarak ifade edilerek, hisse senedine bağlanamıyor. Bu durumda da limited şirket hisseleri ne zaman satılırsa satılsın, bundan doğan kazançlar "değer artışı kazancı" olarak gelir vergisine tabi tutuluyor.

Gelir vergisi düzenlemesine göre gerçek kişilerin ivazsız olarak iktisap ettikleri menkul kıymetlerin devrinden elde ettikleri kazançlar ile tam mükellef kurumlara ait olan ve iki yıldan fazla süre ile elde tuttukları hisse senetlerinin devrinden sağladıkları kazançları gelir vergisine tabi değildir.

Ayrıca Gelir Vergisi Kanunu'nun Geçici 67'nci maddesine göre; tam mükellef kurumlara ait olup, Borsa İstanbul (BIST)'da işlem gören ve bir yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetlerinin elden çıkarılmasından elde edilen gelirler için yıllık beyanname verilmez.

KDV Kanununun 17/4-g maddesinde "döviz, para, damga pulu, değerli kağıtlar, hisse senedi" teslimleri katma değer vergisinden istisna edilmiş. Buradaki düzenleme KDV'nin konusuna giren ticari ve zirai faaliyet ile serbest meslek faaliyeti kapsamındaki teslimlerdir. Gerçek kişilerin ticari amaç taşımayan hisse senedi alım- satımları ise KDV'nin konusuna girmediğinden hiçbir süreye bağlı olmaksızın katma değer vergisine tabi değildir. Limited şirketin anonim şirkete dönüşmesi halinde, anonim şirket ortaklarının elde etmiş oldukları hisse senetlerinin iktisap tarihi öteden beri mükellefler ile mali idare arasında ihtilafa yol açıyor. Bu ihtilaflar ve farklı bakış açıları iki yıllık sürenin hesabında farklılıklara ve de vergilemeye ya da vergilememeye yol açıyor.

Mali İdare Limited şirketin nev'i değiştirerek anonim şirkete dönüşmesi halinde anonim şirket hisse senetlerinin iktisap tarihi olarak, anonim şirket hisse senetlerinin basım tarihinin esas alınması yönünde görüş değişikliği yapmış.

Konuyu Mali İdarenin özelgelere de yansımış olduğu görüşleri çerçevesinde ele aldığımızda limited şirketlerin nev'i değişikliği sonrasında anonim şirkete dönüşmeleri halinde hisse senetlerinin iktisap tarihi olarak hisse senetlerinin basım tarihinin esas alındığı, bundan dolayı nev'i değişikliği sonrasında şirketlerin bir an önce hisse senedi bastırmaları gerektiğini unutmamaları hisse senetlerinin devri halinde vergilemenin önüne geçebilecek.

"Vadettiklerinin daha fazlasını zaten yaptık"

Partisinin TBMM Grup Toplantısı'nda altılı masanın ortak mutabakat metnini eleştiren Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Bunlar ülkede ne yapılıp edildiğine bile bakmamışlar" dedi.

Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan konuşmasında, altılı masanın açıkladığı ortak mutabakat metninde yer alan başlıkların ayrıntılarıyla ilgili değerlendirmeyi, partisinin Genel Merkezi ve bakanlıkların yeri geldikçe milletle paylaşacağını aktardı.

"Açıkladıkları vaatleri zaten fazlasıyla yaptık"

Erdoğan, "Sadece şu kadarını söyleyeyim ki bunlar bırakın yeni projeler için kafa yormayı, ülkede ne yapılıp edildiğine bile hiç bakmamışlar. Baksalar, 'ortak politikalar' diye açıkladıkları metindeki hususlardan çoğunun, vadettiklerinin daha fazlasıyla zaten yapılmış veya yapılmakta olduğunu herhalde görürlerdi" dedi.

Altılı masanın açıkladığı metinle herkese selam verdiğini söyleyen Erdoğan, altılı masanın cumhurbaşkanı adayını hala belirlemediğini anımsatarak, "Tamam, adayı belirlemekte tembellik ediyorsunuz orasını anladık da bari vaatlerinizi oluştururken azıcık ders çalışsaydınız" diye konuştu. Altılı masanın ülkenin en önemli sorununun ekonomi olduğunu ifade ettiğini belirten Erdoğan, "Tek çözüm önerileri, Merkez Bankasının İstanbul'daki Dünya Finans Merkezine giden birimlerini tekrar Ankara'ya döndürmek. Siz dün benim yanımda değil miydiniz? Biz Merkez Bankasının, Ziraat Bankasının İstanbul'a gidişini konuşmadık mı? O gün siz ne iş yapıyordunuz?" eleştirisinde bulundu.

"Ortak metin, seçim sonrası somut planımız"

İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener, partisinin TBMM Grup Toplantısı'nda, altılı masanın Ortak Politikalar Mutakabat Metni'ne ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Akşener, "6 parti olarak bu zamana kadar iktidarın önümüze yuvarladığı siyasi yün yumaklarıyla değil, seçimi kazandıktan sonra neler yapacağımızla ilgilendik. İşte bu çalışma 14 Mayıs'tan sonra yapacaklarımızın somut planıdır" dedi. Metnin; çalışanın, yarının kalkınan, zenginleşen ve demokratikleşen Türkiye'si yolunda atılacak adımları tariflediğini, aynı zamanda istibdata karşı hürriyetin sesini savunduğunu söyleyen Akşener, "Ortak Politikalar Metni, refahta eşitlenen Türkiye'yi savunuyor" dedi.

Torba kanun yürürlüğe girdi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 640 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Kanuna göre, perakende ticarette haksız ticari uygulamalarda bulunulamayacak.

Kuraklıkla il bazlı mücadele edilecek

Tarım ve Orman Bakanlığınca, kuraklıkla mücadelede en önemli mekanizma olarak, illerin kendi dinamiklerine ve özel koşullarına uygun kuru ve sulu tarım alanları için "il kuraklık eylem planları" oluşturulacak. Kuraklıkla mücadele kapsamında, kuraklığa maruz kalan üreticilerin borçlarının ertelenmesi, düşük faizli kredi verilmesi, desteklenmeleri, tohum ihtiyaçlarının karşılanması ve diğer yardımların yapılması planlanıyor.

KOBİ kredileri 2 trilyona ulaştı

MAKRO BAKIŞ

Naki BAKIR

naki.bakir@dunya.com

Bankalar; ülkedeki tüm işletmelerin sayıca yüzde 99,8'ini oluşturan mikro, küçük ve orta ölçekli işletmeleri 2022 yılında "net" 954,3 milyar lira fonladı. KOBİ kredi bakiyesi 2022 yılında yüzde 89 artarak 2 trilyon 28 milyar liraya ulaştı.

Bakiyenin 996,6 milyar lira ile büyük bölümünü geçen yıl hacmi net 460,7 milyar lira artan kamu bankalarınca açılmış krediler oluşturdu. Oransal bazda en büyük artış ise yüzde 115,6 ile yabancı bankaların KOBİ kredilerinde.

Kredi bakiyesinin 755,2 milyar lira ile en büyük bölümü, sayıları az, ancak satış hasılatları yüksek "orta boy" işletmelere ait.

Takipteki KOBİ kredileri 2022 sonu itibariyle 58,5 milyar liraya, oranı da yüzde 2,9'a kadar geriledi.

Sayıları 3,5 milyona yaklaşan ve ülke ekonomisinin adeta omurgasını oluşturan küçük ve orta boy işletmelere (KOBİ) bankacılık sektörünce açılan kredilerin hacmi 2022 sonu itibariyle 2 trilyon lirayı aştı.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) toplulaştırılmış verilerine göre bankalar, 2022 yılının tümünde KOBİ'leri kredi yoluyla "net" 954,3 milyar lira fonladı. Böylece KOBİ kredilerinin bakiyesi 2022 yılında yüzde 88,8 artarak 2 trilyon 28,6 milyar lira ile tarihindeki en yüksek düzeye ulaştı. Bankacılık sektörünün 2012 sonunda 200 milyar liranın altında bulunan KOBİ kredi hacmi, 2014'te 300 milyarı, 2016'da 400 milyarı, 2017'de 500 milyarı, 2018'de 600 milyarı, 2020'de 800 milyarı, 2021 sonunda 1 trilyon lirayı aşmıştı. Kredi bakiyesi geçen yıl neredeyse ikiye katlandı.

En çok kamu bankaları fonladı

2022 sonu itibariyle KOBİ kredi bakiyesinin 996 milyar 601,9 milyon lira ile en büyük bölümünü kamu bankalarınca kullandırılan krediler oluşturdu. Kamu bankalarının KOBİ kredisi hacmi 2022 yılında yüzde 86 oranında net 460 milyar 656,2 milyon lira büyüdü.

KOBİ kredi hacminde banka gruplarına göre geçen yıl oransal bazda en büyük artış ise yabancı bankalarca açılan kredilerde yaşandı. Yabancı bankalarca KOBİ'lere kullandırılan kredilerin hacmi 2022'de yüzde 115,6 oranında net 289 milyar 28 milyon liralık artışla yıl sonu itibariyle 539 milyar 30,6 milyon liraya ulaştı. Yerli özel bankaların KOBİ kredisi hacmi de geçen yıl yüzde 71 oranında 204 milyar 653,2 milyon liralık artışla 492 milyar 917,8 milyon lira düzeyine yükseldi.

Toplam KOBİ kredileri hacminde kamu bankalarının önceki yıl yüzde 49,9 olan payı 2022'de yüzde 49,1'e, yerli özel bankaların payı yüzde 26,8'den yüzde 24,3'e gerilerken, yabancı bankaların payı yüzde 23,3'ten yüzde 26,6'ya yükseldi.

KOBİ kredilerinden en fazla payı, sayıca daha az, ancak çalışan sayısı 50-250 arası ve satış hasılatı 50-250 milyon lira arasında olan "orta boy" işletmeler alıyor. Bu işletmelerin 2022 sonu itibariyle 143 bin 701 hesaptaki kredilerinin toplam bakiyesi 755 milyar 171,4 milyon lira.

Çalışan sayısı 10-50 arası kişi, satış hasılatı 5-50 milyon lira arasında bulunan "küçük" işletmelerin 527 bin 69 hesaptaki toplam kredi bakiyeleri de 680 milyar 276,6 milyon liraya yükseldi. En kalabalık grubu oluşturan, 10'dan az çalışanlı ve mali kriterlerde 5 milyon liranın altındaki "mikro" işletmelerin ise hesap sayısı 3 milyon 849 bin 244, toplam kredi bakiyeleri de 593 milyar 102,1 milyon lira oldu.

Geçen yıl toplam kredi hesabı sayısı 10 bin 454 azalan orta büyüklükteki işletmelerin kredi hacmi yüzde 82,1 oranında net 340 milyar 458,4 milyon lira artış gösterdi. Hesap sayısı 20 bin 135 artan küçük işletmelerin kredi bakiyesi net 336 milyar 672,8 milyon lira büyürken oransal bazda yüzde 98'le en yüksek artışı gösterdi. 2022'de mikro işletmelerin kredi hesap sayısı 365 bin 722, kredi bakiyeleri de yüzde 87,8 oranında net 277 milyar 206,1 milyar lira büyüme kaydetti.

Kredi bakiyesi/KOBİ (hesap) sayısına göre ortalama kredi kullanımı orta büyüklükteki işletmelerde 5 milyon 255 bin, küçük işletmelerde 1 milyon 290 bin lira olurken, mikro işletmelerde ise 154 bin lira düzeyinde kalıyor. Ortalama kredi büyüklüğü toplamda ise 449 bin lira düzeyinde.

Bankaların KOBİ kredilerinde takibe düşen miktarın ise 2022'de yüzde 1,6 oranında net olarak 1 milyar liraya yakın azalışla 2022 sonu itibariyle 58 milyar 534,1 milyon liraya geriledi. Takipteki KOBİ kredisi hacmi, 2021 sonu itibariyle 59 milyar 514,3 milyon liraya çıkmıştı. Geçen yıl takipteki kredi miktarının orta boy işletmelerde yüzde 11, küçük işletmelerde yüzde 2,4 azalırken, mikro işletmelerde ise yüzde 13,2 arttığı belirlendi. Takibe düşmüş kredi borcu bulunan KOBİ/hesap sayısı, toplamda yüzde 14,8 oranında 44 bin 556 artışla 344 bin 657 adet oldu. Bu sayı orta boy işletmelerde yüzde 40,9, küçük işletmelerde yüzde 35,1 azalırken, mikro işletmelerde yüzde 32,5 artış gösterdi.

Takipteki KOBİ kredilerinin toplam kredi hacmine oranı düşmeye devam ederek 2022 sonu itibariyle yüzde 3'ün de altına indi. 2012 sonu itibariyle yüzde 3,3 olan takipteki oran, 2016'da yüzde 5'i geçmiş, özellikle 2018'den itibaren takibe düşüşlerdeki artış paralelinde anılan yıl yüzde 7,2 olmuş, 2019'da ise yüzde 10,1'e kadar yükselmişti. Takipteki KOBİ kredilerinin oranı izleyen dönemde düşüşe geçerek 2020'de yüzde 6,9'a, 2021 sonunda yüzde 5,5'e, son verilere göre ise yüzde 2,9'a kadar gerilemiş bulunuyor.

Ekonominin belkemiği

Türkiye'de de işletmelerin yaklaşık yüzde 99,8'ini oluşturan, toplam istihdamın yüzde 77,8'ini, toplam yatırımların yüzde 53,2'sini, üretimin de yüzde 54,2'sini gerçekleştiren KOBİ'ler ülke ekonomisinin adeta belkemiği konumunda bulunuyor. TÜİK verilerine göre Türkiye'deki toplam 3 milyon 427 bin 891 işletmenin, en son belirlenen kriterlere göre 3 milyon 421 bin 817'si KOBİ tanımı içinde yer alıyor.

KOBİ'ler, tüm dünyada, yalnızca ekonomik gelişimin değil sosyal dengenin ve istikrarın da en önemli aktörleri olarak kabul ediliyor. OECD üyesi ülkelerde toplam işletmelerin yüzde 85'lik kısmını oluşturan KOBİ'ler, istihdamın yüzde 70'ini gerçekleştiriyor. Ülkeler, ekonomilerinin güçlü ve sürdürülebilir olarak kalkınması için KOBİ'lerin güçlendirilmesine önem ve öncelik veriyor. Türkiye'nin de küresel ekonomik sistemde güçlü bir yer alabilmesi için KOBİ'lerin rekabet gücünün, verimliliklerinin yükseltilmesi, uluslararası piyasalarla entegrasyon süreçlerinin desteklenmesi, yatırım, üretim ve pazarlamada onlara teknik bilgi ve danışmanlık hizmetleri sağlanması, yatırımlarının düşük maliyetli, uzun vadeli kaynaklarla fonlanması stratejik önem taşıyor.

BANKA GRUPLARINA GÖRE KOBİ KREDİLERİ

	Milyon TL		Değ.	Pay %	
	Aralık 2021	Aralık 2022	%	2021	2022
Yerli özel bankalar	288.264,58	492.917,8	71,0	26,8	24,3
Kamu bankaları	535.945,77	996.601,9	86,0	49,9	49,1
Yabancı bankalar	250.002,59	539.030,6	115,6	23,3	26,6
TOPLAM KREDİ HACMİ	1.074.212,9	2.028.550,3	88,8	100,0	100,0

KOBİ'LERE KULLANDIRILAN NAKDİ KREDİLER

	Milyon TL		Değişim	
	Aralık 2021	Aralık 2022	%	Sayısal
TOPLAM KREDİ HACMİ	**1.074.212,9**	**2.028.550,3**	**88,8**	**954.337,4**
Mikro İşletmelere	315.896,0	593.102,1	87,8	277.206,1
Küçük İşletmelere	343.604,0	680.276,8	98,0	336.672,8
Orta Büyüklükteki İşletmelere	414.713,0	755.171,4	82,1	340.458,4
KREDİ KULLANAN KOBİ SAYISI (*)	**4.144.611**	**4.520.014**	**9,1**	**375.403**
Mikro İşletmeler	3.483.522	3.849.244	10,5	365.722
Küçük İşletmeler	506.934	527.069	4,0	20.135
Orta Büyüklükteki İşletmeler	154.155	143.701	-6,8	-10.454

*Birden fazla kredi kullananlar olduğu için sayı mükerrerlik içerir.

SON ON YILDA KOBİ KREDİLERİ (MİLYAR TL)

	Toplam	Takipteki	%
2012	199,7	6,5	3,3
2013	271,4	8,7	3,2
2014	333,3	11,3	3,4
2015	388,7	15,9	4,1
2016	420,5	21,7	5,1
2017	513,2	25,4	4,9
2018	611,3	43,9	7,2
2019	615,4	62,4	10,1
2020	848,8	58,5	6,9
2021	1.074,2	59,5	5,5
2022	2.028,0	58,5	2,9

TAKİPTEKİ KREDİ MİKTARI VE TAKİBE DÜŞEN KOBİ SAYISI

	2021	2022	Değ. (%)
TAKİBE DÜŞEN KOBİ KREDİSİ	**59.514,3**	**58.534,1**	**-1,6**
Mikro İşletmelerde	16.633,4	18.836,6	13,2
Küçük İşletmelerde	17.811,7	17.385,8	-2,4
Orta İşletmelerde	25.069,2	22.311,7	-11,0
TAKİBE DÜŞEN KOBİ SAYISI	**300.101**	**344.657**	**14,8**
Mikro İşletme	223.373	295.903	32,5
Küçük İşletme	58.576	38.021	-35,1
Orta Büyüklükteki İşletme	18.152	10.733	-40,9

Yeni siparişler inşaat malzemelerine talebi artıracak

İnşaat malzemesi sektörünün çatı kuruluşu Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği (Türkiye İMSAD) tarafından hazırlanan "Ocak 2023 Sektör Raporu" açıklandı. Rapora göre, 2022'nin ilk 11 ayında inşaat malzemeleri sanayi üretim artışı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 0,5 olarak gerçekleşti. Raporda; yılın ilk 11 ayında 13 alt sektörde üretimin 2021 yılının aynı dönemine göre arttığı, 9 alt sektörde ise gerilediği kaydedildi. 2022 yılının 11 ayında en yüksek üretim artışının yüzde 24,7 ile seramik kaplama malzemeleri, yüzde 16,4 ile plastik inşaat malzemeleri, yüzde 15,7 ile birleştirilmiş parke ve yer döşemeleri, yüzde 12,8 ile seramik sağlık gereçlerinde gerçekleştiği kaydedilen raporda, "İnşaat boyaları ve vernikleri üretimi de aynı dönemde yüzde 12,9'luk bir yükseliş gösterdi. Buna karşın yılın ilk 11 aylık döneminde demir çelik radyatör üretiminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 11,3, çimento üretiminde yüzde 4,9, hazır beton üretiminde yüzde 5,2, tuğla ve kiremit üretiminde de yüzde 12,9 gerileme yaşandı" denildi.

Güven endeksi yükseliyor

İnşaat sektörü güven endeksinin yeni yıla önemli bir artış ile başladığına dikkat çekilen raporda; endeksin 2023 Ocak ayında bir önceki aya göre 5,1 puan yükseldiği kaydedildi. Rapora göre, seçim öncesi açıklanan destekler ve kredi paketleri, endeksi olumlu etkiledi.

Siparişlerdeki artış sürecek

Alınan yeni iş siparişlerinin yeni yılda hızlı artış gösterdiği aktarılan raporda şu noktalara dikkat çekildi: "Ocak ayında alınan yeni iş siparişleri bir önceki aya göre 5,6 puan birden sıçradı. Bu sıçramada kamunun sağladığı destekler ile kredi paketlerinin önemli katkısı bulunuyor. Seçimler öncesi projelerin yeni iş siparişlerine dönüşme hızı artmaya devam edecektir. Alınan yeni siparişlerdeki artış önümüzdeki aylarda yeni iş başlangıçlarında ve inşaat malzemeleri talebinde de artışı destekleyecektir."

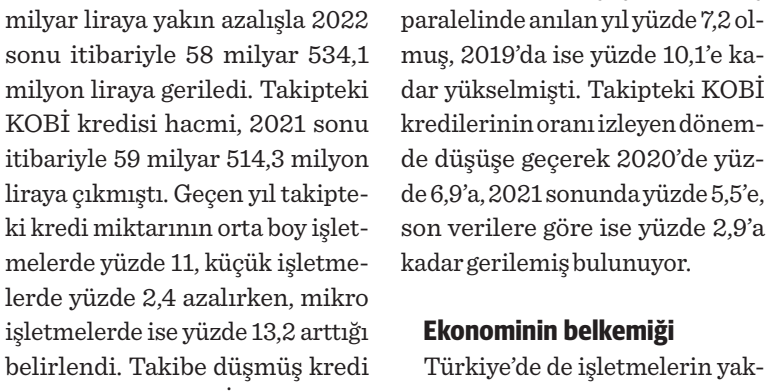

Krediler nefes aldıracak

Raporda; bu yıl mayısta yapılması planlanan seçimler öncesi açıklanan kredi paketlerinin birçok sektörde olduğu gibi inşaat malzemeleri sektörünü de destekleyeceğine işaret edildi. Raporda verilen bilgiye göre, ilk paket kapsamında sunulan 12,5 milyar TL büyüklüğündeki kredi ile inşaat sektöründe arz/talep uyumsuzluğu riskinin ortadan kaldırılmasını teminen tamamlanmamış veya henüz başlamamış projeler de dahil olmak üzere küçük ve orta ölçekli inşaat firmalarına finansman desteği sağlanması hedefleniyor. Yeni Evim Programı kapsamında konut arzının artırılabilmesi için hayata geçirilecek olan 25 milyar TL büyüklüğündeki kredi paketinin konut üreticilerine uygun maliyetli finansman olanakları sunacağı ifade ediliyor. 35 milyar TL büyüklüğündeki işletme kredisi paketiyle de işletmelerin tüm sabit giderlerine yönelik finansman desteği sağlanarak faaliyetlerinin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi amaçlanıyor.

Kamu öncülüğünde başlatılan projeler ve açıklanan kredi paketlerinin desteğiyle sektörün ocakta aldığı yeni iş siparişler bir önceki aya göre 5,6 puan yükseldi.

Türk şirketleri Romanya'da 3.5 milyarlık ihale kazandı

Romanya'da Türk inşaat şirketleri proje üzerine proje alıyor. Cengiz ve MAPA'nın yanı sıra Özaltın İnşaat da ülkede çok aktif. Son olarak ESTA ve Günal Grup Romanya'da yeni yol yapım ihalesi kazandı.

Perde Arkası
Kerim ÜLKER
kerim.ulker@dunya.com

Türk inşaat şirketleri, son dönemde Romanya'da yol projelerinin en fazla dikkat çeken firmaları. Özaltın, Cengiz İnşaat, MAPA gibi sektörün öncü şirketleri peş peşe Romanya'da yol yapımı ihalelerini üstlendi. Son haber ise Türk konsorsiyumundan geldi. ESTA İnşaat ve Günal Grup, Romanya'daki Baldana-Targovişte projesinin modernizasyon işleri için imzayı attı.

Cengiz ve MAPA, 1 milyar euroluk proje üstlenmişti

Romanya'nın karayolu altyapı şirketi CNAIR'ın açtığı ihaleyi üstlenen ESTA, süreçte tek teklif veren oldu. 36 aylık sürede tamamlanması planlanan projede halen 2 şeritli olan güzergah, 4 şeride çıkarılacak. 870 milyon Rumen Lei yani bugünkü kurla 3.5 milyar liraya mal olacak proje, 4 köprü ve bir geçidin inşasını veya modernizasyonunu da içeriyor.

Hatırlanacağı üzere geçen yıl Karpat Dağları'nda hayata geçirilecek otoyol projesinin ihalesini Cengiz İnşaat ve MAPA ortaklığı kazanmıştı. İşadamı Mehmet Nazif Günal'a ait MAPA ve Mehmet Cengiz'in şirketi Cengiz İnşaat, otoyol ihalesini resmen kazandı. Romanya'da Sibiu-Piteşti Otoyolu'nun ikinci etabı olan Boiţa ile Cornetu kısmının inşaası için düzenlenen ihalenin sonucunda, Romanya Ulaştırma Bakanlığı'nda atılan imzalar ile Cengiz ve MAPA, 1 milyar euroluk işi üstlendi. Romanya Ulusal Yönetimli Yol Altyapısı Şirketi (CNAIR) tarafından düzenlenen proje, Avrupa Birliği fonları ile karşılanacak.

Özaltın İnşaat, 9 köprü ve otoyol yapıyor

Romanya Ulaştırma Bakanı Sorin Grindeanu konu ile ilgili açıklamasında proje için imzaların atıldığını belirterek, projenin 32 kilometre olacağını ve 2027 yılında tamamlanacağını dile getirdi. Karpat Dağları'nı delen ilk otoyol olacak proje kapsamında, 49 köprü, 27 viyadük ve 7 tünel inşa edilecek.

Yine geçen yıl Özaltın İnşaat Romanya'da DN6 Alexandria-Caracal-Craiova Rehabilite ihalesini kazanmıştı.

Özaltın, Alexandria ve Craiova şehirleri arasında, 53 kilometre uzunluktaki yolun modernizasyonu, asfalt tabakanın yenilenmesi, Stoeneşti'deki Olt Nehri üzerindeki köprünün onarımını da dahil olmak üzere 9 köprünün rehabilitasyonunu üstleniyor. Sözleşmenin toplam bedeli ise 258 milyon Lei yani yaklaşık 27 milyon dolar ve 18 ayda tamamlanacak.

"Elektrikli otomobiller Türkiye'nin her yerinde güvenle şarj edilebilecek"

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından "Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı" kapsamında sürdürülen "Elektrikli Araçlar için Şarj İstasyonları Destek Programı" önemli iş birlikleriyle devam ediyor. Hızlı şarj istasyonları üretiminde ve geliştirilmesinde ülkemizdeki önemli firmaların başında gelen Charge Teknoloji, 22 ilde 92 adet 120 kW Hızlı Şarj İstasyonu ile elektrikli otomobillere destek olacak.

Charge Teknoloji'nin yerli bir üretici olarak gerek ülkemizin ihtiyaçlarını karşılama anlamında gerekse teknoloji ihracatı konusunda önemli başarılara imza attığını belirten Genel Müdür Fevzi Erdal Karaağaç, Ar-Ge çalışmalarının da aralıksız sürdüğünü söyledi.

Bakanlık ile yapılan iş birliği kapsamında 22 ilde kurulacak olan hızlı şarj istasyonlarının 92'sinde Charge Teknoloji'nin patentli markası Electrise'nin tercih edildiğini belirten Genel Müdür Karaağaç, "Charge Teknoloji yerli bir elektrikli araç şarj cihazı üreticisidir. Markamız Electrise ile AC ve DC elektrikli araç şarj cihazları üretmekteyiz. Şarj cihazlarında kullandığımız elektronik devreler de Ar-Ge ekibimiz tarafından geliştiriliyor. Türkiye genelindeki 30'dan fazla bayimiz aracılığıyla son kullanıcılara ve özel sektöre AC ve DC şarj istasyonları sağlamaya devam ediyoruz. Patentli markamız Electrise ile elektrikli otomobiller Türkiye'nin her yerinde güvenle şarj edilebilecek. Bakanlığın açıkladığı destek kapsamında İstanbul'dan Hakkari'ye, Erzurum'dan Muş'a kadar araç şarj istasyonları kuracağız. 120 kW Electrise City Max ULTRA ile kullanıcılar aynı anda iki elektrikli aracı şarj edebilecekler" dedi.

İsviçre'ye ihraç ediyor

Yerli ihtilaçların karşılanmasının yanı sıra teknoloji ihracatına da büyük önem verdiklerini ifade eden Genel Müdür Karaağaç, İsviçre, Hindistan, Slovenya, Hollanda ve Fransa'ya şarj cihazı modülleri ihraç ettiklerini belirtti.

Karataylı kadınlar lavanta sabunu üretiyor

Yıldız DOĞRUER YEMİŞ

Lavanta, dondurma, reçel, lokum, gazoz, yağ ve kolonya üretimi sağlayan Karatay Belediyesi "Atölye Karatay" projesi ile Karataylı kadınlar tarafından doğal lavanta sabunu ve dekoratif mumlar üretmeye başladı.

Karatay lavanta bahçelerinin verimliliğini her alanda gördüklerini belirten Karatay Belediye Başkanı Hasan Kılca, belediye olarak kadınların hayatın her alanında var olmaları, kendilerini geliştirecek ve ekonomik anlamda kendilerine destek olacak her türlü projeyi hayata geçirmeye devam ettiklerinin altını çizdi.

Başkan Hasan Kılca şunları aktardı: "Karatay Belediyesi olarak sosyal, kültürel ve ekonomik yaşamda kadınların daha fazla olması için çalışmalar da yürütüyoruz. Bu kapsamda Karatay Kent Konseyi Kadın Meclisimiz koordinasyonunda 'Atölye Karatay' projesi hayata geçti. Program ile kadınlar burada Karatay Lavanta Bahçelerimizin lavantalarından elde edilen ham maddeyi sabuna ve muma dönüştürüyorlar. İlçemize kazandırdığımız Lavanta bahçelerimizin verimliliğini ve artan bereketini birçok alanda görmek bizleri de çok mutlu ediyor. Karatay Belediyesi olarak kadınlarımıza ve istihdama katkı sunmayı sürdüreceğiz."

İstanbul'da perakende fiyatlar %5,94 arttı

İstanbul'da ocak ayında önceki aya göre perakende fiyatlar yüzde 5,94, toptan fiyatlar yüzde 5,52 arttı. İstanbul Ticaret Odası'ndan (İTO) yapılan açıklamaya göre, Ocak 2022'ye göre geçen ay yaşanan fiyat değişimlerini gösteren "bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı" İTO 1995 bazlı Ücretliler Geçinme İndeksinde yüzde 79,68, Toptan Eşya Fiyatları İndeksinde ise yüzde 80,45 olarak gerçekleşti.

Ocakta perakende fiyatlarda bir önceki aya göre; ulaştırma ve haberleşme harcamalarında yüzde 23,94, sağlık ve kişisel bakım harcamalarında yüzde 15,92, diğer harcamalar grubunda yüzde 14,66, gıda harcamalarında yüzde 6,07, kültür eğitim ve eğlence harcamalarında yüzde 4,17, ev eşyası harcamalarında yüzde 3,62 ve konut harcamalarında yüzde 2,30 artış, giyim harcamalarında ise yüzde 0,83 azalış izlendi.

Bayer, 2 fabrikasında tarım üretimini büyütecek

Türkiye'de tarım ürünleri tesisi bulunan Bayer; Kocaeli Gebze'deki bitki koruma ürünleri fabrikası ile Bursa Mustafakemalpaşa'daki mısır tohumu fabrikasının üretim hacimlerini artırıyor. Şirketten yapılan açıklamada Türkiye'de üretim faaliyetlerini büyüterek mısır tohumu ve bitki koruma ürünleri ihracatının artırılacağı belirtildi. Bayer Tarım Ürünleri Türkiye Ülke Müdürü Onur Çamili, "Böylece, 2022 yılında 180 milyon TL olarak gerçekleşen Türkiye'den tarım ürünleri ihracatının da yukarı taşınması amaçlanıyor" dedi Bayer, 1966 yılından bu yana faaliyette olan ve 40'tan fazla ülkeye ihracat yapan Gebze fabrikasının kapasitesini yüzde 50 artıracak.

Dönüşüm Rotası

Ömer EKİNCİ

Merhaba Dünya!

Yazılımın, yazılımcılığın bu kadar revaçta olduğu bir dönemde sizlere bir yazılımcı selamı ile merhaba demek istedim. Yazılımcılar tüm yazılım projelerinin ilk satırına "Hello World!" yazar. Bu aslında hayalin ve heyecanın da adıdır. "Bu yazılım öylesine büyüyecek ve öyle tutacak ki bütün dünyaya hitap edecek" demektir, buna inanmaktır. Hem de daha ilk satırdan.

Ben kendimi çok uzunca bir zamandır hayal ettiğim yerdeyim. Dünya'dayım. Hem de Dünya'da olmak için başka hiçbir zaman, bugün kadar doğru zaman olmamıştı. Dünya Gazetesi artık bir start-up, kendi hikayesini yeni baştan yazmak için inanmış genç, heyecanlı ve de deneyimli bir ekipten oluşan bir start-up. İşte bu yüzden bir genç girişimci olarak benim burada olmam için daha doğru bir zaman olamazdı.

Neden uzunca bir zamandır hayal ettiğim yer burası? Baba-oğul kendi girişimimizi kurarken, Perpa'da bir küçük dükkanda başladığımızda içinde çok büyük ve kalabalık olmayan işyerimizin ilk misafiri Dünya Gazetesi'ydi. Gazeteyi her sabah dikkatle okur, orada haberi çıkan ya da reklam veren işletmeleri not alırdım onlara ürün ve hizmetlerimizi satmak için. Çünkü o gazetede olan işletme sıradan bir işletme olamazdı. Asıl amacım buydu ama kimseye söylemeden bu gazetede haberimizin çıktığının hayallerini kurardım. Bugün kendi alanında çok iyi bir konumda olan şirketimizin başarısında Dünya'da haber olma hayallerimin itici gücü de var. Sonrasında köşe yazarlığına başladığım 2015'lerde de artık Dünya, ileriki yaşlarımda köşe yazmam gereken yerdi. İki hayalimi de yaşadım, Dünya'da haberimiz de çıktı, bugün de karşınızdayım.

Bu köşede bu ülkenin potansiyeline inanan insanlarla, başarılı girişimlerle ve girişimcilerle, dünyadan ve Türkiye'den örnek ve yenilikçi iş modelleriyle, yeni ekonomiye, aile şirketlerine, genç girişimciliğe rastlayacaksınız. En çok da umuda. Çünkü girişimci umutlu insan demektir. Umutlu olmasa girişimini ekemez, sulayamaz, büyüsün diye bekleyemez. "Bir girişimci olarak neden yazıyorsun, yazmayı bu kadar önemsiyorsun?" gibi bir soru da aklınza gelebilir. Yazıyorum çünkü bu umudu yaymak da istiyorum. Girişimciliği yaygınlaştırmak, girişimcilere ilham vermek ve motive etmek. Sadece olumlu şeyler mi konuşmalıyız peki? Elbette doğruların altını çizerken yanlışların da üstünü çizmek, eksiklerin düzelmesi için önerilerde bulunmak görevimiz.

Bu yazı bir tanışma yazısı oldu, bundan sonraki yazılarda birbirimizi zorlayacağız, bazen ben sizi kızdırıp, canınızı sıkacağım, bazen de siz beni eleştireceksiniz, yazımı ya da fikrimi beğenmeyeceksiniz. İşte öyle zamanlarda, bana çok kızdığınızda hiç öyle e-posta adresiyle, faksla, teleksle uğraşmayın. Prensibimdir, her yeni gazeteye başladığımda, ilk yazımda cep telefon numaramı yazarım. Söyleyecek sözü, ekleyeceği, eleştireceği, kızacağı şeyler olan arasın, söylesin. 0532 257 95 92.

Bu uygulamama kızanlar, yaptığımı eleştirenler, "Deli misin?" diyenler çok oldu. Ama artık ulaşılmazların çağında değiliz. Dünyanın en büyük girişimcileri Twitter'da sorunuzu cevaplıyor. En başarılı iş insanları işletmelerinde müşterileriyle birebir temas kuruyor, onlara hizmet veriyor. O eski "ulaşılmaz olalım, fildişi kulelerimizden "halka" bakalım ve onlardan çok daha iyi bildiğimiz için onlara buyruklar verelim" dönemi kapanalı çok oldu.

Köşemizin adı neden Dönüşüm Rotası?

Çünkü hangi sektörde olursak olalım, sektör bağımsız bir şekilde şirketlerimiz dönüşüyor. Dönüşüm kaçınılmaz. Hangi yönetici pozisyonda olursak olalım aslında yönettiğimiz şey de bu dönüşüm. Unvanımız ne olursa olsun hepimiz bütün gün tüm toplantılarımızda, tüm aksiyonlarımızda bu dönüşüme çabalıyoruz. Sadece teknolojik ve makineleşme dönüşümü değil bu. Çalışan profilindeki dönüşüm, sosyal ve antropolojik değişimler, tüketici davranışlarındaki dönüşüm. Her ne yapıyorsak hepsini "dönüşüm" kavramı parantezine alabiliyoruz. Öyleyse bu dönüşümün de bir köşesi, izlenecek bir rotası olmalı dedik.

Henry Ford'un güzel sözüyle noktalayalım bu ilk yazıyı; diyor ki "Bana yalnızca iki el gerekti, ama ardından bir insan geldi". İnsan faktörünü merkeze alınca her dönüşüm çok daha kolay olacak. Haftaya görüşmek dileğiyle.

Diyarbakır'ın hazır giyim ve konfeksiyonda ihracat hedefi 50 milyon dolar

Türkiye'nin pamuk üretiminde önemli bir yere sahip olan Diyarbakır'da, Tekstil İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (OSB) ile hazır giyim ve konfeksiyonda bu yıl 50 milyon dolarlık ihracat hedefleniyor.

Diyarbakır Valiliğinin koordinasyonunda, Büyükşehir Belediyesi, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası (TSO), Ticaret Borsası, Güneydoğu Tekstil Sanayi İş Adamları Derneği (GÜNTİAD) ile Karacadağ Kalkınma Ajansının desteğiyle 2016'da yapımına başlanan ve 2020 yılının Aralık ayında faaliyete geçen Tekstil İhtisas OSB'de bulunan 75 fabrikanın 33'ünde üretim yapılıyor. Bin 418 dönüm alanda kurulu Tekstil İhtisas OSB'ye yatırımcı ilgisinden dolayı ilave 1336 dönümlük alan için yapılan başvuruya ilişkin çalışmalar sürüyor. Çalışmaların tamamlanmasının ardından genişleme alanıyla Tekstil İhtisas OSB'de yaklaşık 40 bin kişinin istihdam edilmesi bekleniyor. Kentin hazır giyim ve konfeksiyonda 2021'de 4 milyon 272 bin 89 dolar olan ihracatı, yüzde 258,1 artışla geçen yıl 15 milyon 303 bin dolara yükseldi. Bu yıl da hazır giyim ve konfeksiyonda 50 milyon dolar ihracat hedefiyle üretim yapılıyor. Diyarbakır TSO Başkanı Mehmet Kaya, kentte kurulan Tekstil İhtisas OSB'nin çok önemli olduğunu söyledi. Emeğin yoğun olduğu hazır giyim sektörünü geliştirmeyi amaçladıklarını belirten Kaya, yıl sonuna kadar fabrikaların tamamının üretime başlamasını hedeflediklerini dile getirdi.

"Diyarbakır'ı hazır giyim üssü haline getireceğiz"

Şu ana kadar kurulan fabrikalardan 2021 ve 2022'de yapılan ihracata baktıklarında istedikleri sonuçların oluşmasının kendilerini sevindirdiğini ifade eden Mehmet Kaya, Diyarbakır'ın, ihracatta önemli bir aşamaya geldiğini ifade etti. Kentin, yılsonuna kadar açılıp hizmet verecek olan fabrikalarıyla hazır giyim sektöründe ihracat ve istihdamda önemli bir ivme kazanacağına dikkat çeken Kaya, "Bugünkü rakamlara ve artış hızına baktığımız zaman bu şekilde giderse dünyada sayılı üretim merkezlerinden biri haline dönüşebiliriz. Diyarbakır'ı hazır giyim üssü haline getireceğiz" şeklinde konuştu. Yatırımcıları Diyarbakır'a davet eden Kaya, onlara her türlü desteği vermeye hazır olduklarını vurguladı. Kaya, "Yeter ki yatırımcılar burada üretim yapıp Türkiye'nin ve bölgenin ihracatına, istihdamına katkı koysunlar" dedi.

"Markalarımız dünyanın her tarafında olacak"

GÜNTİAD Başkanı Mehmet Dalkıran, Diyarbakır'ın tekstil, konfeksiyon ve hazır giyimde entegre bir kent haline geldiğini belirterek, tarladaki pamuktan ipliğe, iplikten boyamaya ve konfeksiyona kadar her aşamanın kentte olduğunu söyledi. Diyarbakır'da hazır giyim ve konfeksiyon alanının her geçen gün gelişen ve büyüyen bir sektör olduğunu belirten Dalkıran, buradaki hazır giyim ve konfeksiyon firmalarının yaklaşık yarısının kendi markalarıyla üretim yaptığına dikkati çekti. Söz konusu markaların çoğunun Irak, İran ve Rusya'nın yanı sıra birçok Avrupa ülkesine ihracat yaptığını dile getiren Dalkıran, "Amacımız, Diyarbakır markalarını sadece Türkiye'de değil dünyanın her tarafında görünür kılmak. Diyarbakır'ı Türkiye'de moda ve hazır giyimin merkezi haline getirebilmek. Türkiye'de bu sektörle ilgilenen bütün yatırımcıları Diyarbakır'a davet ediyoruz" diye konuştu.

"Yılda 2.5 milyon triko üretebileceğiz"

Triko üreten bir fabrikanın yetkilisi olan Harun Kılıç da yıllarca İstanbul'da farklı firmalarda çalıştığını, daha sonra da kendi firmasını kurduğunu söyledi. Bölge teşviklerinden, genç nüfus kaynağından faydalanmak ve kendi markalarını büyütmek amacıyla kente geldiklerini belirten Kılıç, yaklaşık bir yıldır fabrikalarının üretim yaptığını kaydetti. Yarı kapasiteyle çalıştıklarını dile getiren Kılıç, üretimlerinin tümünün ihracata yönelik olduğunu ifade etti. İlk başlarda 40 olan personel sayılarının şu an 100'e yaklaştığını anlatan Kılıç, "Önceki yıl 200 bin adet üretim yaptık. Geçen yıl bu rakam 500 bine çıktı. Potansiyelimiz ve hedeflerimiz var. Tam kapasiteyle çalıştığımızda 250 personelle burası yılda 2.5 milyon triko üretebilecek. İnşallah 1.5 yıl içinde bu hedefimize ulaşırız" dedi.

● **DİYARBAKIR**

"Yağışlarla buğdayda verim kaybı ortadan kalktı"

Adana'da kurak geçen kış aylarının ardından başlayan yağışın, özellikle buğday ekili alanlarda verim kayıplarını ortadan kaldıracağı bildirildi. Adana Ticaret Borsası Başkanı Şahin Bilgiç, mevsimin kurak geçmesi sebebiyle buğdayda sararma ve kurumalar başladığını anımsatarak, yağmurun ürünler için ciddi fayda sağlayacağını söyledi. Bilgiç, "Yağışlar az da olsa kısmen toprağa kuraklığın verdiği zararı önleyecektir. En önemlisi de yüksek kesimlere karın yağmasıdır. Bu sayede baraj ve göller dolacak ve bu da çiftçi için kurtarıcı olacaktır" dedi. Bu yağışlarla buğdayın kendini toparlayacağını ve verim kaybı yaşanmayacağını sözlerine ekledi. Yüreğir Ziraat Odası Başkanı Mehmet Akın Doğan da yağışların buğday ile sebze ekili alanlara faydası olduğunu dile getirdi. Mevsimin kurak geçmesinden dolayı toprakta çatlamalar yaşandığına dikkat çeken Doğan, "Önümüzdeki günlerde mısır ve ayçiçeği ekimi başlayacak, ekim sırasında toprağın nemli olması gerekiyor. Bu açıdan yağışlar sevindirici oldu" diye konuştu. ● **ADANA**

Sarıçam'da 717 dekar mera alanı ıslah edildi

Adana'nın merkez Sarıçam ilçesinde, hayvancılık yapılan iki kırsal mahallede 717 dekar mera alanı ıslah edilerek yem bitkileri ekildi. Sarıçam Belediyesi ile Adana Tarım ve Orman İl Müdürlüğü işbirliğinde, hayvancılığın yoğun olduğu mahallelerde, mera ıslah çalışması gerçekleştirildi. Proje kapsamında, Dedeler ve Cihadiye Mahallesinde yapay mera tesisi ve gübreleme çalışması yapıldı. Cihadiye mahallelerinde ıslah çalışmalarına katılan Sarıçam Belediye Başkanı Bilal Uludağ, mera alanına tohum attı, tarla sürdü. Uludağ, yerelden kalkınmanın, yerinde üretimin artırılmasıyla mümkün olacağını dile getirdi. Uludağ, "Dedeler ve Cihadiye'de mera alanlarında otlatma kapasiteleri ile verimin artırılmasını ve ot kalitelerinin iyileştirilmesini amaçlıyoruz. 272 dekarda yapay mera tesisi, 445 dekarda ise gübreleme çalışması yaptık. İlkbahardaki yem bitkileri hasadını hayvancılık yapanlara ücretsiz dağıtacağız" dedi. ● **ADANA**

Çamur, çiftçiler için gübreye dönüştürülüyor

Kilis Belediyesince kurulan İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisinden 6 ayda elde edilen 900 ton çamur, güneş enerjisiyle kurutulduktan sonra gübre haline getirilerek tarımsal alanda verimin artırılması için kullanılıyor ve çiftçilere ücretsiz veriliyor. İleri arıtma için 2014 yılında 45 dönüm alana kurulan ve ön arıtım ünitesi, giriş terfi merkezi, anaerobik havuzlar, havalandırma havuzları, çökeltme havuzları, teleskopik vana haznesi, geri devir merkezi, su deposu, blower odası, dekantör binası, solar kurutma tesisi ile UV dezenfeksiyon üniteleri ve bölümlerinden oluşan tesisten günlük ortalama 5 ton gübre elde ediliyor. Belediye Başkan Yardımcısı Mustafa Tohumcu, şu anda toplam 25 bin metreküp kapasiteyle çalışmalarının devam ettiğini söyledi. Hem katı atık hem de atık su konusunda sıfır atık prensibini benimsediklerini ve atıkları ayrıştırılarak ekonomiye kazandırdıklarını ifade eden Tohumcu, "Özellikle atık sudan çıkan çamurun güneş enerjisiyle kurutularak tarımsal alanda kullanılması için çalışmalar yaptık. Günlük ortalama 5 ton çamuru gübreye dönüştürüp zeytin, fıstık ağaçları ve bağlarda kullanıyoruz. Gayet de verim alıyoruz" şeklinde konuştu.

Tesisteki atık suların tarımsal sulamada kullanılması için de çalışmaların yürütüldüğünü belirten Tohumcu, "Bunu başardığımızda 2024 yılında 472 hektar tarımsal arazinin sulanması sağlanacak" bilgisini paylaştı.

● **KİLİS**

Adana'da deniz çöpleriyle eylem planı oluşturuluyor

Akdeniz'e 163 kilometre kıyısı olan Adana'da ekolojik dengenin korunması amacıyla Deniz Çöpleri İl Eylem Planı oluşturulmasına yönelik ilk adım atıldı. Adana Valisi Süleyman Elban başkanlığında düzenlenen toplantıya Adana'nın Akdeniz'e kıyı ilçeleri Karataş ve Yumurtalık ile büyük ölçekli sanayi kuruluşlarının planlandığı Ceyhan'da görev yapan mülki amirler, belediye başkanları ve ilgili bakanlıkların bürokratları katıldı. Vali Süleyman Elban, Adana'nın Akdeniz'in kıyı şeridinde yer alan sanayileşmiş şehirlerden biri olduğunu anımsatarak denize kıyısı olan Karataş ve Yumurtalık ilçelerinde deniz çöpleriyle mücadelenin ön plana çıkacağını belirtti. Denizlerde her geçen yıl artan çöplerin toplanması ve oluşumunun engellenmesi gerektiğini söyleyen Elban, bu konuda vatandaşların da bilinçlendirilmesi için çalışmalarının sistemli yapılmasını istedi. Elban, turizm, tarım, denizcilik, balıkçılık ve sanayi sektörlerinde yürütülen faaliyetler sonucu denizlerin kirlenmesini engellemek için özverili çalışma yapılması gerektiğine dikkati çekti.

Toplantıya Ceyhan Kaymakamı Dr. Bayram Yılmaz, Karataş Kaymakamı Selami Alper Özkan, Yumurtalık Kaymakamı Adil Nas, Karataş Belediye Başkanı Necip Topuz, İl Jandarma Komutanı Albay Bilgihan Yeşilyurt, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürü Halit Ergin, İl Tarım ve Orman Müdürü Muhammet Ali Tekin de katıldı.

● **ADANA**

Osmaniye'de hibeyle çilek ve ceviz bahçesi kurulabilecek

Osmaniye'de Kırsal Dezavantajlı Alanlar Kalkınma Projesi 2023 Yılı 1. Hibe Programı kapsamında, çilek ve ceviz bahçeleri kurulacak. Osmaniye Tarım ve Orman İl Müdürlüğü yetkilileri, başvuruların 3 Şubat'a kadar Bahçe, Düziçi, Hasanbeyli, Kadirli ve Sumbas İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü ile merkez ilçe için Osmaniye İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne yapılacağını bildirdi. Hibe desteği başvurularında katma değer vergisi hariç yüzde 70 oranında destekleme yapılacak. Hibe çağrısı kapsamında satın alınacak mal veya malzemelerin katma değer vergisi ise başvuru sahibince ödenecek. Yetkililer, hibe desteğiyle gelir düzeyi düşük, küçük ve parçalı tarım alanlarında üretim yapan çiftçilerin gelir düzeylerinin artırılması ve yaşam kalitelerinin iyileştirilmesinin hedeflendiğini bildirdi. Ayrıca proje alanında çilek ve ceviz yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılması amaçlanıyor.

Hibe Programı kapsamında yer alacak mahalle ve köyler: Bahçe ilçesinin tüm mahalle ve köyleri, Düziçi ilçesindeki Çitli, Çotlu, Gökçayır, Kuşcu, Söğütlügöl, Yenifarsak, Yeşildere ve Yeşilyurt. Hasanbeyli ilçesinin tüm mahalle ve köyleri ile birlikte Osmaniye ili Merkez İlçe Serdar köyü. Kadirli ilçesindeki Değirmendere, Koçlu, Kösepınarı, Tahta ve Yoğunoluk. Merkez ilçedeki Dereobası, Karataş, Kırıklı, Küllü, Oruçgazi ve Yarpuz. Sumbas ilçesinde Çiçeklidere, Esenli, Gafarlı ve Yeşilyayla. ● **OSMANİYE**

DÜNYA
Sayı: 13022
2 Şubat 2023

KURUCUSU: **Nezih DEMİRKENT**

DÜNYA Eko Basım Yayın Dağıtım Tic. ve San. A.Ş. adına İmtiyaz Sahibi: **Didem DEMİRKENT**

CEO : **Burcu KÖSEM**

Yayın Koordinatörü: **Ece CEYHUN**

Yazı İşleri Müdürleri **Gürhan DEMİRBAŞ** (Sorumlu) **Özlem ERMİŞ BEYHAN, Jülide YİĞİTTÜRK GÜRDAMAR**

Yönetmen: **Levent AKBAY**

Haber Koordinatörü: **Kerim ÜLKER**

Haber Müdürü: **Süleyman KALYON**

Görsel Yönetmen: **Sertaç BALA**

İstihbarat: **Nurdoğan ARSLAN ERGÜN** Finans: **Birol BOZKURT** Dış haberler: **Emre ERGÜL**
Sigorta/Tarım: **Emel YİĞİT** İhracat: **Fikret ÇENGEL** Otomotiv: **Volkan DEMİRKUŞAK**
Teknoloji:**Kemalettin BULAMACI** Sürdürülebilirlik: **Başak Nur GÖKÇAM** Kültür – Sanat / Haftasonu: **Günay DEMİRBAĞ**

Dijital Yayınlar Genel Yayın Yönetmeni: **Tarkan TEMUR**

BÖLGE TEMSİLCİLERİ:
Recep ŞENYURT (Adana), **Kenan SERTALP** (Bursa), **Tülay TAŞKIN** (Eskişehir), **Güneş DOĞDU SOYLU** (Gaziantep)
Özlem SARSIN (İzmir), **Belma ÖZGEN** (Kocaeli), **Yıldız DOĞRUER YEMİŞ** (Konya), **Fahriye ŞENYURT** (Mersin)

Kurumsal İletişim Müdürü: **Sait RAVANOĞLU**

Satış ve Dağıtım Müdürü: **Mustafa DEMİR**

Baskı Sorumlusu: **Kadir BAYSAL**

Abone: **Tolga DEMİRBAŞ**

Online satış sitesi: www.dunyastore.com

Merkez: Eski Büyükdere Cad. No:37 Kat: 4 Maslak İş Merkezi 34485 Sarıyer / İstanbul
Tel: 0(212) 285 10 12/14 **Web:** www.dunya.com **E-posta:** dunya@dunya.com
Baskı: Dünya Eko A.Ş. Tuna Cad. Alkaya Sok. No: 11 Küçükçekmece - İstanbul
Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım A.Ş.

C M Y B

Samsun, 2022 yılında 176 ülkeye 83 fasılda ihracat gerçekleştirdi

Samsun Ticaret ve Sanayi Odası (TSO) Yönetim Kurulu Başkanı Salih Zeki Murzioğlu Samsun'un 2022 yılında 176 ülke ve 6 serbest bölgeye 83 fasılda 1 milyar 317 milyon dolar ihracat yaptığını açıkladı.

Samsun Ticaret ve Sanayi Odası (STSO) Yönetim Kurulu Başkanı Salih Zeki Murzioğlu, Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) özel ihracat sistemi verilerine göre yayımladığı ihracat rakamları hakkında bilgi verdi. Salih Zeki Murzioğlu, 2021 yılında 1 milyar 272 milyon 514 bin dolarlık ihracat gerçekleştiren Samsun'un 2022 yılında ise, 1 milyar 317 milyon 598 bin dolarlık ihracat yaptığını açıkladı. Samsun'un 2022 yılında toplam 176 ülke ve 6 serbest bölgeye ihracat gerçekleştirdiğini kaydeden Murzioğlu, en fazla ihracat yapılan beş ülkenin sırasıyla Rusya Federasyonu, Hollanda, ABD, Fas ve Peru olduğunu bu ülkeleri ise Gürcistan, Yemen ve Birleşik Krallık'ın takip ettiğini belirtti. Murzioğlu ayrıca, Samsun'un, geçen yıl yaptığı ihracatla Türkiye sıralamasında 19'uncu basamakta olduğunu da sözlerine ekledi.

En fazla ihracat yapılan ürünler

2022 yılı döneminde Samsun ilinden en fazla ihraç edilen ürünler hakkında açıklamada bulunan Başkan Zeki Murzioğlu, Samsun'da geçen yıl en fazla ihracat yapılan beş kalem ürünlerin başında, 'değirmencilik ürünleri', demir ve çelik', 'motorlu kara taşıtları', 'kazanlar, makinalar ve mekanik cihazlar' ve 'balıklar ve kabuklu hayvanlar' geldiğini, bunları da 'demir veya çelikten eşya', 'elektrikli makina ve cihazlar', 'silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı', 'kauçuk ve kauçuktan eşya' ile yenilen meyveler ve sert kabuklu meyvelerin takip ettiğini aktardı. Samsun'un 2022 yılında 86 fasılda ihracat yaptığını söyleyen Murzioğlu, "Bir önceki yıla göre değerlendirdiğimiz-

de ihracatımız arttığı gibi ürün çeşidimiz ve ülke sayısı da arttı. Bunlar ilimiz adına sevindirici gelişmeler" dedi.

Üretim ve yatırıma destek vurgusu

Açıklamasında, Samsun'un tarihinde ilk kez 1 milyar dolar ihracat rakamını 2021 yılında geçtiğine dikkati çeken Başkan Murzioğlu, 2022 yılındaki ihracatın, 2021 yılı rakamlarını geçtiğini belirtti. "Ülkemizin ve şehrimizin kalkınma için kim bir çivi çakıyorsa sonuna kadar yanındayız ve destekçisiyiz" diyen Murzioğlu, sanayicinin kazanmasının yeni yatırım, yeni istihdam kapıları demek olduğunun altını çizdi. İstihdam sağlayarak, üreterek ülkenin ve şehrin büyümesine katkı sağlayan tüm işletmeleri kutladığını ifade eden Murzioğlu, "Başarıları daim olsun. Biz bu şehrin çok yüksek ihracat rakamlarına ulaşabileceğini biliyoruz. Buradaki en önemli husus ise sürdürülebilir bir artış sağlanmasıdır. Türkiye'nin daha çok üretim, yatırım ve istihdama ihtiyacı var. Üretim ve yatırıma daha fazla destek olup sanayimizin rekabet gücünü korumalıyız. Oda olarak bunun çabasındayız" ifadelerini kullandı.

İhracata yönelik işlemlerin gerçekleştirilmesine 7/24 destek verdiklerini belirten Murzioğlu, 2022 yılında 48 bin 91 adet Dolaşım ve Menşe Belgesini elektronik ortamda onayladıklarını, 5 firmaya profesyonel ihracat danışmanlığı verdiklerini, 13 firmaya dış ticaret istihbaratı sağladıklarını anlattı. İhracatta en önemli eksikliklerden birinin kalifiye dış ticaret elemanı olduğunu dile getiren Murzioğlu, "Üç farklı projeyle 112 dış ticaret elemanı yetiştirdik. Yetiştirdiğimiz dış ticaret uzmanlarımızla şehrimizin ihracatını geliştirmenin çabası içindeyiz ve olmaya da devam edeceğiz" diye konuştu.

● **SAMSUN**

KBÜ, GPS kullanmadan veri aktaran İHA geliştirdi

Karabük Üniversitesi (KBÜ) öğrencileri, Küresel Konumlama Sistemi (GPS) kullanmadan veri aktarımı yapabilen insansız hava aracıyla (İHA) savunma sanayine katkı sağlamak istiyor. Mühendislik Fakültesi bünyesinde kurulan Sungur Takımı, insanın giremediği tehlike arz eden kapalı alanlarda otonom uçuş yaparak ortam haritasını çıkarabilen, video ve fotoğraf çekebilen İHA geliştirdi. Yaklaşık 2 yıllık çalışma sonucu 6 öğrenciden oluşan takımın ürettiği araç, dış müdahalelerden kurtulmak için GPS kullanmadan anlık veri aktarımı yapabilecek şekilde tasarlandı. Projeleriyle geçen yılki TEKNOFEST'te Uluslararası Serbest Görev İHA Yarışmasında finale çıkan takım, insan unsuru tespiti yapan araca hedefi vurma özelliğini ekleyerek askeri amaçla kullanımını sağlamayı hedefliyor. Takım kaptanı Bilgisayar Mühendisliği öğrencisi Eyüp Binay, takım olarak savunma sanayisine katkıda bulunmak için çalıştıklarını belirtti. Geliştirdikleri modelin, kapalı labirentte otonom uçuşla ortamın haritasını çıkarttığını anlatan Binay, "Hedef, GPS sinyalini kullanmamakta. Aynı zamanda geliştirilen görüntü sistemiyle, labirentteki insan unsurunu tespit etmek, sayısını belirlemek ve fotoğraflarını çekerek kullanıcıya aktarmak da aracın görevleri arasında" dedi.

Geçen yıl ilk defa TEKNOFEST'e katılarak büyük tecrübe kazandıklarını dile getiren Binay, bu yıl da projeyi geliştirerek organizasyonda yer alacaklarını söyledi. ● **KARABÜK**

2 bin 751 üretici 163.3 milyon liralık hibe başvurusu yaptı

Tarım ve Orman Bakanlığının "Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımlarının Desteklenmesi Programı" kapsamında Samsun'dan 2 bin 751 üreticinin 163.3 milyon liralık hibe başvurusunda bulunduğu bildirildi. Tarım ve Orman İl Müdürü İbrahim Sağlam, yaptığı yazılı açıklamada, başvuru dönemi tamamlanan programa Samsun'dan rekor sayıda üreticinin proje sunduğuna işaret etti. Program kapsamında Kırsal Altyapı Yatırımları A İş Planı Programı'nda aile işletmeciliği faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik altyapı sistemleri, arıcılık faaliyetleri, akıllı tarım uygulamaları, zirai insansız hava araçları, makine ve ekipman alımı için hibe desteğinden yararlanmak üzere başvuru kabul ettiklerini belirten Sağlam, "Başvuru döneminde sektör paydaşlarımıza, üreticilerimize ve bayilerimize bilgilendirme toplantıları, yazılı veya görsel basın yoluyla, sosyal medya aracılığıyla duyurular yaptık. Bunun sonucunda 2 bin 723 üreticimizden hibeye esas proje tutarı 312 milyon 374 bin lira, hibe tutarı ise 156 milyon 187 bin lira olan proje aldık" ifadesini kullandı.

Kırsal Altyapı Yatırımları B İş Planı Programı kapsamında da 28 üreticinin başvuru yaptığını kaydeden Sağlam, "Burada da talep edilen hibeye esas proje tutarı 14 milyon 151 bin lira, hibe tutarı ise 7 milyon 75 bin lira olarak gerçekleşti. Böylelikle toplamda hibeye esas proje tutarı 326 milyon 525 bin lira, hibe tutarı da 163 milyon 262 bin lira oldu" açıklamasında bulundu.

● **SAMSUN**

Yaş meyve ve sebzenin analizi Samsun'da yapılabilecek

Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Samsun Gıda Kontrol Laboratuvarı, 10 milyon liralık yatırımla ihraç ürünü yaş meyve ve sebze analizini yapabilecek hale getirildi. Samsun Gıda Kontrol Laboratuvarında incelemede bulunan Vali Zülkif Dağlı, çalışmalar hakkında bilgi aldı. Dağlı, burada yaptığı açıklamada, Samsun'un Türkiye'nin çok önemli ihracat limanlarından birine sahip olduğunu söyledi. Özellikle yaş meyve ve sebze ihracatında çok önemli bir noktada bulunduklarına işaret eden Dağlı, "Ancak laboratuvar bu konuda faaliyete geçinceye kadar yaş meyve ve sebzelerin numunelerini başka illere göndermek durumundaydık. Bu da hem vakit almakta hem de ihracatçılarımızı yormaktaydı. Aynı zamanda yaş meyve ve sebzenin beklemesine sebep olmaktaydı. Samsun Gıda Kontrol Laboratuvarı, bakanlığımızın 10 milyon liralık yatırımıyla yaş meyve ve sebze analizi yapabilir hale getirilip hizmete açıldı. Artık ihracatçımız numunelerini başka illere göndermek zorunda kalmayacak" dedi. Karadeniz Bölgesi'nde ihracata yönelik analiz yapabilecek başka laboratuvar bulunmadığını dile getiren Dağlı, bölgedeki diğer illerden de Samsun'a numune gönderileceğini ifade etti. Geçen yıl 900 milyon dolarlık meyve ve sebze ihracatı yaptıklarını anlatan Dağlı, "Numuneler burada analiz edildikten sonra Samsun Limanı'ndan direkt Rusya ve AB ülkeleri ile diğer ülkelere gönderilecek" diye konuştu.

● **SAMSUN**

Adana'da erkenci karpuz ekimi başladı

Adana'da erkenci tabir edilen karpuz ekimi başladı. En fazla üretimi Karataş, Yüreğir, Ceyhan ve Seyhan ilçelerinde gerçekleştirilen karpuzda, geçen yıl yaklaşık 105 bin dekar alandan 690 bin ton ürün alınmıştı. Adana'da karpuzun dörtte biri açık alanda, dörtte üçü örtü altı alçak plastik tünellerde yetiştiriliyor. Türkiye'de karpuz üretimi yıllık 4 milyon tonu buluyor. Turfanda karpuzda verim, Adana'da dekar başına 8-10 tona yaklaşıyor. ● **ADANA**

Ordu, 3 kruvaziyer gemisiyle 2 bin turist ağırladı

Ordu'da, 19 Aralık'tan bu yana 3 kruvaziyer gemisiyle gelen yaklaşık 2 bin turist ağırlandı. Büyükşehir Belediyesinden yapılan yazılı açıklamada, rıhtım sayısı ve derinliği artırılıp yüksek tonajlı gemilerin girişine elverişli hale getirilerek büyütülen Ünye Limanı'nda, 19 Aralık 2022'den bugüne 3 kruvaziyer gemisi ile yaklaşık 2 bin turistin karaya ayak bastığı belirtildi. Kentin tarihi ve doğal mekânlarını gezen turistlerin, Yason Burnu, Hoynat Adası ve Boztepe gibi birçok noktayı görme fırsatı yakaladığı aktarılan açıklamada, Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Hilmi Güler'in girişimleriyle Altınordu ilçesinde de benzer çalışmaların yapılacağı kaydedildi. Buna göre 90 metrelik mevcut iskele boyunun 140 metre daha uzatılarak 230 metreye çıkarılacağı bildirilen açıklamada, "İskelenin en uç noktasında 7.5 metre olan su derinliği de 10 metreye çıkarılacak. Gümrük gibi çeşitli birimlerin de yer alacağı iskele ile kruvaziyer gemiler Altınordu rıhtımına da uğramadan geçmeyecek" ifadeleri kullanıldı.

Başkan Güler, nisan ayında başlayacak yeni seferlerle gelecek turistlerin gece de şehirde kalacağını belirterek, "Böylece sadece günübirlik değil, aynı zamanda gece kalarak da kültürümüzü, turizmimizi ve misafirperverliğimizi görecekler. Dolayısıyla yeni bir sayfa açıyoruz. Güzel bir dönemin başlangıcı olacak" dedi.

● **ORDU**

Belediye binalarında toplanan 9.4 ton atık dönüştürüldü

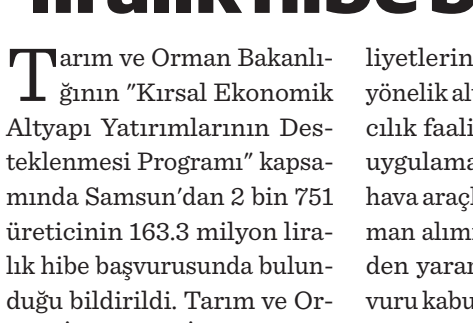

Sakarya Büyükşehir Belediyesi binalarında geçen yıl toplanan 9.4 ton kağıt, cam, metal ve plastik atık geri dönüştürüldü. İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Dairesi Başkanlığından yapılan açıklamaya göre, ham madde ve doğal kaynakların verimli kullanımı, israfın önlenmesi, atıkların en aza indirilmesi ve tekrar doğaya kazandırılması çalışmaları yapıldı.

Gerekli kriterlerin yerine getirilmesinin ardından 2020'de alınan Sıfır Atık Belgesi'yle, belediye ana binası başta olmak üzere tüm ek binalarda sıfır atık yönetim sistemi uygulamaya girdi. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı öncülüğünde "Sıfır Atık" mottosuyla uygulanan projede, belediye binasında toplanan 2022'de toplam 9.4 ton kağıt, cam, metal ve plastik atık geri dönüştürülerek doğaya kazandırıldı. Geri dönüşüm miktarının 1 ton 210 kilogram ham madde, 16 bin 172 kilovat saat enerji, 7 bin 304 litre petrol, 110 metreküp su tasarrufu ve 65 ağaca eşdeğer olduğu belirtildi.

● **SAKARYA**

DÜNYA

08

2 Şubat 2023 • PERŞEMBE

BORSA FİNANS

DÖVİZ KURLARI

KURLAR	DÖVİZ ALIŞ	DÖVİZ SATIŞ	EFEKTİF ALIŞ	EFEKTİF SATIŞ
ABD Doları	18.7897	18.8235	18.7765	18.8518
Avustralya Doları	13.2618	13.3483	13.2008	13.4284
Danimarka Kronu	2.7446	2.7580	2.7426	2.7644
Euro	20.4512	20.4880	20.4368	20.5187
İngiliz Sterlini	23.1118	23.2323	23.0957	23.2672
İsviçre Frangı	20.4672	20.5986	20.4365	20.6295
İsveç Kronu	1.7949	1.8135	1.7937	1.8177
Kanada Doları	14.1019	14.1655	14.0497	14.2193
Kuveyt Dinarı	61.2074	62.0083	60.2893	62.9384
Norveç Kronu	1.8824	1.8950	1.8810	1.8994
Suudi Arabistan Riyali	5.0073	5.0163	4.9697	5.0539
Japon Yeni	14.4197	14.5152	14.3664	14.5704
Bulgar Levası	10.3941	10.5301	10.3941	10.5301
Rumen Leyi	4.1367	4.1909	4.1367	4.1909
Rus Rublesi	0.2664	0.2699	0.2664	0.2699
İran Riyali	0.0445	0.0451	0.0445	0.0451
Çin Yuanı	2.7708	2.8070	2.7708	2.8070
Pakistan Rupisi	0.0700	0.0709	0.0700	0.0709
Katar Riyali	5.1008	5.1676	5.1008	5.1676
Güney Kore Wonu	0.0152	0.0154	0.0152	0.0154
Azerbaycan Yeni Manatı	10.9908	11.1346	10.9908	11.1346
BAE Dirhemi	5.0869	5.1535	5.0869	5.1535

T.C. MERKEZ BANKASI

DİĞER DÖVİZLER	TL KARŞILIĞI
Arjantin Pesosu	0.10058
Brezilya Reali	3.7028
Çek Korunası	0.8615
Endonezya Rupisi	0.00126
Güney Afrika Randı	1.0845
Hindistan Rupisi	0.22942
Hong Kong Doları	2.398
Irak Dinarı	0.01289
Macar Forinti	0.05252
Malezya Ringgiti	4.4087
Meksika Pesosu	1.0007
Mısır Lirası	0.62274
Polonya Zlotisi	4.3523
Singapur Doları	14.3261
Suriye Lirası	0.00749
Tayland Bahtı	0.57215
Ürdün Dinarı	26.5125
Yeni İsrail Şekeli	5.4534

ÇAPRAZ KURLAR	
Avustralya Doları	1.4135
Danimarka Kronu	6.8355
İsviçre Frangı	0.9159
İsveç Kronu	10.42
Japon Yeni	129.99
Kanada Doları	1.3306
Norveç Kronu	9.9575
Suudi Arabistan Riyali	3.7525
Euro	1.0884
İngiliz Sterlini	1.2321
Kuveyt Dinarı	3.2759

TCMB TARAFINDAN DÜN SAAT 15.30 İTİBARIYLA AÇIKLANAN GÖSTERGE KURLARDIR

SERBEST PİYASA

DÖVİZ FİYATI	ALIŞ	SATIŞ
Dolar	18.7980	18.8730
Euro	20.4160	20.5304
İsviçre Frangı	20.5084	20.6219
İngiliz Sterlini	23.1563	23.2388
Japon Yeni	14.4900	14.5700
S. Arabistan Riyali	5.0002	5.0253
İsveç Kronu	1.7971	1.8061
Norveç Kronu	1.8777	1.8871
Danimarka Kronu	2.7482	2.7620
Avustralya Doları	13.2364	13.3553
Kanada Doları	14.1139	14.1859

PARİTELER	
EUR/USD	1.09
USD/JPY	129.48
USD/CHF	0.92
GBP/USD	1.23
LİBÖR	
1 ay	4.57500
3 ay	4.79629
6 ay	5.08786

ALTIN FİYATI	ALIŞ	SATIŞ
24 Ayar Altın	1,174,674	1,179,747
22 Ayar Altın	1,068.90	1,080.89
18 Ayar Altın	857.47	885.01
14 Ayar Altınb	669.53	690.31
22 Ayar Tel Bil.	1,054.88	1,130.83
Cum. Altını	7,847	7,880
Cum. Çey. Altın	1,865.08	1,911.70
Reşat Lira	8,084	8,118
Altın ons (dolar)	1,922.92	1,933.21

www.dunya.com

KAZANDIRANLAR

	Günlük getiri(%)
Marshall	10.00
Mackolik İnternet Hizmetleri	9.98
Viking Kağıt	9.98
Kaplamin	9.97
Ekiz Kimya	9.96
Çelik Halat	9.96
Nuh Çimento	9.95
Rodrigo Tekstil	9.93
Galatasaray Sportif	8.31
Yibitaş İnşaat Malzeme	7.14
Adel Kalemcilik	5.80
Aksu Enerji	5.57

KAYBETTİRENLER

	Günlük getiri(%)
Özderici GMYO	-10.00
Burçelik Vana	-10.00
Ersan Alışveriş Hizmetleri	-10.00
Gübre Fabrik.	-10.00
Nasmed Egepol	-10.00
Türk Traktör	-9.99
Lüks Kadife	-9.99
Otokar	-9.99
Zedur Enerji	-9.99
Çan2 Termik	-9.99
Ülker Bisküvi	-9.99
Egeplast	-9.98

PAHALI

	Endekse göre (%)
Marshall	65.76
Rodrigo Tekstil	45.20
Galatasaray Sportif	36.73
Aksu Enerji	35.47
Astor Enerji	32.95
Ekiz Kimya	24.78
Sanko Pazarlama	21.89
Cosmos Yat. Holding	21.32
İş Girişim	21.24
Oncosem Okolojik Sistemler	21.18
Uzertaş Boya	21.08
LDR Turizm	20.88

UCUZ

	Endekse göre (%)
Gübre Fabrik.	-21.75
Viking Kağıt	-18.79
Çan2 Termik	-16.25
Tekfen Holding	-15.98
Güler Yat. Holding*	-14.00
Beyaz Filo*	-13.12
Ersan Alışveriş Hizmetleri*	-12.66
Şok Marketler Ticaret	-12.17
PC İletişim ve Medya Hiz.	-11.24
Koza Madencilik	-10.96
Altınyağ Madencilik	-10.94
Konya Kağıt	-10.87

DİP

	1 yıllık dibine yakınlık
Çemtaş	0.00
Göltaş Çimento	0.00
Altınyağ Madencilik ve Enerji	0.00
Kervansaray Yat. Holding	0.00
Good-Year	0.00
Aksigorta	0.00
Batı Çimento	0.00
Gübre Fabrik.	0.00
Netaş Telekom.	0.00

ZİRVE

	1 yıllık zirvesine yakınlık
Marshall	0.00
Ekiz Kimya	0.00
Nuh Çimento	0.00
Rodrigo Tekstil	0.00
Mackolik İnternet Hizmetleri	0.00
Qinvest PY Re-Pie GMYF	0.00
Galatasaray Sportif	6.41
Aksu Enerji	9.62
Kuştur Kuşadası Turizm	15.29
LDR Turizm	16.11

BORSA İSTANBUL - BIST 100

GÜNLÜK KAPANIŞ BÜLTEN 01/02/2023	Son kapanış	Günlük İşlem hacmi	Ağırlık ortalama fiyat	Günlük en düşük	Günlük en yüksek	günlük getiri (%)	Yılbaşından getiri (%)	Destek	Direnç	STCH	RSI	MOM	CCI
Akbank	15.55	4,886,424,131	16.49	15.55	17.30	-8.42	-20.46	14.75	17.00	25.52	35.34	79.13	-146.01
Akfen GMYO	3.60	180,095,443	3.79	3.60	3.98	-8.63	-31.82	3.35	4.30	0.00	24.78	68.57	-181.32
Aksa	75.30	203,994,539	76.80	75.10	78.30	-2.71	-18.11	71.00	87.00	37.50	40.23	85.23	-81.25
Aksa Enerji	33.96	341,558,926	35.19	33.96	36.00	-4.45	-27.74	33.50	47.50	6.51	23.85	76.31	-172.27
Alarko GMYO	58.70	46,993,783	60.49	58.70	63.00	-4.55	-29.95	45.50	59.00	18.60	28.75	74.59	-168.66
Alarko Holding	63.85	720,102,148	67.03	63.00	69.90	-8.13	-22.13	63.00	64.00	23.48	35.81	80.37	-205.39
Albaraka Türk	2.80	278,681,231	2.88	2.80	2.95	-1.75	-16.42	2.28	2.90	5.75	37.65	85.89	-125.75
Alkim Kimya	29.90	49,564,796	30.90	29.88	32.16	-3.86	-23.69	28.50	34.00	7.71	26.71	80.16	-155.23
Anadolu Efes	49.46	181,528,857	51.09	49.46	52.45	-5.25	-27.00	49.00	55.00	7.99	23.95	71.47	-167.97
Anadolu Grubu Holding	83.75	54,230,438	87.28	83.75	91.35	-7.97	-24.14	82.00	84.00	11.30	30.24	75.11	-181.56
Anadolu Isuzu	163.70	102,769,389	169.64	163.50	178.00	-5.81	-29.26	160.00	197.50	0.74	35.64	83.22	-93.14
Arçelik	101.30	574,636,264	104.99	101.30	108.20	-5.50	-9.71	93.00	102.50	8.32	42.16	81.69	-103.83
Aselsan	53.05	3,615,696,593	55.86	53.05	57.60	-6.60	-14.64	32.50	55.00	2.84	39.96	81.43	-159.24
Aydem Enerji	17.45	67,019,444	17.97	17.39	18.40	-3.54	-34.05	16.50	22.50	4.55	23.35	70.14	-120.88
Bagfaş	27.88	68,286,922	29.67	27.88	30.76	-8.05	-30.51	26.50	39.50	1.97	23.99	70.40	-192.45
Başkent Doğalgaz GMYO	15.97	104,643,093	16.50	15.93	16.93	-2.92	-25.23	14.50	17.00	10.83	31.63	77.52	-163.91
Bera Holding	10.57	105,341,708	11.03	10.57	11.42	-5.29	-29.77	10.50	14.25	0.40	27.51	72.20	-177.56
Bim Mağazalar	119.10	949,472,071	122.52	119.10	125.60	-4.34	-13.00	117.50	120.00	0.21	32.67	87.19	-158.67
Biotrend Çevre ve Enerji	15.13	68,038,644	15.56	15.00	16.40	-7.23	-20.16	13.50	16.75	10.86	32.82	86.70	-263.19
Borusan Yat. Paz.	870.00	54,888,590	907.06	870.00	929.70	-4.35	-25.13	800.00	1000.00	18.87	31.09	76.65	-110.35
Bursa Çimento	4.75	49,260,081	4.98	4.74	5.17	-7.59	-23.26	4.70	5.20	20.83	30.09	73.64	-138.14
Coca Cola İçecek	179.60	75,714,134	181.13	178.40	185.50	-1.97	-12.13	167.50	192.50	11.79	37.73	87.35	-119.19
Çemtaş	45.70	71,178,792	47.37	45.70	48.70	-4.91	-28.59	45.50	55.00	9.79	31.16	77.07	-142.63
Çimsa	82.90	184,700,008	83.67	82.15	85.20	1.28	-17.43	77.00	84.00	16.22	39.49	82.49	-94.32
Doğan Holding	8.26	558,365,943	8.64	8.26	8.93	-6.24	-21.93	6.40	9.80	18.05	33.72	71.95	-129.25
Doğuş Otomotiv	150.80	223,322,121	158.03	150.80	161.90	-5.16	-23.06	150.00	157.50	34.20	37.54	81.69	-98.77
Eczacıbaşı İlaç	23.00	129,096,016	24.31	23.00	25.46	-8.73	-28.62	22.75	27.00	1.21	31.79	70.77	-229.49
Ege Endüstri	5015.00	319,579,254	5291.40	5015.00	5438.00	-4.93	-19.02	4850.00	5682.70	6.33	37.04	71.22	-165.46
Emlak Konut GMYO	7.14	2,780,890,230	7.62	7.14	7.92	-9.04	-18.21	4.50	8.00	12.92	35.44	75.80	-211.37
Enerjisa Enerji	29.78	799,663,337	31.59	29.78	33.26	-9.70	-17.42	19.50	30.00	29.63	39.30	82.91	-149.79
Enka İnşaat	28.04	1,650,490,434	28.83	28.04	29.82	-5.53	-15.39	19.50	30.00	22.98	42.85	81.32	-97.07
Erbosan	135.20	35,889,449	141.50	135.00	146.80	-6.18	-27.55	135.00	157.50	9.19	27.65	74.53	-174.27
Ereğli Demir Çelik	36.32	2,893,209,391	37.52	36.32	38.26	-4.67	-11.97	32.00	39.50	24.83	34.74	84.62	-173.78
Europen Endüstri	9.90	91,377,951	10.11	9.85	10.35	-3.23	-19.18	8.40	12.00	3.57	34.64	89.03	-130.73
Fenerbahçe Futbol	63.00	251,110,781	63.87	61.60	65.50	-1.25	-13.58	63.00	64.00	42.17	44.24	86.42	13.91
Ford Otosan	485.90	1,321,776,105	502.38	485.90	514.20	-4.74	-7.36	450.00	490.00	44.33	46.18	94.98	-84.74
Galata Wind Enerji	16.92	67,071,060	17.40	16.81	17.87	-2.98	-25.66	15.75	18.50	3.85	27.54	74.54	-156.06
Garanti Bankası	22.36	1,467,086,997	23.50	22.36	24.42	-6.99	-25.57	21.50	24.00	15.13	32.15	74.53	-140.45
Girişim Elektrik Sanayi	229.00	339,888,489	234.25	227.80	241.70	-6.15	-3.82	227.50	230.00	44.75	48.14	99.52	-16.16
Global Yat. Holding	8.37	106,651,774	8.79	8.35	9.15	-7.21	-25.47	8.30	9.90	14.61	30.30	72.22	-131.05
GSD Holding	2.93	97,894,307	3.10	2.93	3.21	-7.28	-29.90	2.90	3.50	5.13	30.68	71.99	-153.26
Gübre Fabrik.	248.40	2,282,279,068	263.90	248.40	284.00	-10.00	-6.02	215.00	265.00	8.33	38.64	83.64	-118.02
Hektaş	31.22	174,340,448	31.22	30.70	32.00	-0.89	-17.01	30.00	33.50	12.52	37.14	89.61	-114.19
İpek Doğal Enerji	31.78	173,288,565	33.12	31.78	34.08	-5.75	-8.94	30.00	36.00	1.67	37.43	93.53	-180.11
İskenderun Demir Çelik	31.00	56,201,786	31.76	30.58	32.80	-3.43	-6.91	27.00	32.50	28.71	39.66	88.37	-177.28
İş Bankası (C)	9.97	1,987,800,624	10.57	9.97	11.01	-8.36	-21.93	9.90	10.00	13.77	34.75	79.57	-149.85
İş Fin.Kir.	5.80	59,691,591	6.11	5.80	6.39	-7.50	-28.40	5.80	7.70	9.96	29.37	74.84	-192.70
İş GMYO	10.43	501,926,942	11.01	10.37	11.68	-9.46	-1.97	10.25	10.50	20.30	44.14	96.84	-100.76
Jantsa Jant Sanayi	106.70	28,770,766	110.55	106.70	113.40	-4.82	-25.59	105.00	122.50	10.06	29.58	78.75	-153.28
Kardemir (D)	15.30	1,970,808,391	16.12	15.30	16.53	-7.10	-14.95	12.25	16.75	7.57	32.46	77.31	-171.09
Karsan Otomotiv	8.42	227,324,661	8.90	8.42	9.24	-8.48	-32.59	8.30	9.10	5.05	25.00	71.84	-161.29
Kerevitaş Gıda	12.77	47,741,328	13.12	12.73	13.65	-5.76	-27.03	11.25	14.25	44.60	36.32	75.79	-157.74
Kiler Holding	22.42	31,302,973	23.56	22.42	25.16	-9.01	-17.69		26.50	13.62	27.88	87.92	-240.79
Kimteks Poliüretan	90.95	68,552,904	93.66	90.65	95.90	-3.19	-22.53	83.00	115.00	1.53	32.41	86.05	-151.24
Kızılbük GYO	24.00	121,920,054	25.02	24.00	25.80	-5.81	-15.79	21.00	26.50	0.70	38.33	92.59	-237.04
Kocaer Çelik	16.56	158,674,186	17.44	16.50	18.13	-2.70	-21.14	12.25	18.25	4.62	35.17	87.16	-153.37
Koç Holding	71.25	2,055,195,363	74.28	71.05	77.70	-6.80	-14.87	71.00	75.00	16.60	38.20	85.69	-130.71
Kontrolmatik Teknoloji.	136.80	89,319,505	139.23	135.50	142.50	-4.34	-13.58	91.00	160.00	22.91	39.81	91.20	-113.86
Kordsa Teknik Tekstil	70.80	117,272,801	74.40	70.65	76.85	-6.60	-26.78	59.00	84.00	10.86	32.22	76.66	-148.94
Koza Altın	541.50	4,384,858,235	556.16	541.50	575.30	-2.41	-4.16	207.50	560.00	24.66	47.38	88.41	-69.96
Koza Madencilik	48.84	911,965,437	52.04	48.84	53.95	-7.94	-8.88	30.50	53.00	5.82	41.43	92.59	-96.90
Mavi Giyim	112.00	78,273,437	113.32	108.20	117.00	-3.53	-15.28	92.00	112.50	56.04	41.35	87.09	-109.02
Migros Ticaret	129.90	183,182,307	133.53	128.40	137.90	-5.73	-11.33	122.50	132.50	11.61	38.26	92.72	-101.42
Net Holding	10.41	36,000,866	10.79	10.39	11.30	-6.13	-30.83	10.25	15.00	4.39	24.78	69.17	-169.67
Odaş Elektrik	7.11	649,518,799	7.48	7.07	7.84	-8.26	-36.80	7.10	10.75	10.31	22.62	67.08	-151.68
Otokar	899.90	502,990,786	917.90	899.90	965.00	-9.99	-13.30	570.00	940.00	27.17	37.96	85.70	-124.41
Oyak Çimento	20.18	203,840,447	21.20	20.18	21.84	-5.79	-4.00	20.00	21.00	4.15	42.32	95.28	-90.03
Pasifik GYO	6.90	109,073,675	7.31	6.88	7.68	-8.12	-22.82	6.90	8.20	6.32	30.95	83.64	-283.58
Pegasus	483.30	1,775,927,486	498.02	482.80	506.80	-2.19	0.69	480.00	485.00	7.09	46.90	100.00	-77.68
Petkim	15.20	2,324,594,100	16.13	15.20	16.52	-6.92	-23.85	14.00	16.75	7.60	31.46	76.00	-163.41
Sabancı Holding	37.18	1,834,909,197	38.45	37.18	39.40	-4.72	-17.52	34.50	39.50	10.36	33.95	82.88	-147.92
Sasa Polyester	100.70	281,146,966	101.06	98.80	103.90	0.40	-8.45	100.00	102.50	23.71	41.76	102.76	-92.03
Selçuk Ecza Deposu	38.50	95,071,360	38.19	37.70	39.14	-0.52	-4.94	38.50	39.00	39.09	54.33	96.01	15.62
Sinpaş GMYO	2.93	84,385,168	3.03	2.93	3.10	-4.56	-16.52	2.90	3.30	5.33	31.93	87.20	-206.53
Smart Güneş Enerjisi.	71.05	50,546,166	71.91	70.10	73.70	-3.99	-18.57	71.00	78.00	16.82	37.23	89.65	-115.56
Şekerbank	2.46	270,545,194	2.59	2.46	2.69	-6.82	-19.61	2.08	2.65	11.46	34.60	81.19	-144.51
Şişe Cam	38.30	3,610,292,576	39.53	38.28	40.36	-3.14	-10.76	35.00	38.50	4.91	38.62	85.19	-145.85
Şok Marketler Ticaret	23.88	270,893,604	25.13	23.88	26.58	-9.55	-14.59	23.75	24.00	5.08	36.38	84.74	-105.97
T. Halk Bankası	9.62	807,825,412	10.18	9.62	10.72	-8.38	-27.61	8.20	10.25	4.20	33.82	72.99	-154.22
T.S.K.B.	3.87	396,025,866	4.12	3.87	4.27	-7.42	-11.44	3.25	3.95	18.23	40.74	88.36	-101.76
TAV Havalimanları	77.00	420,397,561	80.14	77.00	83.05	-6.84	-17.65	74.00	78.00	13.94	34.07	80.92	-162.08
Tekfen Holding	35.06	816,234,336	37.17	35.06	39.32	-9.96	-28.83	33.00	44.50	1.10	31.25	66.84	-190.13
Teknosa İç ve Dış Ticaret	18.49	82,052,335	19.44	18.49	20.74	-8.47	-30.23	13.00	22.75	10.45	23.06	69.30	-152.17
Tofaş Oto. Fab.	145.60	1,044,379,588	153.09	145.00	159.30	-7.91	-12.13	142.50	155.00	24.71	40.51	86.82	-128.08
Trabzonspor Sportif	3.99	186,688,264	4.13	3.99	4.25	0.00	-16.70	3.95	4.30	5.67	34.92	87.89	-78.24
Tukaş	17.70	122,810,138	18.17	17.70	18.77	-5.25	-21.54	14.25	20.50	4.81	30.47	85.67	-153.02
Turkcell	34.80	1,749,342,299	35.82	34.80	36.72	-4.13	-8.13	26.00	35.00	9.07	42.07	85.93	-102.64
Tümosan Motor ve Traktör	52.30	38,337,399	54.09	52.30	55.75	-5.08	-20.76	52.00	66.00	2.50	33.85	81.78	-149.07
Tüpraş	562.70	4,336,357,965	584.74	562.70	601.40	-4.85	6.19	485.00	590.00	4.07	51.57	109.80	-33.45
Türk Hava Yolları	130.80	8,836,381,312	136.87	130.80	140.30	-4.94	-7.17	112.50	142.50	1.89	38.78	90.52	-163.18
Türk Telekom	19.55	1,322,776,669	20.37	19.55	20.82	-4.82	-20.40	12.25	20.50	2.69	39.12	76.43	-152.45
Türk Traktör	518.70	204,517,512	552.30	518.70	574.50	-9.99	-21.41	345.00	520.00	51.35	41.19	86.65	-115.53
Türkiye Sigorta	9.79	30,510,469	10.19	9.79	10.52	-5.96	-21.81	9.10	10.75	12.97	33.38	74.51	-141.57
Ülker Bisküvi	34.42	371,508,559	36.53	34.42	39.44	-9.99	-21.27	26.50	39.00	13.41	33.95	73.33	-162.54
Vakıflar Bankası	8.71	700,701,246	9.24	8.71	9.62	-7.83	-26.75	8.20	9.80	4.05	31.80	73.75	-164.12
Vestel	58.35	646,096,582	61.12	57.55	63.95	-7.67	-18.11	46.00	65.00	12.36	37.85	75.78	-184.07
Vestel Beyaz Eşya	12.58	155,385,604	12.77	12.53	13.04	-2.78	-8.71	10.00	13.25	10.18	39.61	86.58	-128.81
Yapı ve Kredi Bank.	8.40	2,229,826,057	8.90	8.40	9.28	-7.49	-28.87	8.20	9.20	11.01	30.58	72.16	-153.84
Yayla Agro Gıda	26.24	63,249,054	26.83	26.24	27.60	-4.16	-31.91	26.00	30.50	4.25	26.69	72.85	-171.61
Zorlu Enerji	4.77	147,220,796	4.95	4.76	5.05	-4.02	-32.91	4.55	7.30	28.25	29.29	71.09	-102.18

YATIRIM KAZANDIRANLAR

	Günlük getiri
Ak Portföy Alternatif Enerji Yab. His. Sen. Fonu	2.05
Garanti Portföy Temiz Enerji Değişken Fon	1.85
Yapı Kredi Port. Yab. Tek. Sek. His. Sen. Fonu	1.74
Ak Portföy Amerika Yab. His. Fonu	1.69
Yapı Kredi Portföy Temiz Enerji Değişken Fon	1.57
Ak Portföy Petrol Yab. BYF Fon Sepeti Fonu	1.55
Ak Portföy Fintek Ve Blokzinciri Tekno. Değiş. Fon	1.40
Ak Portföy Elektrikli ve Otonom Araç Tekn. Değ. Fon	1.25
Yapı Kredi Port. Fintech Ve Block. Tekn. Değişken Fon	1.17
Yapı Kredi Port. Yab. Fon Sepeti Fonu	1.02
Garanti Portföy Yab. Teknoloji BYF Fon Sep. Fonu	1.00
Qinvest Portföy Kira Sert. Katılım (TL) Fonu	0.97
TEB Portföy Metaverse Ve Dijital Tekn. Değ. Fon	0.96

YATIRIM KAYBETTİRENLER

	Günlük getiri
Deniz Port. Teknoloji Şirket. His. Sen. Fonu (HSYF)	-3.34
Ak Portföy Teknoloji Şirketleri Hisse Senedi Fonu	-3.31
Strateji Portföy Bir. His. Sen. Fonu(HSYF)	-3.30
Ziraat Portföy Agresif Değişken Fon	-3.24
Ziraat Port. Risk Eşit B.Dışı 20 End. His.Sen.Y.BYF	-3.10
Ziraat Port. BIST Bank. Dışı L.10 End. H.S. Yğ. BYF	-2.98
Ziraat Port. BIST100 Dışı Şirk.His.Sen. Fonu (HSYF)	-2.97
Ziraat Portföy Katılım 30 Endeksi His.Sen.Y.BYF	-2.94
Ziraat Portföy Büyüyen Çocuk. Yönelik Değ. Öz. Fon	-2.90
Ziraat Port. BIST30 Dışı Yıl. Paz. Şirk. HSYF	-2.84
Albaraka Portföy Katılım His. Sen. Fonu	-2.79
HSBC Portföy BIST30 End. His. Sen. Fon (HSYF)	-2.65
HSBC Portföy His. Sen. (TL) Fonu (HSYF)	-2.64
Ziraat Port. Yıl. Paz. Tek.ve İlet.10 End. HSY. BYF	-2.63

EMEKLİLİK KAZANDIRANLAR

	Günlük getiri
AgeSA Hay. ve Em. Teknoloji Sektörü Yab. Değ. EYF	1.74
Katılım Em. ve Hay. Kamu Kira Sert. Katılım EYF	1.18
Katılım Em. ve Hay. Katılım Katkı EYF	0.69
Fiba Em. ve Hay. Katılım Katkı EYF	0.57
Bereket Em. ve Hay. Katılım Katkı EYF	0.55
Türkiye Hay. ve Em. Katılım Katkı EYF	0.52
Fiba Em. ve Hay. Esg Sürd. Fon Sep. EYF	0.37
Anadolu Hayat Em. Katılım Katkı EYF	0.31
BNP Paribas Cardif Em. Katılım Katkı EYF	0.29
AgeSA Hay. ve Em. Katılım Katkı EYF	0.19
Fiba Em. ve Hay. Teknoloji Sektörü Değişken EYF	0.18
Axa Hayat ve Em. Katılım Katkı EYF	0.13
Fiba Em. ve Hay. Perform Portföy Değ. EYF	0.11
Allianz Yaşam ve Em. Katılım Katkı EYF	0.09
Anadolu Hayat Em. Katılım Stand. EYF	0.07

EMEKLİLİK KAYBETTİRENLER

	Günlük getiri
Türkiye Hay. ve Em. Turkcell Ç.Y. Pera 1 Değ.Gr.EYF	-3.37
Türkiye Hay. ve Em. Teknoloji Sekt. His. Senedi EYF	-2.66
Türkiye Hay. ve Em. Katılım Hisse Senedi EYF	-2.53
Anadolu Hayat Em. His. Sen. Gr. EYF	-2.45
Anadolu Hayat Em. İki. His. Sen. EYF	-2.45
Allianz Hayat Em. His. Sen. EYF	-2.45
Bereket Em. ve Hay. Katılım His. Sen. EYF	-2.41
Katılım Em. ve Hay. Katılım His. Sen. EYF	-2.39
Türkiye Hay. ve Em. Agresif Değişken EYF	-2.37
Anadolu Hayat Em. Teknoloji Sektörü His. Sen. EYF	-2.34
Garanti Em. Hay. Metaverse ve Yeni Tek.His.Sen. EYF	-2.34
Türkiye Hay. ve Em. Katılım Agresif Değişken EYF	-2.19
Türkiye Hay. ve Em. Karma EYF	-2.16
Axa Hayat ve Em. His. Sen. EYF	-2.11
MetLife Em. ve Hay. His. Sen. EYF	-2.10

İSTATİSTİK

	Günlük getiri
Emeklilik Fonları (BES)	-0.81
Emeklilik Fonları (BES) - Borçlanma Araçları	-0.14
Emeklilik Fonları (BES) - Fon Sepeti Fonları	-0.69
Emeklilik Fonları (BES) - Hisse Senedi	-1.84
Emeklilik Fonları (BES) - Karma & Esnek Fonlar	-0.82
Emeklilik Fonları (BES) - Katılım Fonları	-0.95
Emeklilik Fonları (BES) - Kıymetli Madenler	-0.91
Emeklilik Fonları (BES) - Para Piyasası	0.05
Yatırım Fonları	-0.38
Yatırım Fonları - Borsa Yatırım Fonları	-0.56
Yatırım Fonları - Karma ve Değişken Fon	-0.85
Yatırım Fonları - Borçlanma Araçları Fonları	0.02
Yatırım Fonları - Fon Sepeti Fonları	-0.24
Yatırım Fonları - Hisse Senedi Fonları	-1.20
Yatırım Fonları - Katılım Fonları	-0.46
Yatırım Fonları - Kıymetli Madenler Fonları	-0.93
Yatırım Fonları - Para Piyasası Fonları	0.06

UYARI: HİSSE VERİLERİ TAVSİYE DEĞİL BİLGİ AMAÇLIDIR. YATIRIM İÇİN PROFESYONEL KURULUŞLARA BAŞVURULMALIDIR. **Kaynak: FİNNET**

C M Y B

Fed'in faiz kararı sonrası kriptoların yol haritası

ABD Merkez Bankası'nın (Fed) faiz artırım sürecinden ağır darbe alan kripto para piyasaları artık rahat bir nefes almak istiyor. Fed'in faiz artırımlarının sonuna yaklaştığı görüşleri umutları artırıyor. Peki Bitcoin'de yükseliş için hangi seviyeler önemli? Ethereum'da kritik seviyeler nerede?

PARANIN ROTASI

Ufuk KORCAN

ukorcan@gmail.com

ABD Merkez Bankası'nın (Fed) enflasyonla mücadele kapsamında faiz artırım sürecine başlaması kripto para piyasalarına kara kış yaşatmıştı. Hem Fed'in parasal genişlemede frene basması hem de kripto ekosisteminin kendi içinde yaşadığı iflaslar fiyatları yerle bir etmişti. Geldiğimiz noktada tüm bu olumsuzlukların büyük bölümünün geride bırakılmaya çalışılacağı bir döneme giriliyor. Fed'in dünkü toplantısında faizleri 25 baz puan artıracağı beklentisi tüm piyasa oyuncularının ortak beklentisiydi. ABD'de faiz artırım sürecinin sonuna geliniyor olması hatta yılın ikinci yarısından itibaren faiz indirimlerine başlanmasa da konuşulacağı ihtimali kriptoları olumlu etkileyebilir.

Riskler say say bitmez!

Riskin ve dalga boylarının oldukça yüksek olduğu kripto para piyasalarında yatırım yapmayı düşünenlere aynı uyarıyı yapalım. Herhangi bir düzenlemenin olmadığı bu piyasalara yatıracağınız para ihtiyacınızın olmadığı ve uzun süre unutmak zorunda kalacağınız bir tutar olmalı. Aslında yatırım kararı verirken tüm enstrümanlarda olduğu gibi kriptolarda da araştırma yapmak oldukça önemli. Projenin kripto ekosistemine getirdiği yenilik, ekibin kimlerden oluştuğu, bir hikayesinin olup olmadığı yatırım kararı alırken dikkat edilmesi gereken konulardan. Kripto hesaplarınızın hacklenmesi, transferlerde yapılacak hatalar da diğer riskler...

Bitcoin'de kritik seviyeler

Gelelim Fed kararı sonra Bitcoin ile ilgili kritik seviyelere. Bitcoin'de haftalık bazda olumlu teknik görünüm devam ediyor. Özellikle 15 Ağustos 2022 haftasında başlayan düşüş kanalının kırılması olumlu. Bunun yanında paritenin 21 bin 500 ve 22 bin 800 dolar bandı üzerinde kalması pozitif bir görünüm olarak yorumlanabilir. Ancak paritede yaşanan bu yükseliş hala bir tepki hareketi. Bu yükselişin bir anlam kazanabilmesi ve yeni bir yükseliş trendinden bahsedebilmemiz için 25 bin – 25 bin 500 bin dolar bandının hacimli şekilde kırılıp bu bölgenin kuvvetli bir destek bandı olması şart. Bunu gerçekleşmesi paritede yeni bir yükseliş trendinin başlamasına yönelik en önemli teknik sinyallerden biri olacak.

Ortalamalara dikkat!

Böyle bir senaryoda 29 bin – 30 bin dolar bandı hedeflenebilir. Bunun yanında 50 haftalık hareketli ortalama seviyesinin de 25 bin 339 dolar seviyesinde bulunması bu bölgenin önemini daha da artırıyor. Olası geri çekilmelerde ise 22 bin 800 ve 21 bin 500 dolar bandı haftalık bazda önemli destek noktaları. Bu noktaların altında ise 200 günlük haraketli ortalama seviyesine denk gelen 19 bin 700 dolar seviyesi çok önemli. Paritenin olumsuz senaryoda bu seviyenin altına inmemesi durumunda olumlu seyrin devamı beklenebilir.

Ethereum'da yükseliş için 1700-1800 dolar aşılmalı

Ethereum'da haftalık grafikte 8 Kasım 2021 haftasında başlayan düşüş trendinin kırılması yukarı yönlü hareketi desteklemiş durumda. Bununla birlikte 3 Ocak 2022 haftasında yeni bir yükseliş trendi başladı. Bu trendin destek noktası bu hafta için 1528 dolar seviyesine denk geliyor. Destek noktası bu hafta bu noktaya denk gelen trendin üzerinde kalındığı sürece şu an için kısa vadeli ana trendin yukarı olduğu söylenebilir. Ancak gerçek anlamda bir yukarı yönlü hareketin başlaması için 1700 – 1800 dolar bandının hacimli kırılması şart.

Bu senaryoda 2 bin 20 – 2 bin 30 dolar bandı ara direnç bölgesi olmak üzere 2 bin 400 dolarlı seviyeler hedeflenebilir. Ancak olumsuz senaryoda trend desteğinin dışında iki önemli nokta dikkat çekiyor. Bunlardan ilki 200 günlük hareketli ortalama seviyesine denk gelmesi açısından 1437 dolar seviyesi. Bir diğeri ise 9 Mart 2020 haftasında başlayan yükseliş trendinin destek noktası olan 1240 dolar noktası. Bu iki seviyenin üzerinde kalındığı sürece haftalık teknik görünümde trendin hala yukarı olduğu söylenebilir.

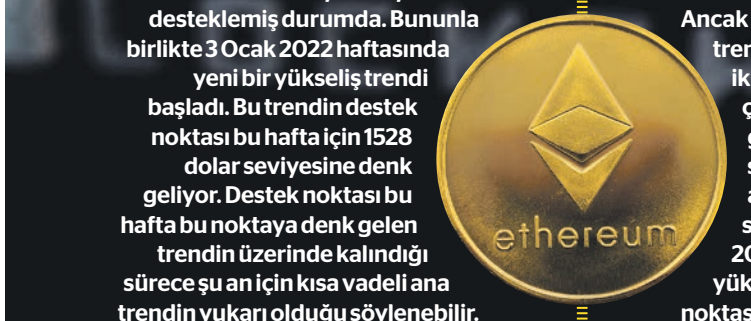

Bankalardan ekonomiye rekor destek

Bankalar 4. çeyrek bilançolarını açıklamaya başladı. Geçtiğimiz yılı yüzde 366,4 artışla 433,5 milyar lira rekor kâr ile kapatan bankaların aktif büyüklükleri de yüzde 55,7 artışla 14,3 trilyon liraya ulaştı. Banka genel müdürleri sektörün 2023'te ekonomiye katkı vermeye devam edeceği görüşünde hemfikir.

Akbank'ın 2022 net kârı 60 milyar TL'yi aştı

Akbank Genel Müdürü Hakan Binbaşgil, bankanın 2022'de 60 milyar 26 milyon TL konsolide net kar elde ettiğini bildirdi. Bankadan yapılan açıklamada görüşlerine yer verilen Binbaşgil, "2022 küresel ekonomi için zorlu bir yıl oldu. Bütün dünyayı etkileyen enflasyonist baskıların, jeopolitik risklerle birlikte daha da arttığını gördük. Ancak sermaye ve altyapısı ile güçlü olan Türk bankacılık sektörü, küresel belirsizliklerin yüksek seyrettiği bu çalkantılı yılı da sağlam ve başarılı geçirdi. Akbank da 2022 yılı boyunca Türk ekonomisini desteklemeye devam etti" değerlendirmesinde bulundu. 2022'de ekonomiye sağladıkları kredi desteğini 616 milyar TL'si nakdi olmak üzere toplam 757 milyar TL seviyesine çıkardıklarını aktaran Binbaşgil, şunları kaydetti: "Toplam mevduatımız 722 milyar TL'ye, aktiflerimiz ise 1 trilyon 147 milyar TL'ye ulaştı. Yüzde 23,2 düzeyinde gerçekleşen güçlü konsolide sermaye yeterlilik oranımızla, reel sektörün büyümesine ve gelişmesine destek olmayı sürdürdük. Bankamız bu yıl 20 milyar 245 milyon TL vergi karşılığı ayırarak 60 milyar 26 milyon TL konsolide net kar elde etti. 2022 yılında çok kuvvetli müşteri ve pazar payı kazanımına imza attık."

Garanti BBVA'dan 974,4 milyar TL kredi

Türkiye Garanti Bankası 31 Aralık 2022 tarihli finansal tablolarını açıkladı. Banka'nın konsolide finansal tablolarına göre, 2022 yılında net kârı %348 artışla 58 milyar 510 milyon 306 bin TL oldu. Aktif büyüklüğü 1 trilyon 303 milyar 578 milyon 483 bin TL seviyesinde gerçekleşirken, ekonomiye nakdi ve gayri nakdi krediler aracılığıyla sağladığı destek ise 974 milyar 448 milyon 231 bin TL oldu. Konuyla ilgili bilgi veren Garanti BBVA Genel Müdürü Recep Baştuğ; "2022 yılı makro politikaların çizdiği çerçevede, bankalar açısından zorlayıcı ve rekabeti alıştığımız sınırların dışına taşıyan bir yıl oldu" değerlendirmesinde bulundu. Başbuğ, "Kredi talebinin yabancı para değil, Türk Lirası ağırlıklı geliştiği bir yıl yaşadık. Regülasyonlarla uyumlu TL kredi büyümesiyle sektördeki payımızı artırarak özel bankalar arasındaki liderliğimizi sürdürdük. Enflasyon dolayısıyla yıl içinde artan TL kredi talebi, son çeyrekte regülasyonların etkisiyle hız kesti. Tüketici kredileri ve kredi kartları normal büyüme sürecine devam etti ve burada geleneksel liderliğimizi koruduk" diye konuştu.

QNB Finansbank aktiflerini %62 artırdı

QNB Finansbank'ın toplam aktifleri, 2021 yıl sonuna göre yüzde 62 artarak 601 milyar 755 milyon TL'ye ulaştı. Orta Doğu ve Afrika bölgesinde faaliyet gösteren Katarlı Qatar National Bank Q.P.S.C.'nin Türkiye'deki iştiraki, QNB Finansbank, 2022 yılında bankacılık faaliyetleri, sendikasyon kredileri, reel sektör destekleri ve sürdürülebilirlik çalışmaları ile ekonomiye katkı verirken bankanın net kârı 17 milyar TL'yi geçti. QNB Finansbank Genel Müdürü Ömür Tan, 2022 yılında banka olarak reel sektörü desteklemeye devam ederken, sürdürülebilirlik çalışmaları ile geleceğe yatırım yaptıklarını vurguladı. Tan, 2023 yılında da Türkiye ekonomisinin büyümesine katkı sağlamaya devam edeceklerini söyledi. 31 Aralık 2022 itibarıyla QNB Finansbank'ın toplam aktifleri, 2021 yıl sonuna kıyasla yüzde 62 artarak 601 milyar 755 milyon TL'ye ulaştı. Aynı dönemde, net krediler yüzde 72 oranında artış kaydederek 344 milyar 957 milyon TL'ye, müşteri mevduatı ise yüzde 80 oranında artarak 384 milyar 58 milyon TL'ye çıktı. 2022 yılında bankanın net dönem karı 17 milyar 224 milyon TL olarak gerçekleşti. QNB grubunun Türkiye'deki bankası olan QNB Finansbank, 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla 436 şube ve 11 bin 427 çalışanı ile faaliyet gösteriyor.

Alternatif Bank'ın özkaynakları %55 arttı

Alternatif Bank, 2022 yılına yönelik finansal sonuçlarını açıkladı. Bankanın konsolide rakamlara göre aktifleri 59,8 milyar TL, nakdi ve gayri nakdi kredilerde ekonomiye sağladığı destek ise 52,9 milyar TL oldu. Mevduat hacmini 32,2 milyar TL düzeyine yükselten Alternatif Bank'ın yıl sonu itibarıyla konsolide net kârı ise 1 milyar 66 milyon TL olarak gerçekleşti. Banka özkaynakları da %55 artışla 4 milyar 38 milyon TL düzeyine ulaştı. Mevduat hacmini %18,5 artışla 32,2 milyar TL seviyesine yükselten Alternatif Bank'ın, toplam mevduatlar içindeki TL mevduat oranı %64'e ulaştı. Bankanın 2022 yılsonu finansallarını değerlendiren Alternatif Bank Genel Müdürü Kaan Gür, "Sektörümüzü yakından ilgilendiren çok sayıda mevzuatsal değişikliğin yaşandığı 2022'de güçlü aktif kalitemizi korurken, kârlılık anlamında da hedeflerimize ulaştık. Yıl boyunca bütçe hedeflerimizin üzerinde sonuçlar üretirken, TCMB'nin liralaşma stratejisi ve uygulanan makro ihtiyatı politikalar çerçevesinde mevduat ve krediler içindeki TL payımızı başarıyla artırdık, sermaye yeterlilik rasyomuzu da yükselttik" dedi.

Dünyanın Politikası

Prof. Dr. Burak KÜNTAY
burakkuntay@dunya.com

Süper kahramanlar kitabı

Geçtiğimiz haftalarda, Amerika Birleşik Devletleri'nin eski CIA Başkanı ve Dışişleri Bakanı Mike Pompeo'nun çıkarmış olduğu kitap ve o kitapta yer alan Türkiye ile ilgili bazı açıklamalar gündeme geldi.

Pompeo'nun, kitabında Türkiye ile ilgili ifadeler, ikili ilişkiler açısından çok hoş karşılanacak şeyler değil. Buradaki asıl mesele, Amerika Birleşik Devletleri'nde tekaüt olmuş birçok üst düzey devlet görevlisi kitap yazma işine koyulur. Mike Pompeo örneğinden gidersek, Pompeo önemli bir bürokrat. CIA Başkanlığı, Dışişleri Bakanlığı gibi önemli yürütme pozisyonlarında bulunmuş, Kongre'de yasamada görev yapmış, yıllara dayanan tecrübesi ve önemli icraatları var. Tüm bunların neticesinde önümüzdeki dönem başkan adayı olmayı çok arzu ediyor.

Öncelikle şunu söyleyeyim ki, Pompeo partisinin adayı olamaz. Uzun uzun bu konuya değinmeyeceğim ama olamayacağı net.

Görevden ayrılmış bu üst düzey yöneticiler hayatlarının geri kalan kısmında yaşadıkları anılara dair kitap yazarlar. Bu kitapların tanıtımı için eyalet eyalet gezip toplantılara, söyleşilere, televizyon programlarına katılırlar. Büyük firmaların danışmanlıklarını veya yönetim kurulu üyeliklerini yaparlar. Siyaset hayatlarından sonraki dönemde de gelirlerini muhafaza edebilmek için bu çok alışılagelmiş bir yöntemdir. Neredeyse her Başkan, Başkan Yardımcısı, Bakanlar, Temsilciler Meclisi Başkanı, CIA Başkanları bu yöntemi benimserler.

Buradaki asıl mesele Pompeo ve diğerleri bu kitaplarda kendilerine olduklarından ziyade, olmak istedikleri bir karakter oturtmaya çalışır. Hatta belli başlı bazı kitaplarda, karar almakta zorlanan, gayet silik yöneticilik dönemleri geçiren birçok siyasetçinin, adeta bir süper kahramanmış gibi kitaplarında kendilerini şekillendirdiğini görürüz.

Pompeo'nun kitabında da doğal olarak bir süper kahramanlaşma arzusu ve niyeti var. "Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Amerikan Başkan Yardımcısı Mike Pence beni odada istemediler, özel konuşmak istediler" derse, bu çok da havalı olmaz. O yüzden adeta "kapıyı kırarak içeri giriyordum, buna müsaade edemezdim, uçtum, kaçtım, zıpladım" gibi söylemlerle kendilerine tarzlarının dışında bir imaj çizerler.

İşte Pompeo'nun kitabının da aslında hem özeti, hem niyeti, hem de ahvali budur. Bir müddet sonra, bugün aktif görevde olan Amerikalı siyasetçilerin de bir süper kahraman kitabı çıkardığını çok net bir şekilde göreceksiniz.

Bizim için önemli olan bu kitaplara bakarken, bu bakış açısıyla bakmaktır. Bu kitaplardaki asıl mesele, kişilerin kendini nasıl tasvir ettiğine değil, PKK'nın kardeşleri olan YPG ve PYD'ye nasıl destek olunma kararlarının alındığının resmi olarak açıklanması ve itiraf edilmesidir. Yoksa diğer anlatılanlar, iş başvuruları için gerekli bir özgeçmiş hazırlığından başka bir şey değildir.

Amerika'da bir sene içinde Pompeo'nun kitabının ve yaptıklarının, Amerikan halkı nezdinde neye tekabül ettiğini seçim dönemiyle birlikte hep birlikte göreceğiz.

Bugün de gözler Avrupa ve İngiltere Merkez Bankalarında

ECB'den sıkı para politikalarına devam

Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) bugünkü basın toplantısında faiz artırım hızında değişim yapmayarak sıkı para politikasına şubat ayından sonra da tam gaz devam edeceği tahmin ediliyor.

Merkez bankalarının faiz kararları piyasaların odağında bulunurken, Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) sıkı para politikasının şubat ayından sonra da devam etmesi bekleniyor.

Enflasyondaki olumlu görünüme karşın ekonomiye yönelik iyimser havayla enflasyondaki yukarı yönlü risklerin devam edebileceğine yönelik öngörülerle bankanın sıkı para politikasına aynı şekilde devam etmesi bekleniyor.

ING Group Başekonomisti Peter Vanden Houte, sıcak hava koşullarıyla birlikte kayda değer düşüş gösteren doğalgaz fiyatları sayesinde Euro Bölgesi'nde ekonomik tahminlerin iyileşme kaydettiğini belirtti. Şu anda Euro Bölgesi ekonomisinin resesyondan kurtulmuş gibi göründüğünü ifade eden Houte, manşet enflasyonun ileriki aylarda önemli derecede düşüş gösterebileceğini aktardı.

Çekirdek enflasyon % 5

Bankanın toplantıda çekirdek enflasyona vurgu yapacağını kaydeden Houte, çekirdek enflasyonun hala yüzde 5 civarında seyrettiğini, ekonominin biraz daha iyiye gitmesiyle şirketlerin fiyatları daha fazla yükseltmeye yönelebileceğini belirtti.

Houte, bu bağlamda çekirdek enflasyonun manşet enflasyondan çok daha yavaş düşmesi ve bu yılın sonunda hala yüzde 3'ün üzerinde kalmasının muhtemel olduğunu ifade etti. ECB'nin bu sebeplerden dolayı şubat toplantısında şahin bir ton takınabileceğini aktaran Houte, 50 baz puanlık bir faiz artırımı gelebileceğini aktardı.

ECB Başkanı Christine Lagarde'ın tahvil faizleri konusuna yoğunlaşmaya çalışabileceğini söyleyen Houte, tahvil faizlerindeki ralli ve finansal koşullardaki gevşemenin ECB'nin sıkılaştırmak istediği alanlar olduğunu belirtti. Houte, tahvil piyasası için aşağı yönlü açıklamaların beklenebileceğini ifade etti.

"Enflasyon riski" uyarısı

Rabobank ECB ve Euro Bölgesi Makro Strateji Başkanı Elwin de Groot ise ECB'de tartışmalarda şahin grubun hala üstün pozisyonda bulunduğunu ancak sınırsız hareket alanına sahip olamadıklarını aktardı. Enerji fiyatlarındaki düşüşle enflasyona dair görünümün iyileştiğini dile getiren Groot, güçlü büyüme söylemlerinin arttığını ve bunun da enflasyon risklerine işaret edebileceğini söyledi.

Groot, 50 baz puanlık artış amacının iyi bir şekilde ifade edildiğini ancak bankanın toplantıda aralık ayındakinden daha az ipucu verebileceğini belirterek, bu durumun mart ayında 50 baz puanlık bir artış için fiyatlanan para piyasalarında da aşağı yönlü riskleri artırabileceğini aktardı.

50 baz puanlık artışın neredeyse kesin gibi gözüktüğünü dile getiren Groot, "Hala Mart'tan itibaren ECB'nin faiz artırım hızını 25 baz puana indirebileceği beklentisine sahibiz ancak ekonomiye ilişkin güçlü görünüm ücretlere dair yukarı yönlü baskılarla bu 25 baz puanlık artış ertelenebilir" dedi.

ING Group Başekonomisti Peter Vanden Houte

ECB'den güvercin bir yaklaşım gelebileceğini düşünmek yanlış olacaktır.

Rabobank Makro Strateji Başkanı Elwin de Groot

Avrupa Merkez Bankası'ndaki şahinler artık sınırsız hareket alanına sahip değiller.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Christine Lagarde'ın bundan sonraki aylarda da başka faiz artışlarına işaret edebileceği belirtiliyor.

Piyasalar "50" fiyatlandırıyor ancak 25 puanlık artış masada

Rabobank Makrostratejisti Stefan Koopman

Çok kısıtlayıcı çerçevelerin ekonomiyi yavaşlatmada etkili olma riski sürüyor.

Berenberg Ekonomisti Kallum Pickering

Baz senaryomuz, 25 baz puanlık bir artış. Ancak riskler 50 baz puanlık bir artışı gösteriyor.

İngiltere Merkez Bankası'nın (BoE) bu haftaki para politikası toplantısında piyasalar 50 baz puanlık artışı fiyatlarken; 25 baz puanlık artış da ihtimaller arasında bulunuyor. BoE'nin faiz artırımlarına devam etmesi beklenirken, faiz artırım döngüsünden kademeli şekilde çıkması öngörülüyor.

Rabobank Kıdemli Makrostratejisti Stefan Koopman, BoE'nin 2023'e 50 baz puanlık bir faiz artışıyla başlayabileceğini belirtti. Politika faizinin yüzde 4'e çıkabileceğini ifade eden Koopman, faiz artırımı konusunda oylamanın tekrar güvercinler tarafından bölünmesinin muhtemel olduğunu aktardı. Koopman, iş piyasasının sıkışık olduğunu, hizmet enflasyonun gevşemediğini dile getirdi.

İngiltere'de manşet enflasyonun düşüş yolunda olduğunu aktaran Koopman ancak BoE para politikası kurulundaki ana yetkililerin ücret artışlarını ve bunun servis enflasyonuna yansımalarına odaklanabileceğini dile getirdi.

Koopman bankanın bu yılın ilk yarısında 125 baz puanlık artırıma gidebileceğini söyledi.

Berenberg Kıdemli Ekonomisti Kallum Pickering da BoE politika yapıcılarının kısa vadeli politika patikası hakkında çeşitli görüşlere sahip olmaya devam etmelerini beklediklerini dile getirdi.

Pickering, 2022'de yükselen enerji fiyatlarının baz etkilerinin ortadan kalkması ve zayıflayan talebin iç piyasadaki fiyat baskılarına ağır basmasıyla enflasyonun hızla düşmesinin beklendiğini söyledi.

Mart'ta politika faizinin yüzde 4'e çıkmasını beklediklerini belirten Pickering Şubat'ta 50 baz puanlık bir artış olması durumunda Mart'ta politika faizinin yüzde 4,25'e çıkma riskinin bulunduğunu ifade etti. Pickering'e göre, banka faiz indirimlerine bu yılın 4. çeyreğinden önce başlamayacak.

Ekonomistler, İngiltere Merkez Bankası (BoE) Başkanı Anderw Bailoy'un faiz indirimlerine bu yılın dördüncü çeyreğinden önce başlamayacağını düşünüyor.

İspanya'da asgari ücrete yüzde 8 zam yapılacak

İspanya Başbakanı Pedro Sanchez, asgari ücrete yüzde 8 zam yapılarak, mevcut durumda aylık net 1000 euro olan ve yılda iki kez ikramiyeli olmak üzere 14 kez ödenecek asgari ücretin bin 80 euroya çıkarılacağını duyurdu.

Sanchez, Ukrayna-Rusya savaşının sosyal ve ekonomik etkilerini anlatmak üzere Senato'da yaptığı konuşmada asgari ücret zammını yüzde 8 olarak açıkladı.

Başbakan, "Bu yeni zamla birlikte asgari ücreti İspanyolların ortalama maaşının yüzde 60'ına karşılık gelecek bir seviyeye çıkardık. Böylece, işçilerimize karşı demokratik zorunluluğumuzu ve yasama sürecindeki taahhütümüzü yerine getirdik" dedi.

Bernard Arnault
Fransa
Lüks tüketim
191 milyar dolar

Elon Musk
ABD
Teknoloji
164 milyar dolar

Jeff Bezos
ABD
Teknoloji
126 milyar dolar

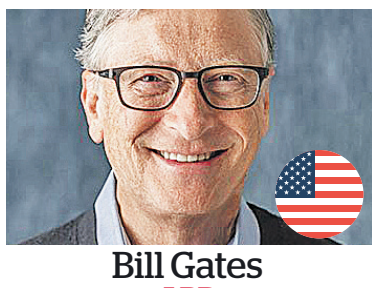

Bill Gates
ABD
Teknoloji
112 milyar dolar

Warren Buffett
ABD
Farklı işler
109 milyar dolar

Dünyanın en zengin 4'üncü adamı artık "Top-10"da bile değil

1 haftada 36 milyar dolar kaybetti!

Hintli milyarder Gautam Adani'nin sahibi olduğu grubun hisseleri, kara para aklama ve muhasebe dolandırıcılığı iddiaları üzerine çakıldı. Adani'nin şahsi servetinin üçte biri, 1 hafta içinde eridi.

Gautam Adani
Hindistan
Farklı işler
84.4 milyar dolar

Emre ERGÜL
emre.ergul@dunya.com

68 yaşındaki Hintli iş adamı Gautam Adani, 24 Ocak'a kadar dünyanın en zengin dördüncü adamıydı. Sahibi olduğu Adani Grup, havalimanı işletmeciliğinden gıda hizmetlerine, liman yönetiminden kömür madeni işletmeciliğine kadar çeşitli işler yapıyordu...

Şahsi serveti 120 milyar dolar olan Adani, şahsi servet listesinde Louis Vuitton'un sahibi Bernard Arnault, Tesla'nın sahibi Elon Musk ve Amazon'un sahibi Jeff Bezos'tan sonra geliyordu.

Ancak ne olduysa 24 Ocak'ta açığa satış odaklı New Yorklu şirket olan Hindenburg Research'ün Adani'yi hedef alan 100 sayfalık raporunun yayınlanmasıyla oldu. Rapor, Adani'yi portföy şirketlerinin değerini şişirmek için çeşitli muhasebe hileleri yapmakla suçluyordu.

Şirket iddiaları, "yalnızca bize yönelik değil, Hindistan'a, Hindistan kurumlarının bağımsızlığına, bütünlüğüne, kalitesine ve Hindistan'ın büyüme hikayesine yönelik hesaplı bir saldırı" olarak nitelendirse de çöküş 25 Ocak itibarıyla başladı. Adani Green Energy, Adani Transmission, Adani Total Gas... Adani Grup'a bağlı şirketler Mumbai Borsası'na patır patır değer kaybetmeye başlarken; dünya basını da her gün Adani'nin kaybını yazıyordu. Şirket hisseleri çakılırken, toplam zarar 10, 20, 50 milyar dolar derken tam 70 milyar doları buldu.

Artık 11'inci zengin

Kayıplar Adani'nin cüzdanını da vurdu. Şahsi serveti üçte bir oranında eriyen Adani, 84.5 milyar dolarla artık "Dünyanın En Zengin Top-10"undan da düştü. O artık Carlos Slim'in ardından 11'inci zengin...

Grubunun en büyük şirketi olan Adani Enterprises'ın yeni hisselerini yatırımcıya satarak, 2.5 milyar dolar toplayan Adani, hisse çakılışını "şimdilik" durdurdu durdurmasına da piyasa uzmanları da yine de temkinli... Örneğin, Avustralyalı analist Tim Buckley onu hala "Hint finans sistemine risk" olarak nitelendiriyor.

Peki geçen seneye kadar tanınmayan, bir raporla sarsılan bu Adani kim? İş hayatına 1980'lerde polimer ithalat-ihracatıyla giren Adani, 1990'larda zenginlik mertebesine Mundra kentinde bir liman inşa ederek ulaştı. Havalimanı ve enerji santralleri inşaatlarından sonra Adani, ilk ülke dışı işini Avustralya'da aldı, Carmichael açık maden projesini tamamladı.

New York Times, Adani'nin ekonomik büyümesini Başbakan Narendra Modi'ye bağlıyor. "Modi de Adani de Gujaratlı" diye yazan ABD'li gazete, Modi'nin başbakan olduktan sonra 2014 yılında New Delhi'ye yaptığı bir ziyarette Adani'nin uçağını kullanmasına dikkat çekiyor ve ekliyor: "Modi ülkede 'Adani hangi anlaşmayı isterse gider yapar' algısını oluşturdu."

India Today'e konuşan Adani ise bu fikre pek katılmıyor: "Mesleki başarım herhangi bir liderin sayesinde değil, birkaç lider ve hükümet tarafından otuz yılı aşkın uzun bir süre boyunca başlatılan politika ve kurumsal reformlar sayesindedir."

Jainizm'e inanıyor

Adani, M.Ö. 500 yıllarında Hindistan'da kurulmuş jainizm dinine inanmaktadır.

Adani Grup'ta "Büyük Çöküş"e neden olan Hindenburg'un geçmişi çok eskiye dayanmasa da bugüne kadar 30'a yakın şirketle ilgili rapor hazırladı.

Adani'nin "Dava açacağız" tehditlerine "Seviniriz" cevabı veren Hindenburg'un Başkanı Nathan Anderson "ABD'de açsınlar ki, legal olarak biz da Adani Grup'la ilgili tüm evrakları talep edebilelim" diyecek kadar da raporlarının arkasında...

Larry Ellison
ABD
Teknoloji
101 milyar dolar

Larry Page
ABD
Teknoloji
91.5 milyar dolar

Steve Ballmer
ABD
Teknoloji
88.6 milyar dolar

Sergey Brin
ABD
Teknoloji
87.8 milyar dolar

Carlos Slim
Meksika
Farklı işler
84.5 milyar dolar

Euro Bölgesi'nde yıllık enflasyon ocakta % 8,5 oldu

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat), Eurro Bölgesi'nin ocak dönemine ilişkin enflasyon öncü verilerini yayımladı. Buna göre, Euro Bölgesi'nde aralıkta yüzde 9,2 olan yıllık enflasyon, ocakta yüzde 8,5 seviyesine geriledi.

Euro Bölgesi'nde TÜFE ocakta bir önceki aya göre ise yüzde 0,4 geriledi. Piyasa beklentileri, Euro Bölgesi'nde yıllık enflasyonun ocakta yüzde 9 olması yönündeydi.

Enflasyonun ana bileşenlerine bakıldığında, en yüksek yıllık enflasyon yüzde 17,2 ile enerjide gerçekleşti. Enerjiyi, yüzde 14,1 ile gıda, alkol ve tütün ürünleri, yüzde 6,9 ile enerji dışı sanayi ürünleri ve yüzde 4,2 ile hizmetler izledi.

İsrail'deki yargı reformuna bir şirket daha tepkili

İsrail ekonomisinin temel taşlarından yüksek teknoloji sektörü, Başbakan Binyamin Netanyahu hükümetinin yürürlüğe koymak istediği yargı reformuna karşı sert adımlar atıyor.

Yargı reformuna karşı geçen hafta bir şirketin İsrail'deki varlıklarını çekme kararını duyurmasının ardından Verbit yazılım şirketi de bu yönde bir karar aldığını açıkladı. Şirket açıklamasında yüksek vergi ödediğine işaret etti: "İsrail'den ayrılmayı ve böylece burada vergi ödemeyi bırakmayı planlıyoruz." Diğer bir yüksek teknoloji şirketi "Papaya Global" da geçen hafta şirketin İsrail'deki parasını çekme kararı aldığını duyurmuştu.

BBVA 6,4 milyar euro ile tarihinin en büyük karını açıkladı

Garanti BBVA'yı bünyesinde bulunduran İspanyol Banca Bilbao Vizcaya Argentaria (BBVA), 2022 yılında bir önceki yıla oranla yüzde 38'lik artışla 6.4 milyar euroluk kar açıkladı.

Garanti BBVA'yı yüzde 86'lık sermaye payı ile bünyesinde bulunduran İspanya bankası Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (BBVA), 2022'de bir önceki yıla oranla yüzde 38'lik artışla 6 milyar 420 milyon euroluk kar açıkladı. BBVA'dan yapılan yazılı açıklamada, bankanın tarihinin en büyük karına ulaştığı kaydedildi.

Verilen bilgiye göre, 2022 yılında BBVA, Türkiye'de 509 milyon euro, Meksika'da 4 milyar 182 milyon euro, İspanya'da 1 milyar 678 milyon euro, Güney Amerika'da 734 milyon euro ve diğer yerlerde 240 milyon euro kar elde etti. Böylelikle banka 2022'de karını, Türkiye'de yüzde 7, Meksika'da yüzde 57, İspanya'da yüzde 23, Güney Amerika'da yüzde 10 ve diğer yerlerde yüzde 3 artırdı.

Geçen yıl büyüme stratejisinde ilerleme kaydedildiği vurgulanan BBVA açıklamasında, bankanın 11 milyondan fazla yeni müşteriyi çektiği bildirildi.

"Türkiye önemli ülke"

BBVA Yönetim Kurulu Başkanı Carlos Torres Vila ile BBVA Üst Düzey Yöneticisi (CEO) Onur Genç 2022 yılı sonuçlarını basın toplantısında kamuoyuyla paylaştı.

BBVA olarak riskli durumlara karşı çok fazla tecrübeli bir banka olduklarını vurgulayan Genç, "BBVA olarak Türkiye'de de risklerimizi azaltıyoruz. Döviz kredi tutarımız 2015'te 21 milyar euro iken bunu şimdi 9 milyar euroya düşürdük» açıklamasında bulundu.

Genç, Türkiye ile ilgili tahminlerine ilişkin yaptığı değerlendirmede, "Türkiye'de farklı ekonomik parametreler var; Örneğin enflasyon. 2022 yılında enflasyon yüzde 64 oldu. Bizim öngörümüz yüzde 45, hükümetinki yüzde 22 idi. Ama biz biliyoruz ki Türkiye uzun vadede çok önemli bir ülke" dedi.

Demirkent
ÖDÜLLERİ

sahiplerini bekliyor

Demirkent Eğitim ve Araştırma Vakfı tarafından düzenlenen
Demirkent Ödülleri 02 Mart 2023 tarihinde sahiplerini bulacak.

"İletişim", "Tarih" ve "Sosyal Farkındalık Oluşturulmasına Katkı" olmak üzere üç ana dalda verilecek ödüller için 27 Ocak 2023 - 10 Şubat 2023 tarihleri arasında başvurular alınacaktır.

İLETİŞİM ÖDÜLLERİ:

- Yazılı Medya
- Görsel Medya
  - a- Güncel Programlar
  - b- Belgeseller
  - c- Haberler
  - d- Yarışma Programları
- İşitsel Medya
- Dijital Medya (Sosyal Ağ)

TARİH ÖDÜLLERİ:

- 2020-2022 yılları arasında bilimsel metotlara uygun olarak tamamlanmış yüksek lisans veya doktora tezleri ya da araştırma eserleri

SOSYAL FARKINDALIK OLUŞTURULMASINA KATKI ÖDÜLLERİ:

- Sosyal Farkındalık Oluşturulmasına Katkı Ödülü (Görsel medyada)
- Sosyal Farkındalık Oluşturulmasına Katkı Ödülü (Dijital medyada)
- Sosyal Farkındalık Oluşturulmasına Katkı Ödülü (Yazılı medyada)

Başvuruda bulunmak isteyen katılımcılar
https://www.demirkentegitimvakfi.com/odulbasvuruformu/ ya da
"0 212 285 11 03" numaralı telefondan detaylı bilgi alabileceklerdir.
Basılı olarak başvuruda bulunmak isteyen katılımcılar projelerini;

DEMİRKENT EĞİTİM VE ARAŞTIRMA VAKFI
Demirkent Ödülleri Genel Sekreterliği
Maslak Mah. Eski Büyükdere Cd. No: 37 – 4
Sarıyer / İstanbul adresine gönderebileceklerdir.

Demirkent
EĞİTİM VE ARAŞTIRMA VAKFI

C M Y B

ASELSAN'dan Ankara'ya güneş enerjisi santrali

ASELSAN, Ankara'daki yerleşkelerinin yıllık toplam elektrik enerjisi ihtiyacı için 75 megavat kapasiteye sahip güneş enerjisi santrali kuruyor. Santralde, ASELSAN'ın milli imkanlarla ürettiği ve bu yıl pazara sunacağı 250 kilovatlık ASELSAN PULSAR dizi eviriciler kullanılacak, santralin işletmesi de ASELSAN tarafından sağlanacak. Santral tamamlandığında şirketin Ankara'daki yerleşkelerinin yıllık toplam elektrik enerjisi ihtiyacı karşılanmakla kalmayıp, üretilen fazla elektriğin şebekeye satışı da mümkün hale gelecek. ASELSAN Öz Tüketim Güneş Enerjisi Santrali/ısı santralin 2024 yılında faaliyete geçmesi planlanıyor.

Sanko'dan geleceğin teknolojisini üreten gençlere destek

Sanko Holding, dünyanın en büyük Havacılık, Uzay ve Teknoloji Festivali TEKNOFEST'in bu yıl da ana paydaşları arasında yer alacak. SANKO, 2020 yılından beri üstlendiği Çevre ve Enerji Teknolojileri Yarışmasının yürütücülüğünü TEKNOFEST 2023'te de sürdürerek gençleri destekleyecek. Verilen bilgiye göre, Sanko Holding'in yürütücülüğünde düzenlenen Çevre ve Enerji Teknolojileri Yarışmasına ilgi her geçen yıl artarak devam ediyor. 'Üniversite ve Üzeri Seviyesi' ve 'Lise Seviyesi' kategorilerinde düzenlenecek. Yarışlar, 16-19 Mart 2023 tarihleri arasında İzmir'de gerçekleştirilecek.

Dolap, 25 milyon ürünü yeni sahipleri ile buluşturdu

Kullanıcılarının büyük çoğunluğu kadınlardan oluşan ikinci el ürün platformu Dolap'ta 2022 yılında yaklaşık 25 milyon ürün satışı gerçekleştirildi. Dolap'tan yapılan açıklamaya göre, geçen yıl 1,3 milyon bireysel kullanıcı ilk kez Dolap üzerinden satış yaptı. Dolap'ın toplam satıcı sayısı 3,5 milyona ulaşırken, 2 milyon kişi ise hem alıcı hem satıcı olarak platformda yer aldı. Dolap'ta, kadın giyim ve aksesuar, bebek ve çocuk, ev ve yaşam, erkek giyim ve aksesuar, elektronik olmak üzere 5 farklı kategori bulunurken, bu kategoriler arasında 2022 yılının lider kategorisi "Kadın Giyim ve Aksesuar" oldu.

Trendyol Yemek'te MultiNet ile online ödeme başladı

Trendyol'un online yemek sipariş hizmeti Trendyol Yemek ile başlatılan iş birliği kapsamında MultiNetliler Trendyol Yemek siparişlerini MultiNet kartları ile online ödeyebilecek. Böylece Trendyol Yemek ve Multinet Up arasında yapılan anlaşma sayesinde MultiNet, Trendyol Yemek uygulamasında online ödeme kolaylığı sunan ilk yemek kartı oldu. Multinet Up Üye İş Yeri ve İş Birlikleri Genel Müdür Yardımcısı Erem Çakıroğlu, "Uygulama üzerinden sipariş veren MultiNetliler, kapıda ödeme yapmaya gerek olmadan, MultiNet kart bilgilerini girerek ödemelerini hızlı şekilde gerçekleştiriyor" diye konuştu.

"Deniz taşımacılığında negatif hava sürüyor"

İMEAK Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Yusuf Öztürk, ekonomideki temkinli iyimser revizyonlara rağmen, zayıf talebin etkisiyle deniz taşımacılığında negatif havanın devam ettiğine dikkat çekti.

Özlem SARSIN/**İZMİR**

İMEAK Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi'nin ocak ayı meclis toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıda konuşan İMEAK Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurlu Başkanı Yusuf Öztürk, ekonomideki temkinli iyimser revizyonlara rağmen, zayıf talebin etkisiyle deniz taşımacılığında negatif havanın sürdüğünü ifade etti. Baltık Kuruyük Endeksi'nin 22 Aralık'tan itibaren yüzde 50'nin üzerinde düşerek, 680 puanın altına gerilediğini belirten Öztürk, ana rotalarda 40'lık spot konteyner navlunlarını gösteren Dünya Konteyner Endeksi (Drewry) ise 2 bin 46 dolar olduğunu sefer iptalleri artmaya devam ettiğine dikkat çekti.

"Canlanma bu yıl yaşanmadı"

Öztürk, "Son iki yılda verilen 6,7 milyon TEU'luk yeni gemi siparişi de denizcilik endüstrisini düşündürüyor. Diğer yandan konteyner hatları arasındaki ittifakların yeniden organizasyonunun, navlunları ne yönde etkileyeceği yakından izleniyor. Denizcilik uzmanları, her yıl Çin Yeni Yılı öncesi Batı ülkelerinin ürün stoklaması nedeniyle denizcilik piyasalarında görülen canlanmanın bu yıl yaşanmadığına dikkat çekiyor. 5 Şubat'ta sona erecek Çin Yeni Yılı'nın, deniz taşımacılığında ve navlunlarda bir hareketlenmeye yol açacağı da tahmin ediliyor" dedi.

İmalat ve ihracat sektörlerinin yaşadığı her sıkıntının denizcilik sektörünü doğrudan etkilediğini ifade eden Öztürk, "Mal ticaretinde zayıf talebin etkisini, ülkemiz deniz taşımacılığında ve limanlarda elleçlenen yük hacminde de yaşıyoruz. 2022 yılında limanlarda elleçlenen konteynerin bir önceki yıldan daha düşük, yani 12,6 milyon TEU'nun altında gerçekleşmesi bekleniyor. Türkiye'nin ihracatını artırması için yeni ticaret anlaşmalarına ve Gümrük Birliği'nin güncellenmesine ihtiyaç ise devam ediyor. Türk bayraklı, Türk sahipli gemi filosunun geçen yıl yüzde 30 büyüyerek 41 milyon Dwt büyüklüğüne ulaşmasını ve Türk gemi filosunun dünyada 14. sıraya çıkmasını önemli bir fırsat olarak görmeliyiz" ifadelerini kullandı.

"Bizim de KDV'miz düşürülmeli"

Sektörün sıkıntılarına da değinen Öztürk, mega yat ve tekne yapımı sektörünün önü açılması gerektiğini söyledi. Öztürk, "Kıyı yapıları master planları hazırlanmalı. Mevzuat ve uygulamalarda birlik olmalı. Otellerde yüzde 8 ve yüzde 1 KDV uygulanırken bizde yüzde 18 KDV uygulanıyor. Olacak şey değil, bizde de yatak kapasitesi oldukça fazla, sadece oteller bu hizmeti vermiyor, mevzuatlar yektesak olmalı. Su ürünleri avcılığına ve trafiğine yasaklanmalı bu konuda çok sıkıntı yaşanıyor. 25 yaş üstü deniz araçları hurda teşviki kapsamına alınarak yeşil enerjili yeni nesil deniz araçlarına dönüşmesi sağlanmalı" dedi.

"Kruvaziyerde yapacak iş çok"

Yusuf Öztürk, kruvaziyer turizminde limanlara ilk rezervasyonların gelmeye başladığını kaydetti. Öztürk, 'Bu yılın, geçen yıldan çok daha iyi olacağını düşünüyoruz. Ancak bu konuda daha yapacak çok şey var. Kruvaziyer gemilerin ülkemizdeki limanları kalkış ve varış limanı olarak tercih edilmesini sağlamak zorundayız.

Öte yandan gemilere gıda tedariği konusu çok önemli. Kontrole tabi gıda ürünleri var ki kruvaziyer gemilere tedariğini sağlayamıyoruz, burada bu konuda hizmet verecek çok önemli firmalarımız var. Sadece liman değil tedarikte de önümüz açılmalı. Öte yandan her türlü teknik donanımda da destek vermeliyiz" ifadelerini kullandı.

Üretici-market arasındaki fark yüzde 248'e yükseldi

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Başkanı Şemsi Bayraktar, ocakta üretici ile market arasında en fazla fiyat farkının yüzde 248,4 ile elmada görüldüğünü söyledi. Bayraktar, markette 42 ürünün fiyatının artttığını kaydetti.

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Başkanı Şemsi Bayraktar, ocakta üretici ile market arasındaki fiyat farklarını açıkladı. Ocakta üretici ile market fiyatı arasındaki en yüksek farkın yüzde 248,4 ile elmada görüldüğüne dikkati çeken Bayraktar, bu ürünü yüzde 223,6 ile kırmızı mercimek, yüzde 218,7 ile pırasa, yüzde 208,9 ile marul, yüzde 196,7 ile limon, yüzde 190 ile kuru üzümün takip ettiğini belirtti. Bayraktar, üreticide kilogramı 5 lira olan elmanın markette 17 lira 42 kuruşa, 13 lira 84 kuruş olan kırmızı mercimeğin 44 lira 79 kuruşa, 4 lira 50 kuruş olan pırasanın 14 lira 34 kuruşa, 5 lira 14 kuruş olan marulun 15 lira 88 kuruşa, 6 lira olan limonun 17 lira 80 kuruşa ve 25 lira olan kuru üzümün 72 lira 51 kuruşa satıldığını ifade etti.

EN FAZLA ELMANIN FİYATI ARTTI (TL/KG.)

Ürün	Üretici fiyatı	Market fiyatı	Fiyat farkı (%)
Elma	5	17,42	248,4
Kırmızı mercimek	13,84	44,79	223,6
Pırasa	4,5	14,34	218,7
Marul (adet)	5,14	15,88	208,9
Limon	6	17,8	196,7
Kuru Üzüm	25	72,51	190
Ispanak	6,5	18,83	189,7
Portakal	5,75	15,9	176,5
Kabak	9,33	25,56	174
Karnabahar	5,29	13,96	163,9

En fazla düşüş pırasada

Markette 42 ürünün 36'sında fiyat artışı, 6'sında ise fiyat azalışı görüldüğünü belirten Bayraktar, şu bilgileri verdi:

"Markette fiyatı en fazla artan ürün yüzde 79,8 ile patlıcan oldu. Patlıcandaki fiyat artışını yüzde 46,6 ile yeşil fasulye, yüzde 44 ile kabak, yüzde 42,1 ile salatalık, yüzde 29,1 ile domates takip etti. Markette fiyatı en fazla azalan ürün ise yüzde 43,4 ile lahana oldu. Lahanadaki fiyat düşüşünü yüzde 11,7 ile pırasa, yüzde 2,4 ile maydanoz, yüzde 1,4 ile ayçiçeği yağı izledi."

Ocakta üreticide fiyatı en fazla düşen ürünün yüzde 17 ile pırasa olduğuna dikkati çeken Bayraktar, bunu yüzde 14,8 ile karnabaharın, yüzde 14,3 ile limonun, yüzde 8,7 ile mandalinanın ve yüzde 0,3 ile beyaz lahananın izlediğini bildirdi. Bayraktar, üreticide en fazla fiyat artışının yüzde 96,4 ile kabakta yaşandığını, kabaktaki fiyat artışını yüzde 53,6 ile salatalığın, yüzde 47,2 ile domates ve patlıcanın, yüzde 34,3 ile yeşil soğanın, yüzde 33,3 ile havucun ve yüzde 32,1 ile marulun izlediğini ifade etti.

Fahiş fiyatla satandan almayın

Aynı ürünün değişik marketlerde çok farklı fiyatlardan satıldığına dikkati çeken Bayraktar, tüketicileri, fahiş fiyattan ürün sattığını tespit ettikleri marketlerden alışveriş yapmamaları yönünde uyardı. Bayraktar, "Tüketicilerimiz semt pazarlarından özellikle meyve ve sebzesini daha uygun fiyatlardan temin edebilir" ifadesini kullandı.

Ramazan bitene kadar ete zam yok

Türkiye Kasaplar Federasyonu Başkanı Osman Yardımcı, ramazana iki ay olmasına rağmen et fiyatlarına ilişkin spekülatif açıklamalar yapılmaya başlandığını söyledi.

Spekülatörler devrede

Ankara'da sektör temsilcileri ile Tarım ve Orman Bakanlığı yetkililerinin katılımıyla, ramazan öncesi gündeme gelmeye başlayan et fiyatlarına ilişkin spekülatif açıklamaların önüne geçmek amacıyla toplantı yaptıklarını aktaran Yardımcı, şunları kaydetti:

"Ramazana iki ay olmasına rağmen et fiyatlarının artması için spekülatörlük yapıyorlar. Yeterince hayvanımız da etimiz de var. Türkiye'nin tek gündemi sanki etmiş gibi spekülatörlük yapıyorlar, gündem yaratmaya çalışıyorlar. Ramazan için biz şimdiden çalışmalara başladık. Her yıl ramazanda söylediğim spekülatörler çıkıyor, devletimiz bunu dengelemek için Et ve Süt Kurumu aracılığıyla et getiriyor, getirecek de. Ben her zaman buna karşı olduğum halde, bu sefer karşı değilim. Spekülatörler için devletimiz gerekeni yapacak. Ramazan bitene kadar elimizden geldiğince kırmızı ete zam yapmayacağız. Spekülatörlerin karşısındayız, korkumuz da yok. Her yıl aynısını yapıyorlar, devletimiz buna yönelik tedbirini alıyor."

Vakko, Down Town ile lüksü Bursa'ya götürüyor

Vakko Grup, 'Hayallerin Şehri' sloganıyla Atış Yapı'nın hayata geçirdiği Down Town projesiyle lüks deneyimini Bursa'ya taşıyacak. Grup, yaşam merkezinde 4 bin metrekarede tüm markalarıyla yer alacak.

Bursa'da başlayan yatırımlarıyla inşaat ve gayrimenkul sektörünün öncü markalarından biri olmayı hedefleyen Atış Şirketler Grubu, lüks marka segmentinin öncülerinden Vakko Grup ile işbirliği yaptı. Vakko Grup, 'Hayallerin Şehri' sloganıyla Atış Yapı'nın Bursa'da hayata geçirdiği Down Town projesinde 4 bin metrekarelik alanda tüm markalarıyla yer alacak.

İşbirliğinin duyurulduğu basın toplantısında konuşan Atış Şirketler Grubu CEO'su Ahmet Atış, 650 bin metrekarelik inşaat alanına sahip Down Town'ı Bursa'nın en büyük karma yaşam projesi olarak nitelendirdi. "Vakko yatırımımız içindeki en büyük ve en önemli işbirliğimiz" diyen Atış, bundan mutluluk duyduklarını söyledi. Atış, "Bursa bölgesinde lüks yaşama değer katacak Down Town, yeni nesil alış veriş deneyimi yaşatacak. Burada her yapılanmada lüksü ve çizgi üstü deneyimleri müşterilerimize sunacağız" dedi.

"İstanbul lüks sektöründe hub oldu"

Euromonitor 'Luxury Goods in Turkey' raporuna göre Vakko'nun Türkiye lüks sektöründe en hızlı büyüyen marka olduğunu söyleyen Jaklin Güner, Türkiye'nin lüks sektörü için önemli bir destinasyon olmaya başladığını dile getirdi. "Havaalanı ile birlikte İstanbul lükste hub haline geldi" diyen Güner, turizmdeki büyümenin de lüks sektörüne olumlu yansıdığını belirtti. Güner, büyükşehirlerde toplam lüks harcamasının yüzde 25-30'unu turistlerin yaptığını ifade etti. Güner, 2023'te küresel lüks sektörünün yüzde 5 ile 10 arasında büyüyeceğini de söyledi.

Yatırım maliyeti 400 milyon dolar

Proje yatırım tutarını 300 milyon doları inşaat, 100 milyon doları arsa maliyeti olmak üzere toplam 400 milyon dolar olarak açıklayan Ahmet Atış, 72 bin metrekarelik kiralanabilir alana sahip projenin şu anda yüzde 70'inde kiralama sözleşmesi imzalandığını kaydetti. Atış, üçüncü çeyrek sonunda yüzde 99 kiralama hedeflediklerini aktardı. Down Town'da 30'a yakın yabancı markanın da bulunduğunu ifade eden Atış, "Markalar arasında ilk defa Bursa'ya gelecek olanlar da var" diye konuştu.

Projede lüks konseptte 320 odalı bir otel de bulunacağını açıklayan Atış, "Otel markası Intercontinental olacak. Burada 112 adet marka residance yer alacak" bilgisini verdi.

Vakko, 7 markasıyla Down Town'da olacak

Down Town'daki yatırımlarının bir AVM'deki en büyük toplam alana sahip projeleri olduğunu ifade eden Vakko CEO'su Jaklin Güner, "Yaklaşık 4 bin metrekarelik alanda Vakko dostlarıyla buluşuyoruz. Vakko Erkek, Vakko Kadın, Vakko Home, Couture, Eşarp, Çanta, Ayakkabı, Parfüm, Aksesuar, V2K markalarımız bulunacak. 530 metrekarelik Vakkorama mağazamız ise adeta bir deneyim alanı" dedi. Bursa'nın gelişmiş imalat sanayi ve ticareti sayesinde küresel bir çekim merkezi olmaya başladığını söyleyen Güner, "7 mağazamızla 500 bin yeni müşteriye ulaşmayı hedeflediğimiz Down Town ile Bursa'da lüks deneyimini yeniden tanımlayacağız" diye konuştu. Bursa yatırımlarıyla birlikte bölgede 300 kişiye istihdam sağlayacaklarını, özellikle yönetim düzeyinde kadın istihdamını önemsediklerini dile getiren Güner, Down Town'daki mağazanın 2023 yılı içinde açacaklarını da aktardı.

2023 yılında 30 yeni mağaza açacaklarını duyuran Jaklin Güner, Nişantaşı'nda açacakları Vakko Hotel & Residence ile lüks yaşam anlayışına yeni bir soluk getireceklerini söyledi. Güner, "Stratejik satın alma işlemine imza attık ve online siparişte iyi yemek deneyimini yaşamak isteyenlerin tercih ettiği Fuudy platformunun yüzde 32'sine ortak olduk" dedi.

Arçelik, kadın bayi oranını yüzde 25 artıracak

Sürdürülebilirlik stratejisi kapsamında toplumsal cinsiyet eşitliği alanında somut hedefler koyarak birçok proje geliştiren Arçelik, 2023 Bloomberg Cinsiyet Eşitliği Endeksi'nde (Bloomberg GEI) yer aldı. Küresel operasyonlarında STEM alanlarındaki kadın istihdam oranını yüzde 16'dan yüzde 35'e yükseltmeyi hedefleyen Arçelik, Türkiye'de başlattığı WE-inTech programını, Romanya, Pakistan ve Güney Afrika'yı kapsayacak şekilde genişletti.

Arçelik, 2020 yılında hayata geçirdiği "500 Kadın Teknisyen" projesiyle de 2026'ya kadar kadın teknisyen oranını yüzde 14'e çıkarmayı hedefliyor. Bayilik ekosisteminde kadın temsiliyetini artırmak üzere hayata geçirilen, "BEKO 100 Kadın Bayi Projesi" ile de kadın bayi oranının yüzde 25'e çıkarılması amaçlanıyor. Arçelik'ten yapılan açıklamaya göre, bu yıl dünyanın 45 ülkesinden 485 şirketin yer aldığı Bloomberg GEI, cinsiyete dayalı verileri şeffaflıkla raporlayan halka açık şirketleri, piyasa değerlerine göre ağırlıklandırıyor. Endeks şirketlerin cinsiyet eşitliği alanındaki performanslarını; kadın liderliği ve yetenek hattı, ücret eşitliği, kapsayıcılık kültürü, cinsel tacizle mücadele politikaları ve kadın dostu marka kimliği olmak üzere beş kriter üzerinden ölçmelerine yardımcı oluyor. Açıklamada görüşlerine yer verilen Arçelik Üst Yöneticisi (CEO) Hakan Bulgurlu, kadının ekonomik ve toplumsal hayatta güçlenmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına destek olmak üzere kendilerine somut hedefler koyduklarını belirtti.

Hubtic savunma sanayi taşımasına da başladı

Demir-çelikten tekstile, oto yedek parçadan kimyaya kadar 35'i aşkın sektörün taşımacılık ihtiyaçları için yenilikçi çözümler geliştiren dijital lojistik şirketi Hubtic, bu sektörlerin arasına savunma sanayisini de ekledi. Bu sektördeki ilk taşımalarını hava yolu ile Brezilya'ya yaptıklarını söyleyen Hubtic CEO'su Abdullah Cansu, kara ve deniz yolu taşımacılığındaki rota sayılarını da 80'in üzerine çıkardıklarını ifade etti. Uluslararası taşımacılık işlemlerinin tek bir platform üzerinden yönetilmesini sağlayan dijital lojistik şirketi Hubtic, 2023 yılına hizmet verdiği sektör ve rota sayısını artırarak başladı. Dört binin üzerinde anlaşmalı araç ile kara yolunda Avrupa'dan Güneydoğu Asya'ya, deniz yolunda ise ABD'den Afrika'ya kadar altı kıtada 50'nin üzerinde ülkeye ulaşan şirket, rota sayısını ise 80'e yükseltti. Cansu, yeni dönemde taşımacılık modelleri ve hizmet verdikleri sektör sayısını da artırdıklarını ifade etti.

İTB Başkanı Işınsu Kestelli:

Değişkenlik, belirsizlik ve karmaşıklık dönemi yaşıyoruz

İzmir Ticaret Borsası (İTB) Yönetim Kurulu Başkanı Işınsu Kestelli, zor bir yılı geride bıraktıklarını söyleyerek "Kolay geçmeyeceğini gayet iyi bildiğimiz bir yıldayız. Yılın ne zarar vereceğini kestirmek güç" dedi.

Özlem SARSIN- İZMİR

2023 yılı ilk meclis toplantısında konuşan İTB Başkanı Işınsu Kestelli, yüksek faiz ve enflasyon konularına dikkat çekerek, "Enflasyon nedeniyle her birey nefes alırken bile vergi ödüyor aslında. Yüksek enflasyon kadar tehlikeli olan bir diğer konu da yüksek faiz. Yüksek faiz ve finansmana erişim alanındaki sıkıntılar, yatırım yapmanın önünde tüm caydırıcılığıyla dikilen dev bir engel adeta. Faiz piyasasında esasen bankalar dâhil, hiç kimsenin memnun olmadığı bir VUCA zamanı yani değişkenlik, belirsizlik, karmaşıklık ve muğlaklık dönemi yaşıyoruz. Seçimlerin zaten kırılgan olan piyasalara en az zararı vermesini diliyor ve bu konuda hem iktidara hem de muhalefete önemli sorumluluklar düştüğünü hatırlatmak istiyorum" dedi.

Milli gelirde tarım ve hayvancılığın payını yeniden yüzde 10'un üzerine çıkartacak her türlü adımın kararlılıkla atılması gerektiğini ifade eden Kestelli, "Bunun için de çağın rekabetinin getirdiği yenilikçi bir anlayışa ihtiyaç var. Tarım 4.0 diye tanımladığımız bu yeni anlayışın çok ciddi bir şekilde temel politika unsuru olması gerekiyor. Umarım bu talebimiz Ankara'da karşılığını bulur. Umutluyum çünkü pandemi sonrası tarımın stratejik önemi herkes tarafından kabul görmüş durumda. Ve önemli adımlar da atılıyor" diye konuştu.

"Yeşil tahvil için çalışmalıyız"

Avrupa Birliği'nin Yeşil Mutabakat kararının hem ülkeler hem de şirketler için hayli kapsamlı bir dönüşümü mecburi kıldığına dikkat çeken Kestelli, şunları söyledi: "Bu dönüşümü yapmayan ya da geç kalanlar için de önemli yaptırımlar getiriyor. Ama bu dönüşüm de çok yüksek maddi yatırım gerektiriyor. Bunu sağlamanın en uygun yolu ise Green Bond; yani Yeşil Tahvil. Yeşil Tahviller, kurumların, iklim değişikliğinin önlenmesi ve çevre konulu projelerde kullanılmak üzere yapacakları borçlanma için çıkarılan sabit getirili menkul kıymetlerdir. Bu tür tahvillere vergisel avantajlar sağlanması da söz konusu."

Otokar, Arma II 8x8'de seri üretime hazır

Türk savunma sanayisi bünyesinde geliştirilen yerli motorlu ilk 8x8 askeri aracı Arma II, 6 bin kilometrelik sürüş testiyle seri üretime hazır hale getirildi. Arma II 8x8 aracı, Otokar tarafından geliştirildi. Otokar Genel Müdürü Serdar Görgüç, 1987 yılında 4x4 araçları üretip ihracat başarısı yakaladıklarını, gelişen ihtiyaçları dikkate alarak öz kaynaklarıyla 2006 yılında Arma araç ailesini oluşturduklarını söyledi. Aracı 6x6 ve 8x8 olarak tasarladıklarını anlatan Görgüç, aracı birçok coğrafyada aktif olarak kullandıklarını, test ettiklerini ve müşterilerle buluşturduklarını dile getirdi. Görgüç, "Gelişen ihtiyaçlar, çok farklı platformlara uyarlanabilirlik, farklı görevler, artan tehditlere karşı daha yüksek koruma talepleri doğrultusunda 2 sene önce Arma'nın da üzerinde çeşidi için çalışmaya başladık. Çalışmalar sonunda Arma II ismini verdiğimiz araca geldik" dedi. Arma'nın başarılı bir araç olduğunu ve envanterinde bulunan ülkeler tarafından beğenilerek kullanıldığını vurgulayan Görgüç, daha fazla koruma, daha fazla iç hacim ve daha büyük kulelerin kullanımı gibi taleplere cevap verebilmek için Arma II'yi tasarladıklarını bildirdi.

Arma II'ye yerli motor güç verecek

Serdar Görgüç, Otokar olarak dışa bağımlılığı azaltma ve yerlilik oranını artırmaya yönelik birçok çalışma yaptıklarını söyledi. Görgüç Arma II'de de çok sayıda yerli sistem bulunduğuna işaret etti.

Eleman.net, gençleri iş yaşamına hazırlayacak

Eleman.net, yükseköğretim kurumlarından mezun olan öğrencilerin yaşadıkları zorlukların önüne geçmek amacıyla yeni bir adım attı. Türkiye'nin mavi yaka ve ara kademe pozisyonlarda dijital istihdam platformu Eleman.net, yükseköğretim kurumlarından mezun olan öğrencilerin iş hayatına dahil olmada yaşadıkları zorlukların önüne geçmek amacıyla İstanbul Şişli Meslek Yüksekokulu ile işbirliği protokolü imzaladı. Protokol çerçevesinde staj imkanı sunulmasının yanı sıra Eleman.net yöneticileri öğrencilerle bilgi ve deneyimlerini de paylaşacak. İstanbul Şişli Meslek Yüksekokulu ile imzalanan protokol ile öğrencilere staj imkanı sunarak öğrencilerin iş hayatına girişte yaşadığı "deneyim" engelinin önüne geçmeyi hedefleyen Eleman.net, ayrıca öğrencilerle bilgi ve deneyimlerini de paylaşacak. Protokol çerçevesinde öğrenciler Eleman.net'in bilgi merkezleri ve kütüphanelerinden de faydalanabilecek. Protokollerin devam edebileceğini belirten Eleman.net CEO'su Murat Günay, "Gençlerin iş hayatına emin adımlarla hazırlanması ve kariyer yolculuklarına güzel bir şekilde başlayabilmesi için protokollerimizi sürdürmeye devam edeceğiz. Hedefimiz bir yıl içerisinde 100 bin öğrenciye ulaşmak" dedi.

Anadolu'ya genç beyin göçü kalkınmada devrim yaratır

Prof. Işın Çelebi, "İnsanlar netlik ve güven istiyor. Yatırım kararı almak isteyen iş insanları şu anda bir karar almakta zorlanıyor" dedi. Çelebi, Kurtuluş Savaşı'ndaki ruhla yeni bir kalkınma heyecanı yaratılarak Türkiye'nin gençlerinin Anadolu'da teknoloji geliştirip ihraç edecekleri bir ekosistem gerektiğini anlattı.

Özlem ERMİŞ BEYHAN

Karaman, Urfa, Mardin, Adana, Gaziantep... Anadolu'nun potansiyeli çok yüksek birçok ilinde üniversiteler, sanayi ve Organize Sanayi Bölgeleri ile entegre biçimde teknoloji geliştiriyor. Ücretsiz konut gibi teşviklerle büyük şehirlerden bu illere göçen genç beyinler, online çalışmanın da avantajı ile Anadolu'da teknoloji ekosistemini ateşliyor... Geliştirilen teknoloji hem ülkemizin sanayisine hem de ihracata güç veriyor. "Kurtuluş Savaşı'ndaki ruhla Türkiye'nin yeni bir kalkınma devrimine ihtiyacı var" diyen Prof. Işın Çelebi'nin Türkiye hayali işte bu...

Temel mesele istikrar

"Türkiye'nin iki önemli kaynağı var: Su ve insan gücü. Bu iki gücü çok iyi kullanmak gerek" diyen Prof. Çelebi şöyle devam etti:

"Temel mesele istikrar. Bugün ekonomiye baktığınızda belirsizlik var, güvensizlik var. Yatırım yapmak isteyen insanlar güven istiyor. Anadolu'da yatırım kararı almak isteyen iş insanları şu anda bir karar almakta zorlanıyor. Ben Anadolu'yu çok yakından tanıyan, dolaşan, birçok üretici eli, sanayici ile temas eden biriyim. Tarımda örneğin müthiş bir gelecek endişesi var. Dünya fiyatları arttı, mazot, gübre ilaç fiyatları çok arttı. Anadolu sanayicisi ve işadamı, istikrar istiyor. Türkiye'nin disiplinli bir iktisat politikasına ihtiyaç duyduğunu düşünüyorum. Kamunun mutlaka ekonomide etkinliği olmalı ama kamunun etkinliği denetimde olmalı. Parlamentonun denetim yetkisi olmalı, kuvvetler ayrılığı prensibi içinde yasama yürütme yargı birbirini denetler şekilde çalışmalı. Hukuk o yüzden çok önemli. Sistem bütünlüğü ihtiyacı var Türkiye'nin."

Gençlere teşvik verilmeli

"Türkiye'nin yeni bir kalkınma hamlesi için genç beyinleri Türkiye'de tutması gerek. Gençlere Anadolu'da ücretsiz konut vermek gibi çeşitli teşvikler getirerek Anadolu'ya beyin göçünü tetiklemek gerek. Büyük kentlerde biriken genç nüfusu memleketine getirebilmek için teşvikler sağlanmalı. Online sistemle çalışılabiliyor artık. Girişimci gücü kullanılmalı. Örneğin Karaman son derece etkili bir kent. Dışarıdan 5 bin işçi çalıştırıyor. Gıda sanayiine dair çok önemli yatırımlar var. Kayseri, Karaman, Konya, Diyarbakır, Gaziantep, Urfa, Mardin... Müthiş gelişme potansiyeli olan şehirler bunlar. 200'den fazla üniversitemiz var. Buraları üreten, Ar-Ge yapan, projeler geliştiren üniversiteler haline getirmek lazım. Üniversiteleri Anadolu sanayisi ile iç içe geçirmek gerek. OSB'lerin içinde teknoloji merkezlerini geliştirmeli. Girişimci gücüne yer vermek gerek. Gençler aileleri ile örneğin Karaman'a yerleşecek, orada OSB'de yeni teknoloji geliştirecek, üniversitede ders verecek. Mustafa Kemal'in Kurtuluş Savaşı'nda yarattığı gibi bir heyecana ihtiyacı var ülkenin."

Ülkeyi gençlere hazırlamak

"Bütün Türkiye seçimi bekliyor. 6.4 milyon genç yeni olarak oy kullanacak. Bunlar Türkiye'nin geleceğinde Avrupa ile rekabet etmek istiyorlar. Altyapıyı ülke olarak bu genç nüfus için hazırlamamız gerek."

> **Düğün bayram içinde bir seçim olsun. Herkes seçimden sonra işine gücüne baksın. Asprinle tedavi bitsin, hasta bir tedaviye alınmalı. Burada da öncelik hukuk ve demokrasi koşullarının iyi çalışması olmalı. Hukuka güveni yeniden tazelemek gerekiyor Türkiye'de.**

> **Bir anımı anlatayım: 1991 seçimlerini Sayın Demirel birinci bitirdi. Özal'dan randevu aldım gittim. 'Çok mutlu olduğum bir gün' dedi. Neden dedim, seçimi kaybetmiş... '1950'den beri ilk kez seçimle bir iktidar değişti' dedi. Umuyorum ki 14 Mayıs'taki seçimler de düğün bayram içinde geçer ve sonuçları herkes kabul eder."**

Asgari ücret 10 bin TL olacak

Prof. Çelebi, asgari ücrette mart ayında bir artış daha bekliyor. "Tahminime göre Mart'ta 10 bin TL seviyesine çıkarılacak" diyen Prof. Çelebi şöyle devam etti: "GSMH'den dar gelirlilerin aldığı pay yüzde 34'tü. Bu oran yüzde 25'e düştü. İnanılmaz bir gelir gerilemesi var. Bu toplumun huzurunu da tehlikeye atıyor."

Enflasyonla daha fazla gidemeyiz

"Türkiye'nin seçim sonrasında enflasyonla çok disiplinli bir politikayla mücadeleye girmesi gerek. Türkiye enflasyonla çok fazla gidemez. Rakamları indirdiğiniz zaman hayat pahalılığı sorununu çözemiyorsunuz. Çözüm; hep hastalık kalacak, parça parça kararlar alınacak şekilde aranıyor."

Liralaşma politikası sürer mi?

"Seçime kadar olan süreç büyük bir belirsizlik içeriyor. Gördüğüm kadarıyla herkes bu belirsizliğin ne olacağını konuşuyor. Acaba liralaşma politikası daha ne kadar devam eder? Kurları sabitleyip daha ne kadar gidilebilir? İthalatı teşvik edip ihracatı cezalandıran bir sistem ne kadar üretecek? Beyin göçü ne olacak?"

1987 yılında İzmir Milletvekili seçilen Işın Çelebi, 1989-1991 ve 1997-1999 döneminde ekonomiden sorumlu devlet bakanlığı yaptı. Prof. Çelebi ile 2002 yılında kurduğu Çelebi Stratejik Danışmanlık'ın ofisinde konuştuk...

2024 sonuna kadar sürer...

Prof. Işın Çelebi, seçimler sonrasında tüm Türkiye'yi zorlu bir dönem beklediğini düşünüyor. Şöyle anlattı: "Seçimden sonraki aylar 2023 yılını toparlamaya yetmez. 2024 sonuna kadar uğraşmak lazım. Seçim sonucu ne olursa olsun bir istikrar programı uygulamak gerekecek. Bütçede gelir gider dengesi kalmadı, ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 70'in altına indi."

Temel meselemiz döviz gemi ters istikamette gidiyor

"Türkiye'nin ihracatla büyüme modeli doğru bir model. Türkiye'nin çok temel meselesi döviz. Dövizi yeterince temin edemiyorsanız, döviz kazandırıcı hizmetlerin kapılarını açmıyorsanız, tam tersine bunların yolunu kapatıyorsanız büyük sıkıntı yaratıyorsunuz demektir. İhracata dayalı büyüme modeli uluslararası ticarete uyum anlamına geliyor. Bu, rekabet gücünü ve verimliliği artırmak demek. Teknolojiyi ve verimliliği artırmak önemli. Teknolojinin üretimimizde payı yüzde 3'lerde bugün, bunu yüzde 15'e çıkarmak gerek. Gemide hep beraber koşuyoruz ama gemi ters istikamete gidiyor."

Özel kur talebini yanlış buluyorum

"Özel kur taleplerini yanlış buluyorum. Kur masada belirlenmez, piyasada belirlenir. Piyasalarda kendi işleyişi içinde çözüm bulması gerekir. Kur korumalı mevduat kitlendi, yeniden cazip hale getirmek için faiz üst sınırı kaldırıldı. Bana göre günlük kararlar alınarak götürülmeye çalışılıyor."

> **Yabancı yatırımcı belirsizlik istemez. Hukukun üstünlüğünü öncelik alır. Son dönemde yabancılar yatırımdan vazgeçiyor.**

> **UEFA sıralamasında 2002'de 8'inci idik şimdi 45'inciyiz. Bu gerileme, ekonomideki, siyasetteki yapının benzeri bir durum.**

Bertan KAYA
bertan.kaya@dunya.com

Yurt dışından şirket almanın tam zamanı

Son zamanlarda ülke içinde ekonomik belirsizlikler arttıkça, şirketlerimizin iş stratejileri de bu süreçten olumsuz etkileniyor. Şirketlerin 2023 ve sonrası için beklentileri esasen olumlu. Yatırım iştahı yüksek. Ancak diğer taraftan ekonomik kırılganlıklar, siyasi riskler ve seçim sonrası oluşacak ortam nedeniyle tüm büyüme stratejilerinin yurt içine odaklanması konusunda kafalarda soru işaretleri olduğunu biliyorum.

İşim gereği şirketlerden özellikle büyüme stratejileri konusunda çok fazla soru alıyorum. Merak edilen konu geçmiş büyüme performansımızı devam ettirmek, hatta üstüne çıkmak için ne yapmalıyız? Bu sorunun elbette çok fazla cevabı var. Sektörden sektöre, şirketten şirkete değişir. Ancak tüm şirketlerimiz için ortak hayal, yurt dışında iş yapmak. Gelirlerin en az yüzde 50-60'ını yurt dışından elde etmek.

Büyüme odağı yurt dışına kayacak

Şirketler neden yurt dışına önem vermeye başladı? Yurt içi talep son 10-15 senede yurt dışı konjonktür ve yurt içi istikrar nedeniyle güçlüydü. Ancak bu seneden itibaren, küresel resesyon, iç enflasyon ve finansa erişim zorlukları büyüme odağının yurt dışına kaymasını risk yönetimi ve potansiyel açısından zorunlu kılıyor.

Yurt dışında iş yapmak ise zor. En temel seviyede ihracat işini öğrendik ve iyi yapıyoruz. Ancak işi biraz daha ilerletmek istediğimizde yani orada yerleşik şirketler kurmak, depolar açmak, tedarik zinciri oluşturmak, mağazalaşmak, üretim yapmak istediğimizde, işler zorlaşıyor. Hele de markalaşalım dediğimizde, çok ciddi yatırımlar yapmak gerekiyor. Üstelik bütçeniz olması da yetmiyor, doğru stratejiyi belirlemek de gerekiyor.

Bu işlere çok ciddi mali kaynaklar ile girip, hüsrana uğrayan şirketler biliyorum. Hep söylediğim bir şey var, yurt dışında operasyon kurup, o operasyonu bir Türk şirketi gibi yönetemezsiniz. Yurt dışı operasyonlarınızı o ülkenin iş kültürü ve yaklaşımları ile yönetmelisiniz. Uluslararası iş yönetme kabiliyetiniz yoksa ben o işi buradan yönetir denetlerim derseniz hüsrana uğrarsınız.

ABD ve Avrupa'da sadece sonraki kuşaklara aktarılamadığı için alınabilecek şirketler var

Yurt dışında ihracat dışında fiilen faaliyet göstermek amacıyla uygulanan en yaygın strateji, Turquality destekleri ile "greenfield yatırımlara" yani sıfırdan yatırımlara girişmek. Esasen şirket satın almaya göre daha güvenli gibi dursa da diğer faktörleri göz önüne aldığımızda o kadar da avantajlı olmadığını söyleyebiliriz.

M&A kapsamındaki "satınalma stratejilerinin" daha riskli olduğunu ama daha hızlı büyüme sağlayacağını düşünüyorum. Konunun hukuki, mali ve teknik kısımları doğru yönetilirse büyük potansiyel vaat ediyor. ABD ve Avrupa'da 40'ıncı, 50'nci senelerini doldurmuş, çok sağlam müşterileri ve tedarik zincirleri olan, uzman ekipleri ile iyi cirolar elde eden, sadece kurucuları yaşlanıp işi bırakmak istedikleri için satın alınabilecek harika şirketler var. Bu tür aile şirketleri, sonraki kuşaklara aktarılamadıkları için harika bir altyapı ve potansiyel ile satın almaya açık vaziyetteler. Üstelik de enerji krizi, resesyon ve enflasyonist ortam da özsermayeleri pek de güçlü olmayan bu aile şirketlerini oldukça zorlayacak.

Daire fiyatına fabrika...

Hatırlarsanız geçtiğimiz haftalarda deri perakendecisi Desa'nın CEO'su Burak Çelet, 'İstanbul Ulus'ta 2+1 daire fiyatına fabrika aldık' demişti. Dünyanın tüm önde gelen lüks markalarının deri mamul tasarım ve üretim tesislerinin kümelendiği Toskana bölgesinde yaptıkları bu yatırım, Avrupa'da pazara daha hızlı şekilde girmelerini sağlayacak.

Hem İstanbul'da, hem de Anadolu'da nakit akışları ve özsermayesi güçlü, yatırım peşinde koşan binlerce şirketimiz var. Neden bu tür bir organik büyümeyi düşünmeyelim? Sıfırdan yatırım yapmak yerine, büyümek istediğiniz alanda kurulmuş, 40-50 senelik bir müşteri tabanı olan ve tedarik zincirine sahip bir firmayı makul koşullarda almayı neden düşünmeyelim? Bu konuda paylaşımlara devam edeceğim.

Borçlulukta Fenerbahçe birinci, Beşiktaş ikinci

KPMG Türkiye'nin, Spor Toto Süper Lig'indeki halka açık spor kulüplerinin KAP'ta yayımlanan finansal tablolarına dayanarak hazırladığı rapora göre, en fazla borcu olan kulüp sıralamasında 3.5 milyar lirayla Fenerbahçe ilk sırada yer aldı. Fenerbahçe'yi Beşiktaş ve Galatasaray takip etti.

Yapılandırma anlaşması tabloları pozitif etkiledi

KPMG Türkiye Direktörü Bora Yargıç, 3 büyük kulübün 2022 - 2023 sezonunda sahadaki performansları her ne kadar iyi gitse de geleceklerini belirleyecek finansal performanslarının her zaman gündemlerinde olacağını söyledi. Yargıç, '3 büyüklerin bankalar birliği konsorsiyumları ile yaptıkları yeniden yapılandırma anlaşmalarının sonuçları ve etkilerini finansal tablolarda ve raporlarda net olarak görmek mümkün. Bankalar Birliği konsorsiyumu yapılan yapılandırma anlaşmaları bu spor kulüplerinin finansal tablolarında pozitif etki yaratırken nakit akışı sağlamalarına da katkısı oldu. Üç büyük futbol kulübünde asıl sıkıntı gelir tarafında sürekliliği olmayan ve yeterli gelir yaratamamanın verdiği negatif tablo oldu" dedi.

Yeni spor yasası ile birlikte spor kulüplerinde artık kurallar değişti. Nisan 2022 tarihinde çıkan yeni spor yasası ile birlikte spor kulüplerinin finansal performansı, denk bütçe, harcama limitleri gibi hususlar çok daha önemli hale geldi. Yıl sonuna doğru çıkan 4 yönetmelik ile de yeni spor yasası, alt mevzuatları ile şekillenmeye devam ediyor. KPMG Türkiye, ülkemizde halka açık spor kulüplerinin Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda (KAP) yayımlanan 1 Haziran - 30 Kasım 2022 dönemine ait 6 aylık finansal tabloları ve denetim raporlarına dayanarak dikkat çekici rakamları ve hususları kamuoyu ile paylaştı.

Hasılat ve gelirde Fenerbahçe önde

Buna göre, hasılat ve satış geliri en fazla olan kulüp yaklaşık 1 milyar 36 milyon TL ile Fenerbahçe A.Ş. olurken, Beşiktaş A.Ş 659 milyon TL ile ikinci, Galatasaray A.Ş. ise 592 milyon TL ile üçüncü sırada yer aldı. Fenerbahçe A.Ş. bu dönem için yaklaşık 261 milyon TL brüt kâr açıklarken Galatasaray A.Ş. 254 milyon

TL, Beşiktaş A.Ş. ise 72 milyon TL dönem zararı açıkladı. Açıklanan mali tablolara göre net finansal borçları en fazla olan kulüp Fenerbahçe A.Ş. olarak dikkat çekiyor. Beşiktaş, Fenerbahçe ve Galatasaray'ın 30 Kasım 2022 itibarıyla borç durumu şu şekilde gerçekleşti: Fenerbahçe A.Ş. 3 milyar 570 milyon TL ile ilk sırada yer alırken, Beşiktaş A.Ş. 3milyar 231 milyon TL ile ikinci, Galatasaray A.Ş. ise 2 milyar 648 milyon TL ile üçüncü sırada yer aldı.

En yüksek negatif sermaye Beşiktaş'ta

Öz kaynaklarda negatifler Üç büyük spor kulübü Beşiktaş, Fenerbahçe ve Galatasaray ile ilgili raporların görüş kısmında belirtilen "borca batıklık" uyarısı dikkat çekiyor. Bilançoların pasif kısmında yer alan özkaynaklar, üç kulüpte de negatif bakiye veriyor. Mali tablolara göre; Beşiktaş'ın öz sermaye toplamı eksi 2 milyar 485 milyon TL, Galatasaray'ın eksi 1 milyar 390 milyon TL, Fenerbahçe'nin ise eksi 1 milyar 45 milyon TL oldu. Öz sermaye tarafında ise en yüksek negatif sermaye Beşiktaş'a ait. Esas faaliyet zararları önceki dönemle karşılaştırıldığında Galatasaray'da yüzde 329 artış görünürken Beşiktaş'ta ise yüzde 2 azalma oldu.

Ayakkabı sektörü ve ayakkabı yan sanayicileri, rekabet güçlerini birleştirmek amacıyla ayakkabıda yüzde 10 indirim kararı aldı. Gelişmenin detayları AYMOD Fuarı'nda paylaşıldı.

Ayakkabıcı ve yan sanayici yüzde 10 'indirim'de anlaştı

Nurdoğan ARSLAN ERGÜN

Türkiye ayakkabı ve ayakkabı yan sanayi sektör temsilcileri, AYMOD Fuarı öncesi bir araya gelerek yüzde 10 indirim yapılması konusunda anlaştı. Her iki sektörün üst örgütleri Türkiye Ayakkabı Sanayicileri Derneği (TASD) ve Ayakkabı Yan Sanayicileri Derneği'nin (AYSD) yönetimi bir araya gelerek üyelerinden ürettikleri mamul, yarı mamul ve ayakkabı fiyatlarında indirim yapmaları çağrısında bulundu. Bu çağrının ayakkabı ve ayakkabı yan sanayiinde olumlu karşılandığını söyleyen TASD Başkanı Berke İçten, "Dünyanın ve ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik koşullar nedeniyle büyük uğraşlarla kazanılmış pazar avantajını kaybetmeme adına, bütün koşulları göz önünde bulundurarak AYSAD ve TASD üyelerinin, ürünlerinde yüzde 10 indirim yapması konusunda tavsiye kararı aldık" dedi. Bu kararı ihracatta hız kaybetmeme ve iç pazarda da enflasyon ile mücadele için değerli bir adım olarak değerlendiren İçten, "Ayakkabı ve ayakkabı yan sanayi sektörleri olarak bizler aynı geminin içerisinde birlikte daha güçlü bir şekilde yol alacağız" diye konuştu.

AYMOD 68'inci kez açıldı

Bu arada, TASD tarafından 68'incisi gerçekleştirilen ve alanında Avrupa'nın en büyük organizasyonu olan Uluslararası AYMOD Ayakkabı Moda Fuarı dün başladı. Fuarın açılış törenine Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe, İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçıvan, İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, TASD Başkanı Berke İçten katıldı. İçten, ayakkabı sanayisinin 2022'de hem iç hem de dış pazarda başarılı bir performans gösterdiğini söyledi. İçten, 2022'yi 1.2 milyar dolar ihracatla kapattıklarını, 2023'e de 1.5 milyar dolar hedefi ile başladıklarını aktardı

E-ticaretin önemi daha da arttı

Fuarın açılışında konuşan TİM Başkanı Mustafa Gültepe, ihracatçıların yeni pazarlara açılmasının gerekliliğine dikkat çekti. Gültepe, "Ticaret Bakanlığımızın 'Uzak Ülkeler Stratejisi' bu yolda bize yeni fırsatlar sunuyor. Ocak ayında Venezuela ve Pakistan'a ticaret heyetleri düzenledik. 19'u ilk çeyrekte olmak üzere birliklerimizle birlikte bu yıl 100 ticaret heyeti planladık. Ayrıca 45 alım heyetini ülkemizde ağırlayacağız" dedi. İTO Başkanı Şekib Avdagiç ise sınıraşırı e-ticaretin önemine vurgu yaparak, Türkiye'deki üreticilerin ürettikleri malları dünyanın her yerindeki tüketicilere ulaştırması gerektiğini söyledi. İSO Başkanı Erdal Bahçıvan da üretilen ürünlerin sürdürülebilir olması gerektiğini belirtti.

2023

yılında toprak kaybı 130 milyon ton/yıla indirilecek

DÜNYA

Hazırlayan: Emel YİĞİT

2 Şubat 2023 • PERŞEMBE

s17 tarım

Tarım makinalarında stokçuluk başladı

Tarım makinaları pazarında fiyatlar sürekli artıyor. İddialara göre artan fiyatlar yüzünden stokçular türedi. Tarım makinalarını alıp bekleyen stokçular, bir süre sonra yüksek fiyatla elden çıkarıyor.

TÜİK'in verilerine göre geçen yıl 1 milyon 269 bin 912 adet taşıtın trafiğe kaydı yapıldı. Aralık ayında trafiğe kaydı yapılan taşıtların yüzde 6,4'ünü traktörler oluşturdu. Yine aralık ayında trafiğe kaydı yapılan traktör sayısı bir önceki aya göre yüzde 12 arttı. Geçen yılın aynı ayına göre trafiğe kaydı yapılan traktör sayısı yüzde 26,3 artarken aralık sonu itibarıyla trafiğe kayıtlı taşıtların yüzde 7,9'unu traktör oluşturdu. Türk Tarım Alet ve Makineleri İmalatçıları Birliği'nin (TARMAKBİR) açıklamasına göre Türkiye'de 2022 yılında 66.943 adet traktörün (2021 ve 2022 model) trafiğe tescili gerçekleşti.

2022 yılı sonuçlarına göre Türkiye, yine Avrupa'da en çok traktörün satıldığı ülke olurken, ikinci sırada 35.687 adetle Fransa ve üçüncü sırada 30.331 adetle Almanya yer aldı. Bununla birlikte pazar büyüklükleri adetsel değil de değer bazında incelendiğinde AB ortalaması Türkiye'nin yaklaşık 2,5 katı.

%12
Aralık ayında trafiğe kaydı yapılan traktör sayısı bir önceki aya göre yüzde 12 arttı

3 milyon TL
İhtiyaca göre traktör ve ekipmanları tamamlama maliyeti 3 milyon lira civarında hesaplanıyor.

122 bin
Avrupa'da 2022 yılının ilk 3 çeyreğinde 122 bin adet traktör trafik tescili gerçekleşti.

66. 943
2022 yılında 66.943 adet traktör trafiğe tescil edildi.

TARMAKBİR verilerine göre trafiğe kaydı yapılan 66.943 yeni traktörün 55.366'sı 2022 model olurken, kalanı (11.577 adet) 2021 model olarak kayıtlara geçti. Türkiye, traktörde adetsel anlamda dünyada en büyük pazarlardan biri olarak değerlendiriliyor. Yıllara göre bazen değişkenlik gösterse de Hindistan, Çin, ABD'nin ardından dördüncü büyük traktör pazarı Türkiye.

Tarım ekipman maliyeti çiftçiyi zorluyor

Tarım kesimi yatırımları içinde traktör ve tarım araçları önemli bir yer tutuyor. Bugün ihtiyaca göre traktör ve ekipmanların tamamlanma maliyetinin 3 milyon lira civarında olduğu belirtiliyor. Ancak enflasyon ve döviz kurundaki artışlardan tüm araçlarda olduğu gibi traktörler de nasibini almış durumda.

Piyasada en çok rağbet gören markanın sıfır fiyatları 400 bin lira civarından başlıyor.

Tarım araçlarında son yıllarda çarpıcı bir fiyat artışı söz konusu. 2019'da ortalama bir modelin fiyatı 120 bin lirayken bugün aynı modelin fiyatı 600 bin lira civarında. En çok fiyat artışının ise 2022 yılında yaşandığı görülüyor. Fiyatların her ay hatta zaman zaman ayda birkaç kez güncellendiği geçen yıl yüzde 60 civarı fiyat artışı yaşandı.

Ve bu fiyat artışları traktör ve diğer ekipmanlarda stokçuluğu gündeme getirdi. İddialara göre traktörlerin önemli bir kısmını aracılar satın alıyor. Traktörlerin rant aracı haline geldiği belirtilirken bayilerde traktör olmadığı söyleniyor. Bazı aracılar tarafından satın alınıp depolarda tutulan traktör ve ekipmanlar, fiyatları arttıkça yüksek karlarla elden çıkarılıyor. İdialara göre bahçeleri traktör ve tarım makinalarıyla dolduranlar bulunuyor.

Diğer yandan işin bir diğer boyutu çiftçi tarafında yaşanıyor.

Banka kredisiyle traktör alan çiftçi borcunu ödedikten sonra ikinci elde traktörünü satıp toplu para alıyor. Sonra tekrar krediyle traktör alıyor.

Üretimden kazanamayan veya zarar eden çiftçinin yaşamını idame ettirmek için bu yola başvurduğu belirtiliyor.

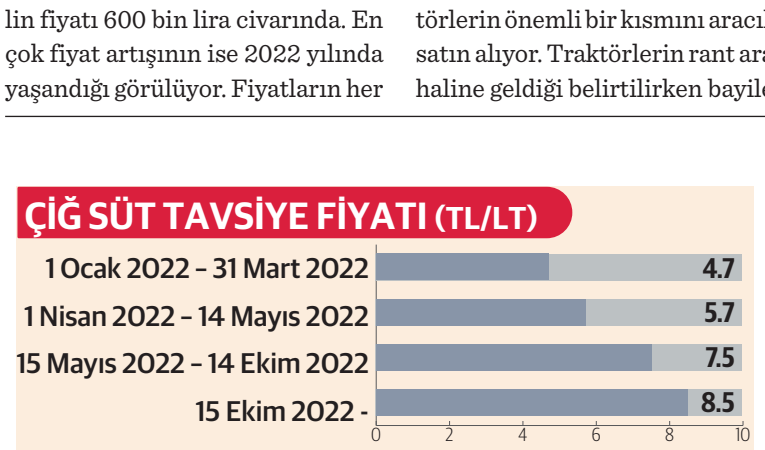

Sütün üretim maliyeti çiğ süt fiyatını geçti

Ulusal Süt Konseyi önceki gün çiğ süt fiyatlarını belirlemek üzere acil toplantı yaptı. Beklentiler fiyatın artacağı yönündeydi. Ancak toplantıdan süt fiyatlarıyla ilgili bir değişiklik kararı çıkmadı.

Ulusal Süt Konseyi'nin açıkladığı son verilere göre Türkiye genelinde çiğ sütün litre maliyeti ocak 2023 itibariyle 9,69 lira. Konseyin 15 Ekim tarihinde belirlediği çiğ süt litre tavsiye fiyatı 8,5 liraydı.

Çiğ süt fiyatının maliyetinin altında kalması nedeniyle üretici tarafında tepkiler büyürken, önceki senelerde olduğu gibi süt ineklerinin kesime gönderilmesinden endişe ediliyor.

TMO, kabuklu fındık satışlarına başladı

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) kabuklu fındık ihracatının kesintiye uğramaması ve piyasaların düzenlenmesi ile birlikte ülke ve bölge ekonomisine katkı sağlamak için Kurum stoklarında bulunan kabuklu fındıkların bir kısmının satışa açıldığı belirtildi. Firmalar talep ettiği ürün miktarına karşılık gelen bedelin yüzde 10'unu TMO hesaplarına yatırdıklarına dair dekont ile birlikte 7 Şubat mesai bitimine kadar ürün almak istedikleri başmüdürlüğe yazılı olarak müracaatta bulunacaklar. Satışlar Trabzon, Giresun, Ordu, Samsun ve Kocaeli Başmüdürlükleri tarafından yapılacak.

Çiftçi Kayıt Sistemi güncellemesi e-Devlet üzerinden yapılabilecek

Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) ürün güncelleme işlemleri e-Devlet üzerinden yapılabilecek.

Tarım ve Orman Bakanlığından yapılan yazılı açıklamaya göre, tarımın dijitalleştirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında, ÇKS kayıt yenilemeleri için 1 Ekim 2022 itibarıyla e-Devlet üzerinden başvuru imkanı getirilmişti. Ayrıca İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine de bizzat başvuru yapılabiliyor.

Bu sürecin bir devamı olarak, ÇKS ürün güncelleme işlemleri de 1 Şubat'tan itibaren ilk kez e-Devlet Kapısından yapılabilecek. Güncelleme talepleri için İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine şahsen de başvuruda bulunulabilecek. Ürün güncelleme başvuruları 28 Şubat'ta sona erecek. ÇKS'nin e-Devlet entegrasyonunun ilk fazı olan kayıt yenileme başvurularının e-Devlet üzerinden gerçekleştirilmesi süreci, 1 Ekim 2022 itibarıyla hayata geçirilmişti.

Emel YİĞİT
emel.yigit@dunya.com

Marmaris'teki sel ve erozyon gerçeği

Bir yandan kuraklık, bir yandan sel felaketleri. İklim değişikliğinin bize getirdiklerinin belki de şimdilik en hafifi. Anadolu'nun büyük bir kısmı kuraklıktan perişanken, Ege geçen hafta yağışlara teslim oldu.

Muğla'da iki yıl önceki büyük yangını hatırlıyorsunuzdur. Dağlar taşlar yandı. Günlerce süren yangınlardan en çok etkilenen ilçe Marmaris'ti. Hatta İçmeler ki en yeşil semtlerinden biriydi, etrafında neredeyse yanmayan ağaç kalmadı. Ve yazın yangınlarla kavrulan Marmaris'te geçen hafta bir sel felaketi yaşandı.

Metrekareye yaklaşık 120 kg yağış düştü, evleri su bastı. Dağlardan akan sularla gelen yüzlerce tomruk şehrin yollarını kapattı. Masmavi denizin akan toprakla birlikte kahverengiye dönüşmesini izledik. Öyle böyle değil şehrin içinden şiddetli bir nehir akıp geçti.

Bir yandan yanan bölgelerde ağaçlandırma çalışmaları yapılıyor ama yıllar alacak olan bu süreçte verimli topraklarımızı kaybedeceğiz. Görünen bu. Orman toprağı yüzlerce yılda oluşuyor. Tarım ve Orman Bakanlığı Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre Türkiye'nin yüzde 59'u yüzde 12 den fazla eğimli alanlardan oluşuyor ve bu alanların yüzde 11,5'inde şiddetli ve çok şiddetli erozyon görülüyor.

Tarım alanlarımızı kaybediyoruz

Yine Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğünün değerlendirmesine göre Türkiye'nin içinde bulunduğu coğrafi konum, iklim, topografya ve toprak şartları, ülkemizin erozyona karşı hassasiyeti artırıyor. Türkiye açısından erozyonun sebepleri incelendiğinde insan faktörü ön plana çıkıyor. Türkiye yüzölçümünün yüzde 60,28'sinde çok hafif, yüzde 19,13'ünde hafif, yüzde 7,93'ünde orta, yüzde 5,97'sinde şiddetli ve yüzde 6,7'sinde çok şiddetli olarak dağılım gösteriyor.

Arazi kullanımı açısından değerlendirildiğinde yer değiştiren toprağın yüzde 38,71'i tarım alanlarında, yüzde 4,17'si orman alanlarında ve yüzde 53,66'sı mera alanlarında meydana geliyor.

Türkiye'de çölleşmenin başlıca sebepleri; toprak erozyonu, hatalı tarım uygulamaları ve arazi kullanımı, hatalı sulama teknikleri sonucu tuzlanma, bitkilerin yetişmesini engelleyen tuzlu, jipsli ve aşırı alkali reaksiyon gösteren ana materyaller, ormansızlaşma, aşırı otlatma ve üst toprağın kirlenmesi... Ayrıca artan nüfusun doğal kaynaklara gittikçe artan talebi ve baskısı çölleşmenin sebeplerinden biri olarak gösteriliyor.

Erozyonla mücadele 1946 yılından bu yana sürüyor. 2008-2012 yıllarını kapsayan "Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberliği Eylem Planı" çerçevesinde, beş yılda 2 milyon 429 bin hektar alanda ağaçlandırma, erozyonla mücadele ve ormanların iyileştirilmesi çalışmaları yapılmış. Türkiye'de yılda erozyonla taşınan toprak miktarı 500 milyon ton iken 2018 yılında 154 milyon tona indirilmiş. 2023 yılında toprak kayıplarının 130 milyon ton/yıla indirilmesi hedefleniyor.

Bir yandan seller, bir yandan kuraklık. Bakanlık kuraklıkla mücadele planını açıkladı geçen hafta. Suyu da toprağı da korumak zorundayız. Sadece kendimiz için değil, gelecek nesiller için...

daha güçlü,
daha özgün,

objektif
ve tarafsız
habercilik

abone olun!

Tolga DEMİRBAŞ
0535 511 55 95
tolga.demirbas@dunyaeko.com

Hülya TÜRKMEN
0533 355 43 01
hulya.turkmen@dunyaeko.com

Canan MERAL
0542 640 24 24
canan.meral@dunyaeko.com

Özge GÜLER
0530 662 00 03
ozge.guler@dunyaeko.com

www.dunyastore.com

C M Y B

"İhracatta nicelik değil nitelik önemli"

Gaziantep Ticaret Odası (GTO) Başkanı Tuncay Yıldırım, ihracattaki sorunların çözümüne odaklanmanın önemini vurguladı. "GTO'ya kayıtlı Suriyeli firma sayısı iç savaştan önce 14 iken şimdi 3 bin 200 oldu" diyen Başkan Yıldırım, yeni ekonomik değerler yaratırken yerel ekonomiyi de korumaya odaklandıklarını ve haksız rekabet oluşmaması için çalıştıklarını anlattı.

Güneş DOĞDU SOYLU
GAZİANTEP

Gaziantep ekonomisinin lokomotifinin ihracat ve ihracata yönelik üretimler olduğunu, bu nedenle küresel gelişmelerin şehir ekonomisini direkt etkilediğini bildiren Gaziantep Ticaret Odası (GTO) Başkanı Tuncay Yıldırım, ihracattaki sorunların çözümüne odaklanmanın önemini vurguladı. GTO Başkanı Yıldırım, ihracatta niceliğin değil niteliğin önemli olduğuna vurgu yaptı. Kent ekonomisine dair konuşan GTO Başkanı Tuncay Yıldırım projeleri hakkında DÜNYA'ya özel açıklamalarda bulundu.

"Haksız rekabet olmaması için çalışıyoruz"

Suriyeli firmalar ile Türk firmalar arasında haksız rekabete sebep olacak herhangi bir uygulama olmaması için çalıştıklarını ifade eden Başkan Yıldırım, savaştan önce GTO'ya kayıtlı 14 Suriyeli firma var iken şimdi bu sayının 3 bin 200 olduğunu söyledi.

"Gaziantep dün sanayi kenti olmadı" diyen Başkan Yıldırım, başarılarının tarihi İpek Yolu üzerindeki şehrin köklü ticaret kültürüne, Antep Savunması'nda İmalat-ı Harbiye Fabrikası'nda kendi cephanesini üreten Tüfekçi Yusuf'a dayanmakta olduğunu ifade etti. Yıldırım, "Gaziantep 100 yıldır sanayi kentidir, kendi girişimcisi, kendi sermayesi, kendi emekçileri ile beraber 100 yıllar boyunca da sanayi kenti olmaya ve küresel ekonomide başarılara imza atmaya devam edecektir" dedi.

Hedef kilo başına ihracat değerini artırmak

Gaziantep'te ihracatta artık niteliğe odaklanarak hedeflerinin kilo başı ihracat değerini yükseltmek üzerine belirlenmesi gerektiğini söyleyen Başkan Yıldırım, "2022 yılında başta Avrupa olmak üzere ana ihracat pazarlarımızdaki daralmanın olumsuz etkilerini biz de hissettik. Bunun yanında Rusya – Ukrayna savaşının devam eden etkileri, mevcut enflasyonist ortam, finansmana erişimde yaşanan sıkıntılar gibi birçok sorunla mücadele ettiğimiz bir yıl geçirdik, işletmelerimizin verimliliği ve kârlılığı düştü. Tüm bu olumsuzluklara rağmen ihracatımızı yüzde 4,3 artırarak 10,5 milyar dolara taşıdık. Halâ dış ticaret fazlası vermeye devam ediyoruz.

Eğer bu ihracat performansını artırarak devam ettirmek istiyorsak eğri oturup doğru konuşmalı, büyümenin temeline koyduğumuz ihracattaki sorunların çözümüne odaklanmalıyız. Şu an ihracat rakamlarımız niteliği değil niceliği ifade ediyor. Yüksek ihracat rakamları düşük TL kaynaklı olup, ihracatçının kâr marjları ve satış miktarları düşmüş durumda.

2023 yılında ihracat hedefimiz şu kadar milyar dolar diyebilir ve hedefi tutturabiliriz de... Ancak bu sadece ihracatı niceliksel olarak tanımlar. Kârsızlığı, düşük kilo başı ihracat değerini, düşen rekabet gücünü, pazar riskini ifade eder. Bizim niteliğe odaklanarak hedefimizi kilo başı ihracat değerini yükseltmek üzerine belirlememiz gerekir" ifadelerini kullandı.

"Irak'taki potansiyeli doğru değerlendirmeliyiz"

Gaziantep'in ihracatındaki pazarlarına bakıldığında ilk sırada Irak'ın olduğunu aktaran Başkan Yıldırım, "Geçen yılki ihracat pazarlarımızda ilk üçte Irak, ABD ve Suriye var. Irak'a ihracatımız yüzde 22,6 artmış. 1 milyar 978 milyon dolarlık ihracat ile ilk sırada. Geçtiğimiz günlerde Sayın Valimiz ile Bağdat'a yaptığımız ziyarette de gördüm ki Irak'ta mal ihracatından öte büyük bir potansiyel mevcut. Özellikle de müteahhitlik, altyapı ve hizmet ihracatını yeniden değerlendirmeliyiz. Bu konuda önümüzdeki süreçte Gaziantep iş dünyası ile Iraklı iş insanlarını bir araya getirecek çalışmalar yapmak için Irak Ticaret Bakanı ile heyetimiz mutabakata vardı" dedi.

"Suriye Masası'nın hedefi yerel ekonomiyi korumak"

Suriye'de yaşanan iç savaş ile başlayan göçü ilk karşılayan illerden biri olarak, büyük bir sorumlulukla karşı karşıya kaldıklarını anlatan Başkan Tuncay Yıldırım, "Savaştan önce Odamıza kayıtlı Suriyeli firma sayısı sadece 14'iken bu rakam 2016 yılına geldiğimizde 700'e ulaşmıştı. 2022 yılı sonunda ise 3 bin 200 oldu. Sayısı hızla artan Suriyeli firmaların Türkçe, Türk iş kanunları ve prosedürleri, bankacılık hizmetleri ve diğer birçok konuda problem yaşadığını gözlemledik. Ortada beklenmedik bir durum vardı ve bunun doğru yönetilmesi gerekiyordu. Gelen sermaye ve işgücü potansiyelinin yeni iş alanlarına, üretime ve istihdama yöneltilmeliydi. Bir meslek örgütü ve şehrin en büyük sivil toplum kuruluşu olarak bu konuda farkındalık yaratmak, dikkat çekmek, sorunları sahada tespit edip yetkililere aktararak çözüm aramak için 2016 yılında GTO Suriye Masası'nı kurduk. Yaptığı çalışmalar ile 2019 yılında Dünya Odalar Federasyonunun düzenlediği 11. Dünya Odalar Yarışmasının "En Sıra Dışı Projeler" kategorisinde birincilik alan Suriye Masası'nın temel hedefi aslında yerel ekonomiyi korumak" şeklinde bilgi verdi.

Haksız rekabet olmamalı

Başkan Yıldırım, "Yerel ekonomi zarar görmeden yeni ekonomik değerler yaratmak, haksız rekabeti önlemek ve birlikte çalışarak, birlikte üretebilmenin önünü açabilmek. Suriyeli firmalar ile Türk firmalar arasında haksız rekabete sebep olacak herhangi bir uygulama olmaması için çalışıyoruz" dedi.

"Projelerin birbiri ile uyum sağlaması verimlilik ve kaynak israfı açısından kritik"

Cumhuriyetin 100. yılının kutlanacağı bu özel yılda ekonomik mücadelenin de zorlu geçeceğini bilerek 30 binin üzerindeki üyelerinin önünü açmak, sorunlarının çözümü, ihtiyaçlarının karşılanması noktasında onların gür sesi ve güçlü temsilcisi olacaklarını bildiren Yıldırım, şu bilgileri verdi:

"Odamız uzman kadrosu ile üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, üyesinin hızla gelişen ve değişen dünyaya uyumunu kolaylaştırabilmek için birçok hizmet sunuyor. Hem hizmet birimlerimiz hem de iştiraklerimiz aracılığıyla üyelerimize eğitimden, dış ticarete, mesleki gelişime, endüstriyel tasarıma, yeşil dönüşüme, girişimciliğe, gastronomiye kadar birçok alanda hizmet veriyoruz. Tüm bunlarla beraber etkin ticari diplomasi ve lobi gücümüz ile mesleki konularda üyelerimizin beklenti, sorun ve çözüm önerilerini yetkililere ulaştırıp, sonuçlanmasını sağlamak için çalışıyoruz.

2023 ekonomik mücadelenin zorlu geçeceği bir yıl olacak. Bununla birlikte Cumhuriyetimizin 100.yılı olmasından dolayı da özel bir yıl. Böyle bir yıl için en önemli projemiz, Gaziantep başarısının mimarları üyelerimizin önünü açmak, sorunlarının çözümü, ihtiyaçlarının karşılanması için onların gür sesi, güçlü temsilcisi olmak. Bugüne kadar üyelerimizin ve kentimizin hizmetine sunduğumuz onlarca projenin sürdürülebilirliğine odaklanmak. Bir projeyi hayata geçirmekten çok onun devamlılığını sağlamayı çok daha değerli buluyorum. Projelerimizin devamlılığını sağlamakla birlikte birbirlerini tamamlamasına da dikkat ediyoruz. Böylece hem verimlilik artıyor hem de kaynak israfı olmuyor."

Ürününüz çevre kaygısı taşımıyorsa satılamayacak

"Dış Ticaret İstihbarat Merkezi" ile pek çok işletmenin ilk ihracatını gerçekleştirdiğini ve yeni pazarlara açılma şansı elde ettiğini aktaran Başkan Yıldırım, "Merkezimizin yürüttüğü "How to be international?" projesi kapsamında 30 KOBİ'ye dış ticaret istihbarat koçluğu verdik, 60 kişiyi de dış ticaret alanında eğitim istihdamını sağladık. Aynı projeye bu yılda da devam ediyoruz. Tabi dış ticareti öğretmek ile iş bitmiyor. Çünkü artık geleceğin ekonomi politikalarına çevreci kaygılar yön veriyor. Eğer ürününüz çevreci kaygıyı taşımıyorsa en kaliteli, en ucuz ürün de olsa satamayacaksınız. Uyumlanmak, dönüşmek zorundasınız. İşte üyelerimizin yeşil dönüşüm sürecine rehberlik etmek hedefi ile "GTO Yeşil Teknoloji Koordinasyon Merkezi" kurduk, bu yıl aktif olarak hizmet verecek" ifadelerini kullandı.

"Borcunu düzenli ödeyenlere ceza verilmemesi gerekiyor"

Her yapılandırmada olduğu gibi son dönem gündemde olan yapılanmada da borcunu düzenli ödeyenlere ceza verilmemesi gerektiği anlatan Başkan Yıldırım şöyle konuştu: "COVID, arkasından yüksek enflasyon ve girdi maliyetlerindeki yüksek artışlar üreticiyi de tüketiciyi de devleti de çok yordu. Yüksek enflasyon nedeniyle bozulan bilançolar, artan maliyetler, bozulan yapılandırmalar karşısında reel sektör olarak zorlanıyor ve bizi rahatlatacak bir yapılandırma istiyorduk. Borçların en uygun koşullarda ve uzun vadede yapılandırılması, matrah ve vergi artırımı, kasa ve cari hesap düzeltmesi, stok affı, imar barışı gibi konularda düzenleme yapılması talebinde bulunuyorduk. Dolayısıyla, bu yapılandırma paketi gerekliydi. Ancak her yapılandırma paketinde ifade ettiğimiz gibi; yapılandırma borcunu düzenli ödeyenlere bir ceza olmamalı. Borcunu ödeyemeyenler olduğu gibi yükümlülüklerini yerine getiren, devlete borcu olmayan mükellefler de var. Onları da unutmamak, desteklemek gerek. Vergisini düzenli ödeyenlere SGK'nın uyguladığı gibi vergide de indirim uygulanmalı."

"30 girişimci kadına ürün geliştirme desteği verildi"

2022'nin sonlarına doğru faaliyetlerine başlayan Gaziantep Gastronomi Akademisi (GAGA) ve Uygulama Restoranı BULLA'nın GTO'nun birçok projesi ile entegre çalıştığına dikkat çeken Yıldırım, "Kadın kooperatifleri ve kadın girişimcileri destekleyen projemizin 2022 yılındaki ilk döneminde iş, kapasite ve ürün geliştirme programı kapsamında 80 girişimci kadına 3 ay boyunca eğitim ve ardından 30 girişimci kadına ürün geliştirme desteği verildi. Projede tarım ve gıda alanında 15 inovatif ürün ortaya çıktı ve bunlardan 7 tanesi için de patent başvurusu yapıldı. Tüm bu çalışmalar GAGA'nın altyapısı kullanılarak yapıldı. Projenin 2023'te ikinci dönemi başlıyor. Yine Mesleki Yeterlilik Merkezimizin gastronomi alanındaki sınav ve belgelendirme hizmetleri için de GAGA'nın yüksek standartlarda hazırlanan mutfaklarını kullanıyoruz" diye konuştu.

"GETHAM'da girişimciler fikirlerini sürdürülebilir işe dönüştürüyor"

Bölgedeki KOBİ'lerin katma değer üretme süreçlerini desteklemek amacıyla Odanın en önemli projelerinden olan Gaziantep Endüstriyel Tasarım ve Hibrit Modelleme Merkezi(GETHAM) hakkında konuşan Başkan Yıldırım, "KOBİ'lerimiz GETHAM'ın son teknoloji ekipmanlarla donatılmış 8 farklı laboratuvarından prototip mühendisliği ve imalat danışmanlığı hizmeti alarak iç ve dış pazarda rekabet güçlerini artırabilirler. Bununla birlikte girişimcilerimiz iş fikirlerini sürdürülebilir bir iş haline getirmek için GETHAM bünyesinde bulunan Start-Up ofislerinde tasarımdan marka iletişimine kadar geniş bir çerçevede danışmanlık desteği alabiliyorlar. Ayrıca nitelikli işgücü ihtiyacını karşılamak için uygulamalı eğitimler veriyoruz.

Örneğin son dönemde trend olan ve sektöründe ciddi insan kaynağı ihtiyacı olan, Bilgisayar destekli 3D Modelleme ve Tasarım Eğitimi, 3 Eksen ve 5 Eksen Talaşlı İmalat Eğitimleri, Tersine Mühendislik Eğitimi, 3D Yazıcı Eğitimi, Web Tasarımı Eğitimleri uygulamalı olarak veriyoruz. Bunun yanında, zanaat ve el becerilerinin geliştirilmesi ve bölgenin genetiğinde olan mesleklerin bir sonraki nesille aktarılmasını ve katma değer kazanmasını desteklemek için de Ayakkabı Tasarımı ve Üretimi Eğitimi, Takı Tasarım Eğitimi gibi klasik sektörlere yönelik uygulamalı eğitimler veriliyor" şeklinde konuştu.

1.3 milyon

Temiz enerjiye yatırım yaparak hava kalitesinin iyileştirilmesi, yılda 1.3 milyon hayat kurtarabilir.

DÜNYA
sürdürülebilirlik

Hazırlayan: **Başak Nur GÖKÇAM**

2 Şubat 2023 • PERŞEMBE

METRO TÜRKİYE'DEN ÇEVRECİ PROJE:

Şişeni dönüştür kuponunu kazan

Metro Türkiye, geri dönüştürülebilir içecek, ambalaj ve şişeleri Metro Türkiye Kozyatağı Mağazası'na getiren müşterilerine her 10 şişe için 2 liralık kupon veriyor.

Metro Türkiye, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na bağlı Çevre Ajansı tarafından 2024 yılında zorunlu uygulamaya başlanacak "Ulusal Depozito Yönetim Sistemi" öncesinde Kozyatağı Mağazası'nda Depozito Toplama Projesi'ni başlattığını duyurdu.

3.5 milyon şişe dönüşümü hedefleniyor

Geri dönüştürülebilir cam, plastik ve alüminyum içecek ambalajı şişelerini Metro Türkiye Kozyatağı Mağazası'na getiren müşterilerine her 10 şişe için 2 liralık kupon vereceğini duyuran Metro Türkiye, bu projeyle hem profesyonel müşterilerini hem de son tüketicileri geri dönüşüme teşvik etmeyi amaçlıyor. Ayrıca şirket, makine ve manuel olarak depozito toplayarak fark yaratan perakende şirketler arasına da adını yazdırıyor. Projenin ilk etabında ise bir yıl içinde 3,5 milyona yakın şişenin geri dönüşüme kazandırılması hedefleniyor.

Projeye ilişkin konuşan ve sürdürülebilir bir gelecek için toplumsal bilinç düzeyinin yükselmesi gerektiğini belirten Metro Türkiye CFO'su Aslı Aracıoğlu, sürdürülebilirlik çalışmalarını sadece kendi operasyonları ile sınırlı tutmadıklarını belirterek, müşterilerini ve tedarikçilerini de dahil ettikleri bir strateji izlediklerinin altını çizdi.

Projede pilot mağaza seçilen Kozyatağı mağazasındaki depozito toplama alanının projeye sponsor olan Mey/Diageo, Şişecam, Üçge İeco ve Fayda Yazılım'ın katkılarıyla hizmete açtıklarını belirten Aracıoğlu, "Operasyonel süreç ve müşteri hassasiyetini ölçümlemek anlamında önemli bir fırsat olarak gördüğümüz bu öncü proje, müşterilerimizin katılımıyla etki alanını büyütecek" dedi.

4 yılda 52 tona yakın plastik tasarrufu

Metro Türkiye, çevresel etkisi yüksek olan plastik ambalajların ağırlıklarını azaltmak için de 2019'dan bu yana çalışmalarını devam ettiriyor. Bu kapsamda, Metro markalı ürünlerin ambalajından yaklaşık 52 ton plastik azaltımı sağlayan Metro Türkiye, kendi markalı ürünlerinde de plastik yerine daha çevreci alternatiflerin kullanımını artırmayı hedefine alıyor. Ayrıca 2021'de Metro markalı ürün ambalajlarının yüzde 84'ünde doğaya ve insan sağlığına zararlı olan PVC/PVDC malzemelerini daha çevreci ambalaj malzemeleri ile değiştiren Metro Türkiye, 2023 yılında ise kendim markasının ürünlerinin tamamında söz konusu değişimi gerçekleştirmeyi amaçlıyor.

Afrika'dan toplanan atık giysilerden sürdürülebilir kumaş üretildi

Moda tasarımcı Yuima Nakazato, Afrika'dan topladığı atık kumaşları kullanarak sürdürülebilir kumaş üretti. Paris Haute Couture Moda Haftası'nda podyuma çıkan kumaşın üretim sürecinde neredeyse hiç su kullanılmadı.

Yazıcı üreten Epson ve Japon moda tasarımcısı Yuima Nakazato, sürdürülebilirlik alanında çığır açacak bir projeye imza attı. Nakazato, tamamen atık kumaş kullanarak, Epson yazıcılarıyla mürekkep püskürtme ve kuru fiber teknolojisi ile sürdürülebilir kumaş üretimi gerçekleştirdi. Kumaş, Paris Haute Couture Moda Haftası'nda podyuma çıktı. Kumaşın üretim sürecinde ise neredeyse hiç su kullanılmadı.

Epson ve Nakazato'dan 3 yıllık iş birliği

Nakazato'nun kullanmış olduğu kuru fiber teknolojisi, Epson tarafından ticari amaçla ofis kâğıtlarının geri dönüşümü için kullanılan bir teknoloji idi. Söz konusu teknolojiyi 'sürdürülebilirlik' temelinde değerlendiren tasarımcı Nakazato, iş birliği sonucu kullanılan giysilerden yazdırılabilir dokunmamış kumaş üretti.

Epson ve Yuima Nakazato arasında yapılan 3 yıllık iş birliği anlaşmanın parçası olarak Paris'te tanıtılan kumaş, ilk olarak YUIMA NAKAZATO'nun 25 Ocak 2023 Palais de Tokyo defilesinde gösterilen parçaların üretilmesinde kullanıldı.

Kuru fiber teknolojisi tasarımcılara özgürlük sağlıyor

Kumaş seçimi için Kenya'ya giden Nakazato, oradaki atık giysilerden oluşan 'giysi dağından' 150 kg atık giysi malzemesi topladı. Sonrasında ise Epson, kuru fiber süreciyle 50 metreyi aşkın yeniden fiberlenmiş ve dokunmamış kumaş üretimini gerçekleştirdi.

Kuru fiber teknolojisinin hem tasarımcılara yaratıcılıklarını gösterebileceği özgürlük sağladığını hem de su kullanımını azaltarak moda endüstrisine daha sürdürülebilir bir gelecek sunabileceğini belirten Epson Baskı Çözümleri Bölümü'nden Hitoshi Igarashi, "Kuru fiber teknolojisinin moda endüstrisine uygulanması, kullanılmış kumaşların geri dönüştürülmesiyle yeni giysiler için malzeme üretme imkânı sunuyor" dedi.

Pınar Süt, sektörü yenilemeye hazırlanıyor

Süt hayvancılığının sürdürülebilir gelişimine destek olan Pınar Süt, 20 binden fazla süt üreticisiyle çalışarak günlük 3 milyon litre çiğ süt işlerken, ayrıca et ve yem ticaretinin gelişimine de katkı sağlıyor.

Pınar Süt, 1973 yılından beri süt çiftçiliğini desteklemeye devam ediyor. Üreticiler, tedarikçiler, bayiler ve çalışanlarla beraber 500 bin kişilik bir ekosisteme sahip olduklarını söyleyen Pınar Süt Yönetim Kurulu Başkanı İdil Yiğitbaşı, sağlıklı ve mutlu nesiller için tüm dünyaya karşı sorumluluklarının bilincinde olduklarını belirtti.

"Çalışmalarımızı toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilen, bilim temelli, kalite odaklı iş anlayışı ile belirlediği iş hedefleri doğrultusunda yürütüyoruz" diyen İdilbaşı, üreticileri desteklemek ve çiğ sütün kalitesini artırmak amacıyla "Sütümüzün Geleceği Bilinçli Ellerde" projesinin hayata geçirildiğini belirtti.

Süt sektörünün genç üreticilere ihtiyacı var

Ayrıca genç çiftçilerin sürdürülebilir tarım ve kırsal yaşam beklentilerinin anlaşılması ve sürdürülebilir tarımda yer almaları için de "Genç Çiftçi Mesleki ve Bireysel Kapasite Gelişimi Programı" ile de teşvikin amaçlandığı bildirildi.

Genç çiftçileri süt üreticiliğini devam ettirmek için ikna edip tarımı sürdürülebilir kılmanın önemine dikkat çeken İdilbaşı, "Özellikle son yıllarda tarım sektöründe yaş ortalaması yükseliyor. Yapılan araştırmalar, üreticilerin yarıdan fazlasının 50 yaşın üzerinde olduğunu gösteriyor. Sektörün yenilenmesi, teknolojinin süreçlere daha fazla dahil edilmesi, farklı görüş açılarıyla zenginleşmesi için süt sektörünün genç üreticilere ihtiyacı var" dedi.

14 ilde 8 binden fazla üreticiye eğitim verildi

Tarımın geleceği için sürdürülebilirliğin büyük bir öneme sahip olduğunu söyleyen İdilbaşı, başlatılan "Genç Çiftçi Mesleki ve Bireysel Kapasite Gelişimi Programıyla" da genç çiftçilerin, üretim ve karar verme mekanizmalarında daha çok yer almak istediklerini gördüklerini aktardı.

"Sütümüzün Geleceği Bilinçli Ellerde" projesiyle, 14 ilde 8 binden fazla üreticiye hayvan sağlığı, hayvan besleme ve hijyen eğitimleri verdiklerini söyleyen İdilbaşı, "Süt sektöründe Türkiye'nin öncü markası olarak, ülkemizdeki süt üretimini ve bölgesel kalkınmayı destekleyerek geliştirdiğimiz için gurur duyuyoruz" ifadelerinde bulundu.

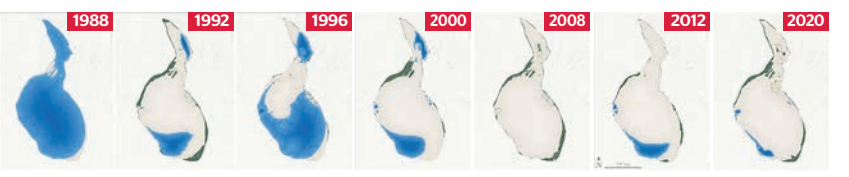

Kuraklık Tuz Gölü'nü esir aldı

Türkiye'nin ikinci büyük gölü olma özelliğine sahip Tuz Gölü, kuraklığın etkisiyle karşı karşıya kaldı. Giderek küçülen gölde, sadece 9 bin hektarlık alanın suyla dolu olduğu belirtildi.

Aksaray, Konya ve Ankara'nın arasında yer alan ve başta flamingolar olmak üzere binlerce kuşa ev sahipliği yapan Tuz Gölü, küresel ısınmanın etkisiyle her gün biraz daha daralmaya devam ediyor. Son araştırmaya göre gölde suyla dolu olan alanın sadece 9 bin hektar olduğu öğrenildi. Duruma ilişkin değerlendirmede bulunan ve gölle ilgili çeşitli araştırmalara imza atan Aksaray Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hatim Elhatip, İç Anadolu Bölgesi'nin Türkiye'nin en az yağış alan yeri olduğunu belirtti. Tuz Gölü'nün 30-40 yıl önceki değerlerinde yüzey doluluk alanının 92 bin 652 hektar olduğu bilgisini paylaşan Elhatip, "Yani neredeyse alanın hepsi su ile doluydu. Bu alan 2-3 ay öncesine kadar 32 bin 500 hektar alana kadar gerilemişti. Son yaptığımız araştırmalarda Tuz Gölü'nde su dolu alanın yüzde 10 seviyelerine düştüğünü ortaya koydu. Yani 9 bin hektar civarında sulu bir alan kaldı" dedi.